8554 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppe

Cena 150 lir

Leto XXXIII. Št. 43 (9651)

TRST, petek, 25. februarja 1977

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

FORLANI: «BODOČNOST TRSTA JE VEDNO POVEZANA S SODELOVANJEM Z JUGOSLAVIJO!»

Senat je z ogromno večino glasov dokončno potrdil osimski sporazum

Zunanji minister potrdil obveze Italije do slovenske manjšine, kot izhajajo iz osimskega sporazuma - Vlada sprejela «promemoria» stališče senatorjev Lepreja (PSI), Carettonijeve (neod. lev.) in Gerbčeve (KPI) o globalni zaščiti Slovencev in resolucijo deželnih senatorjev o sodelovanju krajevnih dejavnikov pri uresničevanju sporazumov

(Od našega posebnega poročevalca)

RIM, 24. — Senat je z ogromno večino glasov dokončno potrdil ratifikacijski zakon o italijansko - jugoslovanskem sporazumu o določitvi meja in splošnem sodelovanju. Osimski sporazum bo sedaj moral podpisati predsednik republike Leone, čemur bo sledila (verjetno sredi marca izmenjava ratifikacijskih listin. Vlada ima sedaj poldrugo leto časa, da z izvršilnimi normami uresniči temeljne postavke sporazuma.

Po intenzivni, vendar ne predolgi razpravi je predsedujoči komunist Dario Valori ob 19.10 pozval senatorje, naj z dvigom rok potrdijo ratifikacijski zakon. Za ratifikacijo so se izrekli senatorji KPI, neodvisne levice, PSI, PSDI, republikanci in demokristjani. Proti so se izrekli redki senatorji obeh neofašističnih skupin, medtem ko so se liberalci in senator Plebe vzdržali glasovanja. Sklepu tega zgodovinskega dogodka je sledilo ploskanje, medtem ko nekateri poborniki protiosimske kampanje, ki so glasovanju sledili s tribune, niso mogli skriti svojega vidnega razočaranja.

Po dopoldanskem zaključku splošne razprave so spregovorili poročevalec večine senator Adolfo Sarti (KD), predsednik zunanjepolitične komisije Viglianesi (PSI) in zunanji minister Arnaldo Forlani.

Sarti je v bistvu ponovil osnovne argumentacije svojega poročila in zaključil s pozivom Trstu, naj se otrese svoje provincialnosti in tesnobe. Osimski dogovor mu nudi inštrumente ,da spet zadiha v tisti mednarodni širini, kakor sta jo slutila James Joice in Italo Svevo, da se dvigne v kulturnem, družbenem in gospodarskem oziru in ponovno pridobi svoje mesto v Evropi ob tesni povezavi z naravnim zaledjem, ki ga predstavljajo Slovenija in širše Podonavje.

Senator Viglianesi je podrobno opisal razloge, zaradi katerih je zunanjepolitična komisija čutila potrebo, da skrbno in pazljivo posluša mnenje vseh: zagovornikov in nasprotnikov sporazuma. Še sedaj prejema komisija, kakor tudi Fanfani in predsednik republike Leone, kopico brzojavk in dokumentov proti sporazumu, a zaman. «Trst naj se pomiri», je zaključil, «kajti storili smo vse, kar je bilo v naših močeh. Sedaj naj ve, da ga ne bomo zapustili in da bomo še nadalje skrbeli, da izvajanje sporazuma ne bo imelo negativnih učinkov, ki se jih nekateri tako boje».

Zunanji minister Forlani

Za njim je daljše spregovoril zunanji minister Forlani. Ponovil je mnogo stvari iz prvega posega v zbornici. Forlani je nato polemiziral s tistimi, ki niso razumeli pomena dogovora med Italijo in Jugoslavijo. «Verjetno se to dogaja zato, ker nekateri nočejo videti širšega mednarodnega obeležja sporazuma. Lahko razumemo tudi gorje tistih, ki so zaman upali, da je mogoče v Evropi spremeniti povojne meje, vendar ni prav, da govorimo o bridkih izgubah ali odrekanju. Dejansko smo v 32 povojnih letih marsikaj pridobili, kar se je zdelo, da je že izgubljeno,» je nadaljeval Forlani in citiral dejstvo, da bi Svobodno tržaško ozemlje odvzelo Italiji tudi Trst, večji mednarodni spori pa so takoj po vojni grozili, da se meja premakne tja do Tilmenta.

Tudi Forlani je poudaril, da je sedaj zaledje tržaškega mesta na slovenskem ozemlju preko meje. Dejal je tudi, da je izbrana zunanjepolitična linija «brez drugih izbir», če se je Italija enkrat za vselej opredelila za politiko miru in sodelovanja. Naj se pa vsi zavedajo enostavne resnice, da je «bodočnost Trsta, kakorkoli nanjo gledamo, vedno povezana s sodelovanjem z Jugoslavijo. Brez tega za Trst bodočnosti ni!»

Kar zadeva oblike gospodarskega sodelovanja, glede katerih so nekateri izrekli tudi pomisleke (vendar jih je poročevalec Sarti v glavnem označil za «alibi», v katerem so se skrivali politični pomisleki proti rešitvi mejnega vprašanja) je Forlani dejal: «Sporazumi nikomur ne vsiljujejo, pač pa predlagajo Trstu industrijski razvoj.» To možnost naj izkoristi, če mu je do tega.

Forlani je še dejal, da so nekateri problemi, ki jih ni bilo mogoče rešiti prav zaradi nejasnosti na vzhodnih mejah. Med temi je še posebej vprašanje narodnih manjšin in njihove zaščite.

Podrobneje in daljše se je Forlani zadržal ob vprašanju slovenske manjšine v Italiji. S tem v zvezi je prebral podrobno izjavo, ki v bistvu daje interpretacijo obvez, ki izhajajo iz osimskega sporazuma. Forlani namreč poudarja, da iz sporazuma izhaja obveza ohranjevanja «že izvedenih» ukrepov posebnega statuta londonske spomenice o soglasju, ne glede na to pa obstaja «ustavna obveznost o zaščiti manjšine in odpravi diskriminacij», za kar se «demokratična Italija svobodno odloča», čeprav je prepričana tudi, da bo Jugoslavija glede na lastno ustavo storila isto. Nobene recipročnosti torej. (Podrobneje bomo Forlanijevo izjavo o manjšinah posredovali jutri).

Forlanijeva izjava je zaključek, do katerega je vlada prišla po široki razpravi, v kateri so skoraj vsi govorniki poudarjali nujnost korektnega ravnanja z manjšinama in poudarjali njuno vlogo. Ni namreč naključje, da so se voditelji senatorskih skupin KPI, neodvisne levice, socialistov, socialdemokratov, republikancev in demokristjanov, podobno kakor njihovi kolegi poslanske zbornice, odločili za sestavo spremne resolucije o izvajanju osimskega sporazuma s posebnim poudarkom na koristi obmejnega prebivalstva. V resoluciji je poudarjeno načelo najširšega sodelovanja krajevnih oblasti in dežele Furlanije - Julijske krajine pri uresničevanju ukrepov, ki so povezani z ratifikacijo in novim vzdušjem sodelovanja ob meji. Pri tem so v drugi točki resolucije posebej poudarili obvezo vlade, da ustvari najuogodnejše pogoje za popolno enakopravnost in globalno zaščito slovenske manjšine, ki živi v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Resolucijo je senat potrdil z glasovanjem, pred tem pa je minister Forlani izrecno poudaril, da jo vlada sprejema za svojo obvezo. Obenem je Forlani sprejel «promemoria» stališče, ki so ga podpisali senatorji PSI Lepre, neodvisne levice Tullia Carettoni in KPI Jelka Gerbec in v kateri so podrobneje poudarjene naloge, ki jih ima vlada za globalno zaščito Slovencev. V stališču je med drugim poudarjena nujnost odprave razločevanja Slovencev na kategorije glede na pokrajino kjer živijo, nujnost svobodne uporabe slovenščine v izvoljenih organih in v odnosu z oblastmi, samostojne slovenske šole, juridično in praktično priznanje, oziroma podpora kulturnim ustanovam in sploh «obveza, naj čimprej, vsekakor najkasneje v roku osemnajstih mesecev, pripravi globalni zakon, ki naj Slovencem zajamči polno zaščito in vsestranski razvoj».

Vlada je nadalje sprejela kot priporočilo tudi skupno resolucijo senatorjev naše dežele o sodelovanju krajevnih uprav že v prvih fazah uresničevanja sporazumov, kar vsebuje tudi skupna resolucija demokratičnih skupin.

S temi akti se je torej zaključil parlamentarni «iter» osimskega sporazuma. Še podpis predsednika republike, izmenjava ratifikacijskih listin in prišli bomo v drugo najpomembnejšo fazo, to je k uresničevanju sporazumov, kar vzbuja morda tudi zaskrbljenost, vendar tudi veliko upanje na temeljito spremembo življenja v naših obmejnih krajih v novem vzdušju prijateljstva, sodelovanja in enakopravnosti. Predvsem zato pa vsi ocenjujejo ratifikacijo sporazuma kot zgodovinsko prelomnico.

STOJAN SPETIČ

Sodelovanje med Slovenijo in Koroško

LJUBLJANA, 24. — Na današnji skupni seji komisije republiškega izvršnega sveta za zunanjepolitična vprašanja in komisije republiške skupščine za mednarodne odnose so obravnavali jugoslovansko - avstrijske odnose v luči sodelovanja med Slovenijo in Koroško ter položaj slovenske manjšine v Avstriji. Kot pravi sporočilo, se je skupne seje udeležil tudi novi generalni konzul Jugoslavije v Celovcu Milan Šamec.

Pozitivne ocene po ratifikaciji

ANDREOTTI: Za miroljuben razvoj v evropskih okvirih

RIM, 24. — Takoj po odobritvi ratifikacijskega zakona o italijansko - jugoslovanskem sporazumu je predsednik vlade Giulio Andreotti dal rimskim dopisnikom agencije Tanjug in zagrebškega Vjesnika sledečo izjavo:

«V tem trenutku mi prihaja na spomin, kar je dejal De Gasperi v Trstu po podpisu italijansko - jugoslovanskega dogovora o ribolovu. Rekel je «Našli smo mir za ribe, sedaj ga poiščimo za ljudi.»

V tem smislu gledam na osimski sporazum in prepričan sem, da bodo bodoča pokolenja hvalila politični razred, ki zna gledati naprej in deluje za miroljuben razvoj na obeh straneh meje in to v evropskih okvirih.

Kot je dejal že minister Forlani je bojazen, da bi se položaj v Trstu vrnil na staro, neutemeljen. Skrbeli bomo, da bomo še natančneje in občuteno sledili vprašanjem severovzhodne Italije.»

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA: Enakopravno soočenje pri izvajanju sporazumov

«Slovenska kulturno gospodarska zveza izraža zadovoljstvo, da je bil sporazum med Italijo in Jugoslavijo končno ratificiran tudi v senatu.

Plebiscitarni izid glasovanja v senatu ne predstavlja presenečenja kljub strastnemu nasprotovanju tržaških nacionalističnih krogov, da bi najprej povzročili odlašanje razprave, potem pa vplivali na končno odločitev.

Osimski sporazum odpira za Trst in za Gorico, za vse obmejno prebivalstvo, nove možnosti. Vrata za gospodarsko sodelovanje so na stežaj odprta in je od vseh, od obmejnega prebivalstva na obeh straneh meje odvisno, kako bomo te možnosti izkoristili zato, da se naprej razvijamo in da zagotovimo napredek celotnega območja, predvsem pa Trsta in Gorice, ki zaradi pomanjkanja zaledja že desetletja nazadujeta.

Samo slepi nacionalizem in ozki interesi majhnih skupin lahko tako perspektivno zavračajo in z demagoškimi gesli pridobivajo druge za svoje nasprotovanje sporazumevanju z neposrednim zaledjem, s Slovenijo in z Jugoslavijo.

Z uveljavitvijo osimskih sporazumov nastopa tudi za nas Slovence v Italiji novo obdobje. Obveznost, da bodo v zvezi z našo skupnostjo uveljavljene ustrezne določbe ustave in londonskega sporazuma, je zadobila ne samo mednarodni značaj, marveč tudi notranjega, ker ima moč zakona.

V obdobju osemnajstih mesecev, kolikor ima vlada časa za izvajanje celotnega sporazuma, morajo biti sprejeti vsi zakonski ukrepi v korist slovenske narodnostne skupnosti, da ji bo končno zagotovljena gospodarska, politična in kulturna enakopravnost.

Enakopravnost bo morala biti izražena tudi v tem, da bo slovenska narodnostna skupnost prek svojih predstavnikov in organizacij soodločala pri uresničevanju vseh delov sporazumov, od sprejemanja zakona v svojo korist, do odločanja glede gospodarskih delov sporazuma, predvsem v zvezi s prosto industrijsko cono na Krasu, s katero bo naša skupnost največ žrtvovala.»

DEŽELNO TAJNIŠTVO SSk: Čimprej zakonsko rešiti vse probleme Slovencev

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti z zadovoljstvom pozdravlja dokončno ratifikacijo sporazuma, ki sta ga Italija in Jugoslavija podpisali v Osimu novembra 1975. leta.

Kaj pomeni dokončno urejena meja v Evropi, pravi komunike slovenske skupnosti, najbolj vemo prav mi Slovenci, ki smo zaradi začasnosti meje utrpeli med drugim tudi na reševanju svojih narodnostnih pravic.

Upamo, da bodo odslej naprej odnosi med Italijo in Jugoslavijo sloneli na vsestranski odprtosti in pravičnosti v splošno zadovoljstvo državljanov obeh držav.

Slovenska skupnost pričakuje, da bo italijanski parlament — sedaj, ko je sporazum dokončno sprejet — čimprej izglasoval zakonske norme, ki bodo poseben in v celoti rešile še odprte probleme Slovencev v deželi Furlaniji - Julijski krajini v smislu člena 8 sporazuma.

Glede industrijsk cone deželno tajništvo slovenske skupnosti izraža prepričanje, da bodo pristojne oblasti, v soglasju obeh zainteresiranih vlad, upoštevale v njeni konkretizaciji predloge, ki jih je slovenska skupnost dala prek svojih izvoljenih predstavnikov v tržaškem in goriškem občinskem svetu, o tržaškem pokrajinskem svetu ter v deželnem svetu dežele Furlanije-Julijske krajine ob priložnosti diskusije o osimskem sporazumu.

TRŽAŠKA FEDERACIJA KPI: Trst obrača stran svoje 30-letne zgodovine

«Trst obrača stran svoje 30-letne zgodovine, polne negotovosti in trenutkov hude napetosti, strumentalizacije in protislovenske ter protikomunistične diskriminacije, kar je škodljivo vplivalo tako na gospodarski razvoj Trsta, kot na odnose med demokratičnimi silami v mestu. Z ratifikacijo sporazuma se odpira novo poglavje, v katerem bo lakko Trst prvič, in to ne samo z beseda-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

KLJUB SKLEPU VODSTVA PETNAJST POSLANCEV PODPISALO ZAHTEVO KPI

NASPROTOVANJE V VRSTAH PSI ZARADI ŠKANDALA LOCKHEED

Mladinska federacija proti sklepu parlamentarnih skupin

RIM, 24. — Primer Lockheed še vedno buri duhove. V vrstah socialistične stranke, katere predstavniki v parlamentarni preiskovalni komisiji so glasovali za obtožbo bivšega predsednika vlade Mariana Rumorja, sta se oblikovali dve nasprotujoči si skupini. Na seji parlamentarnih skupin so sklenili, po tajnem glasovanju, da socialisti ne bodo podpisali komunistične zahteve po obtožbi Rumorja, samo nekaj ur kasneje pa jo je 15 vidnih socialističnih predstavnikov demonstrativno podpisalo. Gre za poslance Achillija, Ferrarija, Ballardinija, Castiglioneja, Cicchitta, Cresca, De Michelisa, Laborja, Mosco, Lombardija, Magnani Noya, Scamarcio, Signorile in, Vivianija in Vineisa.

Glasovanja na zasedanju obeh socialističnih skupin se je udeležilo 66 od 88 parlamentarcev. Uradnih rezultatov sicer niso objavili, vendar so za rezultate jamčili tajnik Craxi ter predsednika parlamentarnih skupin Balzamo in Cipellini. Razprava, ki je bila večkrat dokaj žolčna, je trajala tri ure in pol. V Rimu se mnogi sprašujejo, zakaj so socialisti uradno stopili na stran demokristjanov, ki hočejo na ta način rešiti enega svojih najvidnejših predstavnikov. Mnogi so mnenja, da igra pri tem dokajšnjo vlogo afera v zvezi z ANAS, v katero je vpleten bivši socialistični tajnik Mancini.

Kakorkoli že je petnajst socialističnih parlamentarcev, ki so podpisali zahtevo po obtožbi Mariana Rumorja, objavilo sporočilo, v katerem razlagajo, zakaj so se za ta korak odločili. Gre predvsem za doslednost, pravijo socialistični predstavniki, saj so naši tovariši v okviru parlamentarne komisije glasovali za Rumorjevo obtožbo. Parlament bi moral izraziti svoje mnenje o njegovi krivdi ali nedolžnosti, saj obstajajo še mnogi dvomi, ki jih je treba pojasniti.

Mladinska socialistična federacija je prav tako izrazila svoje negodovanje ob odločitvi obeh parlamentarnih skupin, da se njuni člani ne udeležijo zbiranja podpisov. Tajnik mladinske organizacije PSI Parini je dejal, da se federacija ne strinja z odločitvijo, ki je po njegovem mnenju «huda napaka», saj socialistični poslanci niso razumeli, da je primer Lockheed v bistvu proces vsemu dosedanjemu režimu.

Niti republikanci ne bodo podpisali komunistične zahteve. V svoji izjavi napovedujejo predložitev osnutka reforme preiskovalne parlamentarne komisije.

Odločitve republikancev in socialistov je takoj izkoristil predsednik demokristjanske poslanske skupine Piccoli, ki je javno pohvalil tako ene kot druge ter dejal, da pomeni sklep republikanskih in socialističnih poslancev prispevek k razjasnitvi političnega vzdušja. Iz današnjih dogodkov jasno izhajala, da ne bo mogoče zbrati dovolj podpisov za obtožbo Mariana Rumorja. Pred parlamentom se bosta tako morala zagovarjati, poleg manjših obtožencev, samo bivša obrambna ministra demokristjan Luigi Gui in socialdemokrat Mario Tanassi. (if)

Senator Carollo (KD) proti fiskalizaciji socialnih dajatev

RIM, 24. — Vladni zakonski odlok o fiskalizaciji socialnih dajatev je naletel danes v senatni komisiji za proračun, ki ga je začela proučevati na posvetovalni ravni, na prvo oviro. Podpredsednik komisije, demokrščanski senator Carollo, je pozval komisijo, naj da negativno mnenje o tem vladnem ukrepu. Poudaril je, da je treba ta ukrep zavrniti tako iz splošnih razlogov, kot zaradi pomanjkljivosti, ki jih vsebuje del odloka, ki se nanaša na kritje izdatkov za fiskalizacijo socialnih dajatev. Po njegovem mnenju je bila do sedaj dana prevelika važnost vprašanju draginjske doklade, medtem ko se je podcenjeval velik vpliv na inflacijo izgube vrednosti lire in visokih bančnih obresti. Poleg tega je demokristjanski senator izjavil, da fiskalizacija socialnih dajatev dejansko ni potrebna. Po razpravi, med katero je drugi demokristjanski senator Siro Lombardini poudaril važnost zakonskega odloka, so sklenili, da odložijo razpravo na prihodnji teden.

Triurna stavka kmetijskih delavcev

RIM, 24. — Šeststo tisoč delavcev kemijske industrije je danes stavkalo tri ure proti vladnim ukrepom, ki omejujejo draginjsko doklado in sklepanje dodatnih delovnih pogodb v podjetjih. Med stavko so sindikati priredili številne shode in zborovanja v tovarnah, na katerih so obrazložili delavcem gospodarski položaj in boj sindikalnih organizacij za naložbe

V PIČLIH ENAJSTIH URAH IZČRPANA RAZPRAVA

ŠE ZADNJI POSEGI SENATORJEV V PODPORO OSIMSKEMU SPORAZUMU

RIM, 24. — Zapisali smo že, da se senatu mudi z ratifikacijo. O tem priča dejstvo, da je razpravo izčrpal v enajstih urah. Prejšnji večer so sejo zaključili skoraj opolnoči, nadaljevali so jo ob devetih zjutraj in zaključili tudi formalno predpoldne.

TONUTTI (KD): Blagodejen vpliv na vse deželno gospodarstvo

Zadnji je včeraj zvečer spregovoril furlanski senator Giuseppe Tonutti (KD), ki je ponovil pozitivno oceno sporazuma, ki bo v svojem gospodarskem delu blagodejno vplival na celotno deželno gospodarstvo, torej tudi na Furlanijo. Tonutti, ki je dolgo let predsedoval Avtonomni ustanovi za upravo tržaške luke in torej dobro pozna ključne gospodarske probleme naših mesta, je še posebej analiziral perspektive integracije luške dejavnosti jadranskih mest z nastajajočo skupno industrijsko pobudo. Poudaril je, da je zato potrebna čim hitrejša izpopolnitev mreže avtocest, ki naj povežejo Italijo z Bavarsko, Avstrijo, vzhodno in podonavsko Evropo preko Trsta in Slovenije. Govoril je o izrednem zanimanju, ki ga razvoj tržaške luke in jadranskega luškega sistema vzbuja v državah Bližnjega in Srednjega vzhoda.

Tonutti je v politični oceni osimskega sporazuma pomenljivo podčrtal pomen sodelovanja, ki sta ga uresničili dežela Furlanija - Julijska krajina in SR Slovenija že pred leti. V nadaljevanju pa je ponovil avtentično interpretacijo osimskega sporazuma, kar zadeva vprašanja slovenske narodne manjšine: «Potrjujemo spoštovanje načela najširše zaščite državljanov, ki pripadajo etničnim skupinah, bodisi italijanski v Jugoslaviji, kakor slovenski v Italiji, kakor izhaja iz notranje zakonodaje in ustav, ki jih vsaka izmed sosed uresničuje samostojno, pri tem pa skrbi, da se ohranijo že obstoječe notranje norme v zvezi z izvajanjem posebnega statuta, priloženega londonski spomenici o soglasju».

V jutranjih urah so se razgovorili mnenjevci in demonacianalci, kar je (resnici na ljubo) omogočilo senatorjem demokratičnih strank dve uri počitka.

Zadnji so v razpravi spregovorili demokristjan Pecoraro, komunist Pieralli in socialist Ajello, ki je tudi predsednik ekološke komisije senata.

Pecoraro je usmeril svoje razmišljanje predvsem v evropske perspektive, ki lahko edine vrnejo Trstu pomembno vlogo stičišča treh narodnih skupnosti: italijanske, avstro-nemške in slovanske. V tem vzdušju pa je treba manjšinam zagotoviti popolno enakopravnost. «Ne smemo dovoliti, da bi se okrnilo njihovo jezikovno in kulturno bogastvo, ker bi izginotje teh vrednot pomenilo veliko izgubo za države, v katerih živijo, za njihove matične narode, kakor tudi za razvoj evropske komike».

PIERALLI (KPI): Odslej odnosi na trdni podlagi

Komunist Pieralli je uvodoma dejal, da osimski sporazum ustreza vzajemnim koristim Italije in Jugoslavije in da je zato tudi na «trdni podlagi», medtem ko vsiljene rešitve vzbujajo nove konflikte. Komunisti so poslušali nasprotnike sporazuma in menijo, da gre marsikdaj za «katastrofizem», ki je v protislovju z zaskrbljenostjo tistih, ki realistično gledajo na nekatere probleme, se pa zato strinjajo z globalno pozitivno oceno sporazuma. Predvsem pa KPI zavrača poskus, da bi pod zastavo nasprotovanja osimskim sporazumom nekateri krogi obujali nasprotovanje predstavništvu demokratičnih strank, krajevnih izvoljenih oblasti in torej temeljnim vrednotam demokratičnega sistema.

KPI meni, da samo sodelovanje zainteresiranega prebivalstva lahko predstavlja, med uresničevanjem gospodarskega dela sporazuma, najboljše jamstvo, da bodo njegovi interesi zares zaščiteni. Ne gre pa pozabiti, da osimski sporazum in gospodarski dogovori ne zadevajo samo krajevnih interesov, pač pa preusmerjajo splošne italijanske interese proti Vzhodu. Oblikuje se nova oblika mednarodne delitve dela, v kateri se odpirajo vrata sodelovanju razvitih in nerazvitih držav z različnim družbenim sistemom in različnimi mednarodnimi povezavami.

Pieralli je na koncu opozoril vlado na pomen korektnega izvajanja vseh delov sporazuma, da se bo lahko Italija ponosno predstavila na skorajšnjo beograjsko konferenco preverjanja helsinških načel in smernic.

AJELLO (PSI): Trstu delo ne «starostne podpore»

Predsednik ekološke komisije senata, socialist Ajello, je predvsem zavrnil nasprotovanje osimskemu sporazumu iz ekoloških razlogov. V resnici, je dejal, gre za revanšizem in fašizem, ali pa za sanje o trgovski «indiji koromandiji», ki bi predstavljala žalitev za vsa mlada pokolenja tržaškega mesta, katerim moramo nuditi delo, zaposlitev, proizvodne dejavnosti, ne pa «starostne podpore».

Brez dvoma imajo «iskreni ekološki, urbanistični, družbeni pomisleki» veliko težo, vendar je zanimivo, da jih izražajo predvsem znanstveniki in docenti, ki se nočejo spuščati v politične strumentalizacije tega problema. Tem smo dolžni dati zadovoljiv odgovor, je poudaril Ajello. Prav njihovo sodelovanje pri uresničevanju sporazumov nam daje dovoljšnje jamstvo, da se bo mogoče izogniti večjim nevarnostim.

Socialisti so brez triumfalizma, vendar tudi brez pomislekov, za takojšnjo ratifikacijo sporazuma. (st.s.)

Pogovori Corvalana z voditelji strank

Obiskal je tajnike KD, PSI, PSDI, PLI in predsednika PRI

RIM, 24. — Po včerajšnjem prihodu v Rim in po pogovorih, ki jih je imel z vodstvom KPI katere je gost v Italiji za nekaj dni, je tajnik KP Čila Luis Corvalan, danes obiskal predsednika poslanske zbornice Ingraa in predsednika senata Fanfanija. Oba sta mu čestitala za uspehe čilskih demokratičnih sil v boju za svobodo in demokracijo proti fašističnemu režimu

Corvalan je v teku današnjega dne imel pogovore tudi s tajnikom krščanske demokracije Zaccagninijem, tajnikom socialistične stranke Craxijem, predsednikom republikanske stranke La Malfo, tajnikom socialdemokratske stranke Romito in tajnikom liberalne stranke Zanonejem.

Na srečanjih z voditelji italijanskih političnih demokratičnih strank je Corvalan izrazil zadovoljstvo, da je lahko prišel na obisk v Italijo k prijateljem čilskega naroda. Zahvalil se je italijanskim političnim silam za podporo, ki so jo nudile in jo nudijo čilskemu ljudstvu v boju proti fašistični diktaturi.

Uspela stavka uslužbencev javnih prevozov

RIM, 24. — Zaradi sedemurne stavke uslužbencev javnih prevozov, so bile danes vse mestne in medmestne avtobusne, tramvajske in železniške proge (razen državnih železnic) ustavljene. Sindikalne organizacije sporočajo, da se je stavke udeležilo skoraj sto od sto uslužbencev, ki zahtevajo uveljavitev že sklenjene delovne pogodbe. Obenem so na današnjih sindikalnih shodih zahtevali, da vlada čimprej sestavi in odobri načrt za preureditev javnih prevozov, ki so v nevzdržnem položaju. Zahtevajo tudi, da je treba začeti z novo tarifno politiko, da se omogoči cenena vožnja delavcem, ki se vozijo na delo, hkrati pa da se odpravijo veliki primanjkljaji ki onemogočajo posodobljanje prevoznih sredstev.

DANES SEJA VLADE

Ukrepi za izvajanje zdravstvene reforme

RIM, 24. — Vlada bo na današnji seji razpravljala predvsem o zdravstveni reformi in javnem redu. Poleg tega bodo začeli tudi obravnavati vprašanje znižanja stroškov za zdravila splošne zdravstvene službe. Vlada pripravlja baje ukrep (kot pišemo na drugem mestu), ki bo obvezoval zavarovance, da bodo delno plačali zdravila, ki jih bodo dobili.

Ukrepi, o katerih bo jutri vlada odločala glede zdravstvene reforme, se nanašajo na popolno uveljavitev splošne zdravstvene oskrbe vsega prebivalstva, ki bi morala stopiti v veljavo 1. julija letos. Z istim dnem naj bi prenehale delovati vse bolniške blagajne oziroma zdravstveni odseki socialno zavarovalnih ustanov. Z ukrepi, ki jih bo v tej zvezi sprejela vlada, nameravajo določiti pravila, ki naj omogočijo bolj smotrno in popolno zdravstveno oskrbo vsemu italijanskemu prebivalstvu, obenem pa večje varčevanje in manj razsipanja na zdravstvenem področju. Kako bo vlada to dosegla še ni znano. Dejstvo je, da je osrednja bolniška blagajna «INAM» hudo pasivna in da je že sedaj dolžna bolnišnicam in dobaviteljem 1.600 milijard lir.

Poleg tega bodo kmalu ustanovili vsedržavni zdravstveni svet, ki bo skrbel za načrtovanje zdravstvene politike in bo dajal vladi nasvete in napotila, da se zagotovi najvišja raven zdravstvene oskrbe z dodelitvijo denarnih prispevkov deželnim upravam, ki bodo neposredno skrbele za vzdrževanje krajevnih socialno - zdravstvenih enot.

BONN, 24. — Tajnik v izvršnem komiteju Zveze komunistov Jugoslavije dr. Aleksandar Grličkov je dopotoval danes v Bonn, kamor ga je povabilo predsedstvo zahodnonemške socialdemokratske štranke v okviru tradicionalne medpartijske izmenjave mnenj.

2. in 3. marca srečanje v Madridu KPŠ, KPI in KPF

RIM, 24. — Tiskovni urad komunistične partije Italije je danes sporočil, da se bodo, na pobudo komunistične partije Španije, Enrico Berlinguer, Georger Machais in Santiago Carrillo sestali v Madridu 2. in 3. marca. V evropskih političnih krogih vlada veliko zanimanje za sestanek treh največjih zahodnih komunističnih partij, ki bo v Španiji, kjer se vodi odločen boj za legalizacijo španske KP, ki se pripravlja na udeležbo na prihodnjih parlamentarnih volitvah.

1. marca ratifikacija v skupščini SFRJ

Naš beograjski dopisnik sporoča, da je potrjena vest, da bo jugoslovanska skupščina ratificirala osimske sporazume v torek, 1. marca. Sredi marca naj bi sledila v Beogradu ob prisotnosti zunanjih ministrov obeh držav izmenjava ratifikacijskih listin.

PO IZPOPOLNITVI POKRAJINSKEGA ODBORA

Z izvolitvijo občinskih odbornikov končana kriza obeh krajevnih uprav

Novi tribarvni odbor sestavlja 10 demokristjanov, dva socialdemokrata in dva republikanca

S sinočnjo izvolitvijo enajstih efektivnih odbornikov in treh suplentov novega občinskega odbora se je formalno zaključila upravno politična kriza, ki je že več mesecev paralizirala dejavnost obeh glavnih izvoljenih uprav našega mesta, občine in pokrajine.

Sinočnja seja občinskega sveta je bila ena najkrajših, kar jih je bilo v zadnjem času. Najprej je svet vzel na znanje odstop enajstih odbornikov, ki so bili izvoljeni na ponedeljkovi seji z odločilnimi glasovi misovcev in drugih svetovalcev izven tribarvnega zavezništva med KD, PSDI in PRI, ki bo odslej vodilo občinsko upravo. Zaradi nizkega števila prisotnih, kar je znižalo kvorum za izvolitve, je bilo nato že na prvem glasovanju izvoljenih deset efektivnih odbornikov, in sicer demokristjani Ahate, Benni, De Luca, Faraguna, Lonzar in Orlando, socialdemokrata Cesare in Lanza ter republikanca Cumbat in Fragiacomo, medtem ko je enajstemu kandidatu, demokristjanu Vascottu, zmanjkal en glas za izvolitev. Številni od izvoljenih pa so prejeli več kot 26 glasov, kolikor je znašal kvorum za izvolitev (in kolikor je svetovalcev treh strank nove koalicije). Zato sta predstavnika KD Richetti in Rinaldi v kratki razpravi po prvem glasovanju poudarila, da koalicija razpolaga z zadostnim številom glasov za izvolitev odbornikov in da zavrača glasove predstavnikov strank, ki se ne sklicujejo na ustavo in na odporništvo. Tem izjavam sta se pridružila tudi Cesare za PSDI in Fragiacomo za PRI. Predstavnik KPI Monfalcon pa je ugotovil, da se nadaljuje igračkanje nekaterih skupin ob glasovanju, ter napovedal, da se bo njegova skupina na naslednjih glasovanjih vzdržala. Njemu se je v imenu PSI pridružil Pesante, vzdržanje pa sta napovedala tudi indipendentist Marchesich in bivši socialist Giuricin.

Veliko število vzdržanih je seveda občutno znižalo kvorum, pa tudi močno pospešilo volilne operacije. Na naslednjem glasovanju je bil izvoljen še zadnji efektivni odbornik, demokristjan Vascotto (ki je spet prejel 25 glasov), nato pa so bili na vrsti trije suplenti, in sicer demokristjani Bartoli, Sai in Zanini. Naj navedemo, da je še vedno formalno član odbora bivši republikanec Gasparini, ki trmasto vztraja na svojem odborniškem stolčku, saj pravilnik in zakon ne predvidevata možnosti odstranitve odbornikov.

Glavna značilnost novega občinskega odbora, v primerjavi s prejšnjim, je prisotnost dveh predstavnikov PSDI in dveh PRI. Pač pa niso več v odboru demokristjani Vergerio, Chersi in Marin. Odborniških mest doslej še niso razdelili, saj so še v teku posvetovanja. Težnja je, da bi vnašali čim manj sprememb: glede novih odbornikov je že bolj ali manj dogovorjeno, da bo Cesareju pripadlo odborništvo za kulturne ustanove, Lanzi za šport in Cumbatu za javna dela. Pač pa še ni bilo določeno, katero odborništvo bo prevzel Fragiacomo, od rešitve tega vprašanja pa bo odvisna tudi nadaljnja porazdelitev resorjev.

Prijave IVA

Kakor smo že poročali v sredo je finančno ministrstvo podaljšalo rok za prijavo in tudi za plačilo davka IVA do 5. marca. Navedeni datum bo veljal tudi za naslednja leta, vendar pa letos pade na soboto, ko so zaprte banke. Zato je ministrstvo sporočilo, da se lahko davek plača do vključno ponedeljka, 7. marca. Ta datum lahko nosijo tudi prijave, ki jih pošljemo po pošti, vendar samo tiste, ki predvidevajo plačilo. Vse ostale prijave je treba opraviti do 5. marca.

ŠTIPENDIJE FINANČNEGA MINISTRSTVA

Zakladno ministrstvo je razpisalo natečaj za 90 štipendij za akademsko leto 1976-77 v korist sinov uradnikov osrednje in pokrajinske administracije zakladnega ministrstva.

Ustrezna pojasnila se lahko dobijo v uradu finančne intendance od 10. do 12. ure.

VČERAJ NA REDNEM OBČNEM ZBORU

Pregled plodnega delovanja in problemov Glasbene matice

Rešiti je treba vprašanje podržavljenja šole - Vpisanih 409 gojencev - Izvoljen novi odbor

Sinoči je bil v društvenih prostorih v Ul. Ruggero Manna 29/2 redni občni zbor Glasbene matice, katerega se je udeležilo lepo število članov in gojencev. Tajnik Adrijan Semen je najprej pozdravil goste ter obudil spomin na tragično preminulega glasbenega pedagoga Erminija Ambrozeta in Jožico Lasič. Sledilo je predsedniško poročilo Dušana Hreščaka, ki se je osredotočilo predvsem na pereč problem podržavljenja naše glasbene šole, ki se vleče že preveč časa. Neizpolnjenih obljub s strani pristojnega ministrstva je bilo še preveč, čas je da se tudi pravni status te šole dokončno uredi.

Adrijan Semen je nato prebral tajniško poročilo, v katerem se je dotaknil vseh aspektov glasbenega delovanja v zamejstvu. Omenil je pereče probleme, in sicer pomanjkanje učnih moči, ureditev prostorov v nekaterih podružnicah ter še nujnost odprtja novih podružnic, in sicer tiste v Miljah, ter navezovanje stikov z Beneško Slovenijo. Semen je nato omenil splošno delovanje glasbene šole, v prvi vrsti nastope gojencev, v lanskem poslovnem letu jih je bilo skupno kar 43, sodelovanje s slovenskimi šolami ter z drugimi glasbenimi šolami v Vidmu, Ljubljani, Divači, ter celo v Beogradu. Glasbena matica je med drugim sodelovala tudi na lanskoletni Kosovelovi in Cankarjevi proslavi. Z zadovoljstvom je ugotovil, da je koncertni abonma v Gorici stekel, kar je dobro jamstvo za prihodnost. Nazadnje se je še zahvalil dolgoletnemu ravnatelju šole dr. Gojmiru Demšarju, ki je lanskega oktobra stopil v zasluženo pokoj.

Ravnatelj prof. Sveto Grgič je v svojem poročilu omenil uspehe, ki so jih dosegli dijaki te šole na državnih izpitih konservatorija «Tartini». Glasbena šola ima vpisanih trenutno 409 gojencev, kar zagotavlja kontinuiteto v delovanju te šole.

Poročilo o delovanju orkestra Glasbene matice je podala Maja Bucik, poročilo o delovanju goriške podružnice pa prof. Križmančič, ki je z veseljem ugotovil, da se je tudi tu stanje v marsičem izboljšalo. Sledilo je blagajniško poročilo Mirana Kureta.

Pozdrave občnemu zboru so prinesli v imenu Zveze glasbenih pedagogov Slovenije prof. Peter Lipar, v imenu Glasbene mladine Slovenije prof. Križnar ter za SPZ Marko Kravos. Diskusije so se udeležili prof. Sveto Grgič, Boris Možina, Miloš in Ravel Kodrič, prof. Žarko Hrvatič, prof. Miloš Pahor, Franko Vecchiet, arh. Darij Jagodic ter dr. Gojmir Demšar.

Sledile so volitve, ki so dale sledeče izide: v izvršni odbor so bili izvoljeni Dušan Hreščak, Miloš Kodrič, Adrijan Semen, Miran Kuret, Valter Brus, Janko Cotič, Žarko Hrvatič, Darij Jagodic, Vladimir Kariž, Edmund Košuta, Ivo Magajna, Sergij Radovič in Dezderij Švara. Poleg teh spadajo v izvršni odbor tudi predstavnik orkestra, zbora in profesorskega sveta. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Dušan Košuta, Vladimir Švara in Niko Mermolja, namestniki nadzornega odbora pa so Duša Kosmina in Kamil Košuta. *(d.j.)

RAZPIS ŠTIPENDIJE ZA ŠTUDENTE PRAVA

Na tržaški univerzi so razpisali štipendijo v znesku 300 tisoč lir, da bi počastili spomin odvetnika Uga Vollia. Za štipendijo se lahko potegujejo redni študenti pravne fakultete, ki so rojeni v Trstu. Prošnje je treba nasloviti na rektorja do 28. februarja. Podrobne informacije nudi tajništvo tržaške univerze.

Arhitektura 16. in 17. stoletja

Narodna in študijska knjižnica v Trstu priredi v sredo, 2. marca, tretje predavanje iz ciklusa o razvoju slovenske arhitekture. Predaval bo univ. prof. Nace Šumi na temo: «Arhitektura 16. in 17. stoletja».

Predavanje bo ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Ulici Petronio 4.

Žalna svečanost na vojaškem pokopališču

Tržaško tajništvo združenja «Italija - ZSSR» obvešča, da bo jutri ob 11. uri na tržaškem vojaškem pokopališču pri Sv. Ani žalna slovesnost v čast padlim sovjetskim vojakom. Svečanosti se bosta udeležila tudi kapetan Dimitrij Baskakov in predstavnik sovjetskega veleposlaništva v Rimu dr. Sergej Radžig.

Prosvetno društvo IVAN GRBEC v Škednju

vabi k predavanju

IZIDORJA PREDANA

BENEŠKA SLOVENIJA

ki bo danes, dne 25. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih.

Ob tej priliki bo nastopil DUET KEKO IN ANA, ki bosta zapela ob spremljavi kitar nekaj beneških ljudskih pesmi

Razna obvestila

Prosvetno društvo Fran Venturini priredi s sodelovanjem osnovne šole pri Domju, jutri, 26. februarja, ob 20. uri v dvorani sindikatov pri Domju, Prešernovo proslavo.

KASTA prireja danes, 25. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu filmski večer ALJOŠE ŽERJALA:

Od Perzije preko Latinske Amerike v «sentimentalno potovanje»

Na sporedu: Povratek v Ande, Bogota, Velikonočni otoki, Atletika pri Boru, Ex tempore in nogomet pri Kasti itd.

Vabljeni!

Gledališča

AVDITORIJ
Danes ob 20.30 bo na sporedu recital Raffaelle De Vita «Il riso bianco dello scemo» s podnaslovom «Caffè concerto 1887-1919». De Vito bo s kitaro spremljal Gancarlo Mellara. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Veljavni so tudi odrezki za Avditorij.

ROSSETTI
Danes ob 20.30 «Roulette» Pavla Kohouta. Režija Roberto Guicciardini. IV. predstava v abonmaju. Rezervacije za prvih šest predstav pri osrednji blagajni pasaže Protti 2.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

ANONIMO VENEZIANO
BENEČANKA
(La Venexiana)

Prvič v slovenščini
Prevod Ciril Kosmač

Scena — Demetrij Cej
Glasba — Ivan Mignozzi
Kostumi — Marija Vidau

Režija MARIO URSIČ

V nedeljo, 27. februarja, ob 16. uri — abonma red G — okoliški.

Kino

Ariston 16.30 «Un uomo da marciapiede». Režija Dustin Hoffman. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
La Cappella Underground: 19.00—21.30 «In corsa col diavolo». Režija Jack Starrett. P. Fonda in Warren Beates. Barvni film.
Mignon 15.30 «La scarpetta e la rosa». Barvni film.
Nazionale 15.30 «Dersu Uzzala». Barvni film.
Grattacielo 16.00 «La presidentessa». Režiral L. Salce. Mariangela Melato in Johnny Dorelli. Barvni film.
Fenice 15.30 «La battaglia di Midway». Barvni film. Charlton Heston, Henry Fonda in še mnogo drugih znanih igralcev.
Excelsior 16.00 «Tentacoli». Barvni film. John Huston, Shelley Winters, Henry Fonda, Delia Boccardo.
Eden 15.00 «Emanuelle l'antivergine». Sylvia Kristel. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Ritz 15.30 «Cassandra crossing». Sophia Loren, Ava Gardner, Ingrid Thulin, Burt Lancaster. Barvni film.
Aurora 16.00 «Quelle strane occasioni». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Capitol 15.30 «Il corsaro nero». Kabir Bedi in Carole André.
Cristallo 15.30 «Gli ultimi fuochi». Robert De Niro. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Moderno 16.00 «2002: La seconda Odissea». Barvni znanstvenofantastični film.
Filodrammatico 16.00 «Bocca di veluto». Cristina Lindberg. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ideale 16.00 «Mondo erotico». Dokumentarec. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Impero 17.00—20.40 «Barry Lyndon». Barvni film za vse.
Vittorio Veneto 16.30 «Il trucido e lo sbirro». Nicoletta Machiavelli in Thomas Millian. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Radio 16.00 «Lo chiamavano Pollicino». Barvni film za otroke.
Abbazia 16.00 «La battaglia del deserto». Barvni film. R. Hossein, G. Hamilton, E. Stewart.
Astra 16.30 «Amore e guerra». Woody Allen in Diane Keaton. Barvni film.
Volta (Milje) Danes zaprto. Jutri: 16.00 «Il settimo viaggio di Sinbad». Barvni pustolovski film. K. Mathews in K. Grant.

Razstave

Jutri, v soboto 26. t.m., ob 17.30 v Palači Costanzi, ob 19. uri pa v foyerju gledališča Rossetti, bodo odprli rastávo sodobnih češkoslovaških scenografov. Razstavo, ki jo organizirajo ob priliki uprizarajanja Kohoutovega dela «Roulette» v tržaškem gledališču Rossetti, pripravlja tržaško gledališče Teatro Stabile ob sodelovanju praškega državnega zavoda za gledališko umetnost in pod pokroviteljstvom tržaške občine. Razstava bo trajala ves februar in marec, dokler se bo na tržaškem odru uprizarjalo Kohoutovo delo.

Jutri, v soboto, 26., t.m., ob 18. uri bodo v umetnostni galeriji **Planetario** v Ulici Armando Diaz 1 odprli razstavo del italijanskega likovnika Ernesta Treccanija. Odprtja razstave se bo udeležil tudi umetnik.

V občinski galeriji na Trgu Unità bo jutri ob 18. uri odprla razstavo svojih del likovnica Edera Radici, ki je sicer po rodu Tržačanka, ki pa že dolgo let živi izven svojega rojstnega mesta, v Benetkah. Edera Radici bo razstavljala do 6. marca.

ŠD Primorje izreka iskreno sožalje svojemu blagajniku Silvestru Umku in družini ob izgubi očeta.

PO PODATKIH EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI

Uvoz goveje živine in mesa iz vzhodne Evrope nazaduje

Največ blaga uvaža Italija - Pregled obsega tudi dobave živine in mesa iz Jugoslavije

Uradni vestnik Evropske gospodarske skupnosti je te dni objavil vrsto zanimivih podatkov o uvozu goveje živine in mesa iz vzhodnoevropskih dežel — med katere prištevajo statistike tudi Jugoslavijo — na tržišča deveterice. Podatki se nanašajo na triletje 1973 - 75 in je iz njih razvidno predvsem dvoje: da uvoz postopoma upada, in sicer tako kar zadeva živino kakor tudi kar zadeva meso, in da zavzema Italija daleč prvo mesto med državami uvoznicami v okviru evropske deveterice. Podatki so posebno zanimivi za Trst, saj se večji del tega prometa odvija prav čez tržaško carinarnico.

Evropska gospodarska skupnost je tako v letu 1973 uvozila iz vzhodne Evrope 727.644 glav goveje živine, od tega pa je odpadlo na Italijo kar 658.209 glav; uvoz v letu 1974 se je skrčil na 412.688 glav, od tega pa je Italija prevzela 382.279 glav; v letu 1975 je uvoz padel na 143.236 glav, italijanski delež pa na 138.728 glav. V tem zadnjem letu je Italija uvozila največ živine iz Poljske (43.141 glav); na drugem mestu med dobavitelji je bila Madžarska (38.839 glav), na tretjem Jugoslavija (35.004 glave), na četrtem Romunija (16.543 glav), na petem Nemška demokratična republika (3.772 glav) in na šestem Bolgarija (429 glav). Uvoz iz Češkoslovaške je zadnje leto sploh odpadel.

Uvoz goveje živine iz vzhodne Evrope je znašal v letu 1973 126.116 ton (od tega je na Italijo odpadlo 115.304 tone); v letu 1974 se je uvoz skrčil na 47.133 ton (Italija je prevzela 43.380 ton), v letu 1975 pa je padel na 25.372 ton (Italija je prevzela 21.761 ton). V tem zadnjem letu je Italija uvozila 1.404 tone mesa iz Poljske, 550 ton iz Češkoslovaške, 2.585 ton iz Madžarske, 8.192 ton iz Romunije, 62 ton iz Bolgarije in 8.968 ton iz Jugoslavije.

Zanimivo je pri tem dejstvo, da medtem ko italijanski uvoz govejega mesa iz Jugoslavije v zadnjih letih stalno upada, se je nasprotno število glav goveje živine, ki jih Italijani nabavljajo v sosedni republiki v zadnjem letu zopet občutno povečalo: leta 1973 je namreč Italija prevzela v Jugoslaviji 19.502 glavi živine, leta 1974 je uvoz nazadoval na 9.744 glav, v letu 1975 pa se je povzpel, kakor že omenjeno, na 35.004 glave.

Delež deželnih carinarnic pri uvozu iz vzh. Evrope

Ministrstvo za zunanjo trgovino je objavilo podatke o obsegu uvoza blaga čez posamezne carinarnice v državi, ki se bo predvidoma razvil v letošnjem letu na podlagi trgovinskih sporazumov med Italijo in deželami vzhodne Evrope. Iz pregleda je razvidno, da se bo dober del tega uvoza razvil čez carinarnice v naši deželi (Trst, Občine, Ponteba, Trbiž, Videm in Gorica). To velja za uvoz iz Albanije, Bolgarije, Češkoslovaške, Vzhodne Nemčije, Poljske, Romunije in Madžarske; uvoz iz Sovjetske zveze pa se bo odvijal pretežno čez druge italijanske carinarnice, in sicer predvsem čez Genovo, Benetke, Milan, Gelo, Brindisi in Raveno.

Iz Albanije je letos predviden uvoz 301.465 ton blaga v vrednosti 1 milijarde 25 milijonov lir: čez carinarnice naše dežele bodo uvozili 1.025 ton blaga (0,10 odst.) v vrednosti 345 milijonov (33 odst.). Uvoz iz Bolgarije bo predidoma znašal 374.185 ton, v vrednosti 5 milijard 735 milijonov lir; od tega bodo tukajšnje carinarnice prevzele 276.965 ton blaga (74 odst.) v vrednosti 3.900 milijonov (68 odst.). Uvoz iz Češkoslovaške bo znašal 42.525 ton v vrednosti 16.265 milijonov lir: od tega bodo tukajšnje carinarnice prevzele 11.400 ton (26 odst.) v vrednosti 7.205 milijonov (44 odst.). Iz Vzhodne Nemčije je predviden uvoz v skupni vrednosti 9.700 milijonov lir; od tega bodo tukajšnje carinarnice prevzele blago v vrednosti 3.965 milijonov (40 odst.) Uvoz iz Poljske bo znašal 63.010 ton blaga v vrednosti 6.996 milijonov lir; od tega bo odpadlo na tukajšnje carinarnice 62.210 ton blaga (98 odst.) v vrednosti 4.580 milijonov (65 odst.) Uvoz iz Poljske bo znašal 962.695 ton v skupni vrednosti 8.445 milijonov lir: deželne carinarnice bodo prevzele 193.465 ton blaga (20 odst.) v vrednosti 7.135 milijonov (84 odst.) Uvoz iz Madžarske pa bo predvidoma znašal 53.805 ton v vrednosti 6.050 milijonov; od tega bodo tukajšnje carinarnice prevzele 41.765 ton blaga (77 odst.) v vrednosti 2.560 milijonov lir (42 odst.).

O zakonskem osnutku za osvoboditev žensk

Gibanje za žensko enakopravnost, oziroma za osvoboditev žensk, kakor poudarjajo nekatere organizacije, se je v Italiji v zadnjih letih močno razširilo. Razlogov je več, najprej italijanski pojav lahko ocenjujemo kot odmev velikega vrenja v ženskih vrstah, ki ga lahko zasledimo v zapadnem svetu. Vrenje, ki je sicer nastalo iz osebnega odpora proti krivicam do žensk širšega politično-družbenega značaja in ožjega pravnega, ki pa je preraslo v zavestno odklanjanje podrejenosti žensk v današnji družbi. Italija se je razlikovala od drugih držav zahodne civilizacije po že obstoječi politični organiziranosti žensk, kar je po eni strani nekoliko zavrlo nastanek manjših skupin tako imenovanih feministk, po drugi pa preprečilo širjenje sicer poštenih, a preveč poenostavljenih razlag o vzrokih ženske zapostavljenosti.

Vprašanje je precej bolj zapleteno, saj ga je treba obravnavati z družbeno-gospodarskega vidika in ne s stališča dobre volje moške manjšine, ki ima v rokah vso oblast. Zato menimo, da je zakonski osnutek MLD — gibanja za osvoboditev žensk, ki predpisuje 50 odst. delovnih mest v vsaki delovni enoti nekoliko preenostavno gledanje na temeljno pravico vseh državljanov, do enakopravnosti, ki jo predpisuje italijanska ustava. Zakonski osnutek predvideva stroge kazni delodajalcem, ki se ne bi strogo držali 50 odst., vsekakor pa obravnava tudi pereči vprašanji socialnih storitev in dajatev.

Po vseh večjih mestih je gibanje že organiziralo zbiranje podpisov, da bi lahko predložili zakonski osnutek italijanskemu parlamentu. Obenem prireja na to temo javne razprave. Tržaško združenje prireja tovrstno razpravo drevi ob 20.30 v tržaškem univerzitetnem študentskem domu.

DREVI V GLEDALIŠČU ROSSETTI

Premiera dela «Roulette» češkega dramatika Kohouta

Pavel Kohout je eden izmed najbolj znanih podpisnikov Listine 77

Drevi bo v gledališču Rossetti premiera drame «Roulette» češkega dramatika Pavla Kohouta, delo uprizarjajo v Italiji prvič.

Dramsko delo «Roulette» je Kohout napisal na podlagi povesti Leonida Andrejeva «Mrak». Gre torej za prosto dramatizacijo povesti znanega ruskega predhodnika ekspresionizma. Andrejev je imel določen vpliv tudi na slovenski ekspresionizem, poznamo npr. njegovo dramo «Črne maske».

Osrednje vprašanje drame «Roulette» je tragično razmerje med posameznikom, ki doživlja globoko eksistencialno krizo in resničnostjo, ki ga sili v globoke dvome. Junak Andrea je razočaran nad revolucijo, oziroma nad posledicami revolucije; to ga privede do globoke bivanjske stiske in v nihilizem. Posameznik je nemočen, družbena stvarnost ga pregazi. Junakove sanje so preveč oddaljene od stvarnosti, da bi jo lahko izboljšal z dejanjem. Šele prostitutka, ki je v tesni povezavi s vsakdanjim svetom, lahko sprejme in uresničuje junakovo izročilo.

Dramatik Pavel Kohout je eden izmed najbolj znanih podpisnikov «Listine 77», njegov položaj «disidenta» povečuje zanimanje za premiero. Pred premiero svoje drame je Kohout po telefonski zvezi izjavil upravi, da mu je čehoslovaška vlada onemogočila kakršnokoli delo. Vzeli so mu delovno knjižico, vozniško dovoljenje in družbeno zavarovanje. Kohout je še izjavil, da mu pomeni vsaka uprizoritev njegovega dela občutek, da znova zaživi.

Delo «Roulette» je prevedel Giorgio Pressburger, režiral pa Roberto Guicciardini. Scene in kostume je izdelal Lorenzo Ghiglia, glasbo je napisal Benedetto Ghiglia. V delu igrajo Lorenza Guerrieri, Paola Graziosi, Regina Bianchi, Giorgio Valletta, Mimmo Lo Vecchio, Daniele Griggio, Clara Gatto, Anna Canzi, Giovanna Fregonese, Stefanella Marrama in drugi.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 25. februarja
SAŠA
Sonce vzide ob 6.51 in zatone ob 17.45. — Dolžina dneva 10.54. — Luna vzide ob 10.20 in zatone ob 0.24.
Jutri, SOBOTA, 26. februarja
ANDREJ

Vreme včeraj: Najvišja dnevna temperatura 12,6 stopinje, najnižja 7, ob 19. uri 11,6, zračni pritisk 1015 mb pada, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, brez vetra, morje mirno, temperatura morja 10 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 23. februarja 1977 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

UMRLI SO: 82-letna Amalia Rizzardi, 72-letna Norina Borri vd. Radoslovich, 83-letna Giovanna Miloch vd. Marassich, 82-letna Adorina Pischiutta vd. Vittori, 80-letni Vittorio Sivi, 75-letna Angela Maggiolo vd. Zanardi, 69-letni Giordano Zuccolin, 72-letna Erminia Peruzzi vd. Pittani, 89-letni Angelo Vasalli, 80-letna Vanda Cozzi vd. Gerin, 84-letni Giuseppe Grassi, 79-letni Dante Sacchi, 72-letni Vittorio Apollonio.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Erta S. Anna 10, Ul. S. Cilino 36.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 7.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Delegat
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 24. 2. 1977

Ameriški dolar:	debeli	884,25
	drobni	845.—
Funt šterling		1510.—
Švicarski frank		346,60
Francoski frank		176,30
Belgijski frank		23,80
Nemška marka		367.—
Avstrijski šiling		52.—
Kanadski dolar		845.—
Holandski florint		351,50
Danska krona		147.—
Švedska krona		205.—
Norveška krona		164.—
Drahma:	debeli	22.—
	drobni	22.—
Dinar:	debeli	43,50
	drobni	43,50

MENJALNICA
vseh tujih valut

Z VČERAJŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

250 milijonov lir za izboljšanje žičnic in vlečnic v F.-J. krajini

Od 15. januarja letos je za redno obratovanje teh naprav pristojna in odgovorna deželna uprava - Danes razprava o ovrednotenju arheoloških najdb v Ogleju

Deželni svet je na včerajšnji seji izglasoval zakon, ki določa nova finančna sredstva, v skupni vrednosti 250 milijonov lir, za uresničitev novih posegov na področjih, ki jih obravnava zakon štev. 18 iz leta 1972 «za razvoj prometnih infrastruktur». V okviru starega zakona je dežela nakazala 395 milijonov lir za preosnovo avtobusnega prometa, 580 milijonov za pomorske zveze (s hidrogliserji na progi Trst-Gradež in z ladjami na progah Trst-Lignano-Caorle-Benetke in Trst-Istra), 900 milijonov za mejne prehode, 400 milijonov za tovorno postajališče pri Fernetičih ter manjše zneske za posege na drugih področjih. Kakor je naglasil poročevalec Specogna (KD), bodo nova finančna sredstva (250 milijonov lir) sedaj uporabili za izboljšanje žičnic in vlečnic na deželnem območju, in sicer v okviru novih pristojnosti, ki jih je država 15. januarja letos prepustila deželni upravi.

V razpravo so posegli svetovalci Trauner (PLI), Lonza (PSDI), Ermano (PSI), Del Conte (KD) in Puppini (Furlansko gibanje) ter pristojni odbornik Cocianni. Svetovalci so izrazili vrsto pomislekov v zvezi z novim zakonom, ki se le obrobno dotika perečega vprašanja, ki ga predstavlja ureditev prevozov v Furlaniji - Julijski krajini. Prav tako ni pričakovati, da bi z vsoto 250 milijonov pri današnjih cenah lahko vidneje posegli na področje prometa, pa čeprav gre v tem primeru le za žičnice, vlečnice in podobne naprave pretežno turističnega značaja. Odbornik Cocianni je priznal, da gre za omejen poseg, vendar pa da kaže prevzeti čim prej vsaj nekaj osnovnih ukrepov na tem področju, ki nalaga deželni upravi precejšnje odgovornosti. Napovedal pa je, da bo deželni odbor v kratkem izdelal širši zakonski predlog za ureditev prometnih vprašanj v deželi, in sicer bodisi kar zadeva osebni avtobusni promet, kakor tudi blagovni promet, ki ga opravljajo tukajšnji avtoprevozniki. V okviru novega zakona bodo uredili tudi vprašanje avtoprevoznikov - obrtnikov, ki so prav v zadnjih dneh z vrsto pouličnih manifestacij opozorili pristojne, in med temi tudi deželne oblasti, na številna nerešena vprašanja kategorije.

Pred končnim glasovanjem je deželna skupščina soglasno sprejela resolucijo, ki so jo predložili svetovalci PSI, KPI, KD, MF, PRI, PSDI in PLI in ki obvezuje deželni odbor, da bo organiziral v Vidmu poseben urad za nadzorovanje nad 52 žičnicami, vlečnicami in podobnimi napravami, kolikor jih obratuje na ozemlju Furlanije - Julijske krajine. Norma je bila nato sprejeta z večino glasov: svetovalci KPI, PSI in MF so se vzdržali, predstavnika SSk pa v trenutku glasovanja ni bilo v dvorani.

Deželni svet je nato prešel na drugo normo, ki predvideva finančno pomoč iz deželnih skladov za ovrednotenje arheoloških najdb v Ogleju. Razprava se bo nadaljevala in zaključila na današnji seji.

Po mnenju deželnega odbora KPI

Enotnost naporov za obnovo Furlanije in izvajanje Osima

Deželni odbor KPI je izdal tiskovno sporočilo, v katerem poudarja pozitiven odmev sobotnega in nedeljskega komunističnega simpozija v Vidmu o predlogih za obnovo Furlanije po potresu. Izhajajoč iz enotnih nastopov deželnega sveta in parlamentarcev glede posebnega državnega zakona za obnovo in iz odprtih stališč republikancev, socialdemokratov in nekaterih voditeljev KD, poleg skupnih izjav KPI in PSI, predlaga komunistični deželni odbor skupen sestanek, da se doseže enoten sporazum o konkretnih pobudah za obnovo dežele.

Za prebroditev posledic potresa, kot za uresničevanje gospodarskega dela osimskih sporazumov, ki zadevajo predvsem Trst in Gorico, je treba po mnenju deželnega odbora KPI preustrojiti deželno upravo in usposobiti občine in gorske skupnosti, da morejo ustrezati potrebam prebivalstva. Zato je potreben nov odnos med vsemi demokratičnimi strankami in njihovo enotno nastopanje.

JUTRI KONGRES SEKCIJE M. MATJAŠIČ

Jutri, v soboto, ob 17. uri bo pri Rumeni hiši kongres sekcije «M Matjašič» iz Barkovelj. Poročilo bo podala sen. Jelka Gerbec, zaključke pa bo povzel Giorgio Canciani.

KER SE NE IZVAJA DELOVNA POGODBA

Včeraj stavkali sedem ur uslužbenci javnih prevozov

Stavka je trajala od 9. do 16. ure - Zastoji v mestnem prometu

Uslužbenci javnih prevozov so včeraj stavkali sedem ur, ker se ne izvaja vsedržavna pogodba.

Kakor po celi Italiji, tudi v tržaški pokrajini niso od 9. do 16. ure vozili mestni in medkrajevni avtobusi. Večjih izostankov v delovnih organizacijah in šolah stavka ni povzročila, ob 9. morajo namreč po večini že vsi biti na delu. Težave so nastale, še zlasti za šolsko in dijaško mladino ob povratku, ko si je marsikdo pomagal z «avtostopom». Najbolj je stavka prizadela starejše ljudi, ki v večini primerov niso vedeli zanjo in so na postajališčih zaman čakali na avtobuse. Izostanek javnih prevoznih sredstev je seveda zvišal število uporabnikov lastnih avtomobilov, zaradi česar je prišlo do večjih zastojev v mestnem prometu.

Včeraj so se v Vidmu sestali deželni predstavniki enotne sindikalne organizacije uslužbencev javnih prevozov, ki je oklicala stavkovno gibanje, in preučili stanje javnega prevozništva v Furlaniji - Julijski krajini. Poudarili so, da večina uslužbencev ne more, zaradi prezaposlenosti, izkoriščati prostih dni in dopusta, oziroma, da opravlja izredno visoko število nadur, kar nujno provede do preutrujenost, in spravlja v nevarnost uslužbence same in uporabnike vozil javnih prevozov. Zato so sklenili, da bodo, v sklopu vsedržavnih akcij, nadaljevali s protestnim gibanjem, in sicer od 26. t.m. dalje, ko bo v Furlaniji - Julijski krajini stavka avtobusov, ki ne vozijo na določenih progah in ki jih lahko podjetja ali privatniki najamejo.

MRZLIČNO ISKANJE REŠITEV ZA «CALZA BLOCH»

USTANOVITEV DELNIŠKE DRUŽBE S SOUDELEŽBO DELOVNE SILE?

Poglobljena pogajanja med sindikati, deželo in podjetjem Denardi - Zagonetna pobuda za ustanovitev proizvajalno - trgovske zadruge

Mrzlične pobude pri iskanju rešitve, ki naj ohrani delovna mesta 543 uslužbencem, v veliki večini žensk, podjetja Calza Bloch, ki je zašlo v stečaj, so se nadaljevale tudi včeraj. Po eni strani je gradbeni podjetnik Adelfio Zini, skupaj z nekakšnim pripravljalnim odborom, sklical zgodaj popoldne v prostorih tovarne sestanek, z namenom, da se ustanovi med delavci in podjetniki proizvajalna in trgovska zadruga z omejeno zavezo z glavnico 300 milijonov lir. Po nepotrjenih vesteh naj bi se prijavilo kakih 60 članov. Isti pobudnik je sklical za danes ob 16. uri v gledališču «Auditorium» javno razpravo o svojem predlogu.

Sindikalne organizacije, ki ne gledajo na to pobudo s posebnim zaupanjem, tudi zaradi skromnosti razpoložljivega kapitala, so pa včeraj vodile dolga pogajanja pri deželni upravi. Predstavništvo pokrajinskega vodstva CGIL - CISL - UIL, strokovnih združenj tekstilcev in tovarniškega sveta se je najprej sestalo z deželnim odbornikom Stopperjem in stečajnim skrbnikom Cecconom, ki je prišel v Trst na njihovo željo, nato pa še z inž. Pinijem, ki predstavlja tekstilno podjetje Calcificio Denardi iz Conegliana Veneta.

Sad dolgotrajnih pogajanj je bil predlog, da se ustanovi delniška družba z glavnico poldruge milijarde lir, ki naj bi takoj prevzela podjetje. V njej naj bi bili udeleženi s po 35 odst. (525 milijonov lir) podjetje Denardi in deželna finančna družba Friulia, s 30 odst., oziroma 450 milijoni pa osebje, ki naj bi prispevalo z dozorelimi odpravninami. Ob zaključku sestanka pozno zvečer so sindikalni predstavniki izrazili nekaj pomislekov tako glede pogodbenih odnosov v novem podjetju, kot glede delitve dobičkov. Zato so si pridržali dokončno odločitev, ki jo bodo morebiti sprejeli zjutraj na seji pokrajinskih vodstev, pred ponovnim sestankom ob 10. uri na sedežu deželnega odborništva za industrijo.

OD 1. MARCA DALJE

Na openski carinarnici mehanografsko poslovanje

Tržaška carinarnica obvešča, da bo carinski urad na Opčinah uvedel s 1. marcem poslovanje na podlagi mehanografskega sistema. Za carinjenje uvoznega blaga bodo morali uvozni

VČERAJ NA TRŽAŠKEM SODIŠČU

Prenizka kazen za mlade fašiste zaradi pretepa levičarskega dijaka

Sodniki niso upoštevali dokumentacije o provokatorski dejavnosti znanega fašističnega pretepača Almeriga Grilza, ki jo je poslala sodišču tržaška kvestura

Sorazmerno nizke kazni za fašistične pretepače so že prava značilnost tržaškega sodstva. Tako smo pred dnevi poročali o obsodbi mladega fašista Sluge zaradi pretepa levičarskega študenta Pietrobellija, včeraj pa so sodniki (predsednik Gervasi, prisednika Guglielmucci in Gridelli, tožilec Brenci, zapisnikarica Mastromauro) naložili izredno nizko kazen trem pripadnikom fašistične organizacije «Fronte della Gioventù», četrtemu pa oprostili kazen zaradi mladoletnosti.

Dogodek, o katerem je tekla razprava, se je pripetil 15. marca 1975, ko je skupina mladih fašistov razdejevala letake pred licejem Petrarca v Trstu. Prišlo je do prerekanja z dijaki, kajti fašisti niso bili dijaki omenjenega zavoda in so jim torej dijaki oporekali pravico, da na tistem mestu delijo letake, ki so bili seveda provokatorske vsebine. Prišlo je do prerivanja in nenadoma je eden izmed fašistov s francoskim ključem mahnil po glavi dijaka Bruna Fondo, ki se je moral zateči v bolnišnico in je okreval v osmih dneh. Medtem pa je drugi dijak — kasneje so ugotovili, da je bil 18-letni Guido Gasparo — odprl vodovodno pipo in z gumijasto cevjo oškropil fašistične provokatorje.

Na kraj nesreče so prišli agenti političnega oddelka tržaške kvesture, ki so med osebno preiskavo identificirali štiri fašiste: Almeriga Grilza, Stefana Latcovicha, Sergia Bevivina in mladoletnega Roberta C. Pri Grilzu in pri Latkovichu so našli francoski ključ, pri Bevivinu pa železno pest. Za prva dva je namestnik državnega pravdnika dr. Coassin izdal zaporni nalog, vendar pa sta presedela v zaporu samo 5 dni, nakar so ju izpustili na začasno svobodo. Po dolgi preiskavi so vse štiri fašiste prijavili sodišču zaradi povzročitve telesnih poškodb, prve tri pa tudi zaradi nedovoljene posesti orožja. Preiskovalni sodnik pa je istočasno prijavil sodišču tudi Gaspara in mladoletnega dijaka Luigija G. zaradi «nadlegovanja». Ponovno so morali torej sedeti na zatožni klopi demokratični dijaki skupno s fašističnimi provokatorji.

Včeraj se Bevivino in Latcovích ni sta predstavila sodnikom in so jima sodili v odsotnosti. Kar zadeva Bevivina naj pripomnimo, da je slednji v zaporu v Padovi zaradi drugih kaznivih dejanj in da se je sam odpovedal prisotnosti na razpravi. Mlade fašiste so zagovarjali znani misovski voditelji Giacomelli, Lonciari in Segariol, medtem ko je oba dijaka zagovarjal odv. Civello. V posegih je bil še zlasti oster Giacomelli, ki je med drugim dejal, da bi bilo treba dijaka obsoditi zaradi tatvine, ker sta «kradla» vodo. Državni tožilec dr. Brenci je zahteval za Grilza 4 mesece zapora in 4 mesele pripora, za Bevivina 2 meseca zapora in 4 mesece pripora, za Latcovicha 2 meseca zapora in 3 mesece pripora, za Roberta C. oprostitev zaradi mladoletnosti, za oba dijaka pa 30.000 lir denarne kazni. Sodniki pa so bili drugačnega mnenja in so naložili nižjo kazen fašistom, višjo pa Gasparu. Grilza so obsodili na 3 mesece zapora in na dva meseca pripora, Bevivina na 2 meseca pripora, Gaspara pa na mesec dni pripora. Vse kazni so pogojne in brez vpisa v kazenski list. Sodniki so oprostili vse ostale obtožence, ker niso zagrešili dejanja, razen Latcovicha, ki so mu kazen oprostili, ker je bil marca 1975 še mladoleten. Res je sicer, da so še nekaznovani, vendar pa je tržaška kvestura poslala sodišču dokumentacijo o kaznivih dejanjih, v katere naj bi bil vpleten Grilz in je ta dokumentacija priložena aktom procesa. Gre za navedbo provokatorskih dogodkov pred raznimi tržaškimi šolami, po čemer bi lahko tudi sodniki preverili, da ni šlo za osamljeno dejanje, ampak da so taka izzivanja za Grilza povsem običajna.

Obvestilo KZ kmetovalcem

Lanska pomladansko - poletna suša je nedvomno prizadela domačemu kmetijstvu veliko škodo. Ministrstvo za kmetijstvo je zato izdalo poseben dekret, s katerim priznava tudi za tržaško pokrajino izredno stanje zaradi vremenskih neprilik. Na podlagi tega dekreta in v skladu s členom 7 zakona št. 364 z dne 25. 5. 1970, lahko vsi kmetovalci vložijo prošnjo na Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu za petletno posojilo po nizki obrestni meri (4,5 odst.). Posojilo je sorazmerno z obdelano površino in škodo, ki jo je posameznik utrpel. Rok za predložitev prošenj zapade 17. 3. 1977. Za vsa nadaljnja pojasnila in za izpolnjevanje prošenj se prizadeti lahko zglasijo v uradih Kmečke zveze — Ul. Cicerone 8/b s točnimi podatki posameznih obdelanih površin. (V poštev pridejo tudi jusarska zemljišča in zemljišča v najemu.)

Tajništvo Kmečke zveze

Tečaj psihosociologije v okviru 150 ur

Inštitut za psihologijo na fakulteti za književnost in filozofijo tržaške univerze obvešča, da se bo jutri, 25. februarja, od 16. do 18. ure pričel monografski tečaj psihosociologije za delavce v okviru 150 ur državne delavske pogodbe za mnoge kategorije. Tečaj, ki bo trajal okoli 30 ur, prireja pokrajinska sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL skupno s tržaško filozofsko fakulteto. Tečaj bo vodil prof. Paolo Meazzini.

Pismo uredništvu

Še eno pojasnilo

V zvezi s prvo sejo krajevne skupnosti za Ribiško naselje, Štivan in Medjovas, smo prejeli še tretje pismo. Poslal ga je Lucijan Kocman, svetovalec omenjene krajevne skupnosti, ki je v zadevi «neposredno prizadet». Ne gre mu — pravi v pismu — «za nikakršen očitek, tamveč le za ugotovitev določenih dejstev», ki jih takole navaja:

1. Pred volitvami predsednika sem v imenu Slovenske skupnosti podal glasovalno izjavo, seveda v slovenščini. Ko sem zaključil svoj poseg, se je oglasil predstavnik KPI Sergio Ghersetti, ki me je nekako pokaral, češ da s svojim govorom v slovenskem jeziku dejansko zavlačujem potek seje in da ne upoštevam povabila predsedujočega predstavnika KD, naj skušamo vsi bratsko in v najboljšem vzdušju sodelovati. Ghersetti me je tudi vljudno povabil, naj drugič govorim italijansko.

2. Prisotna občinska uradnica je sama izjavila, da ni prevajalka, temveč le zapisnikar. Kljub temu je bila tako prijazna, da je moj slovenski poseg kratko prevedla v italijanščino, pri čemer je prav svetovalec Ghersetti pripomnil, da je bil prevod pomanjkljiv in me povabil, naj sam ponovim svoje besede v italijanščini.

3. Sergia Ghersettija sem opozoril, da imam pravico govoriti v slovenskem jeziku tudi po členu 2 pravilnika za svete krajevne skupnosti in da mora po istem pravilniku občinska uprava poskrbeti za prevod, kar pomeni, da mora biti na sejah prisoten prevajalec.

4. Zahteval sem, naj pridejo moje izjave na zapisnik, in hkrati napovedal, da bom drugič zapustil sejo, če ne bo poskrbljeno za prevajanje posegov posameznih svetovalcev.

Lucijan Kocman nato v svojem pismu ponavlja, da Slovenci nikakor ne morejo sprejeti modrovanja, da prevodi v slovenščino niso potrebni, češ da že vsi tako razumejo italijansko in da je bil to tudi glavni razlog, zaradi katerega je na seji odločno zavračal izvajanja Sergia Ghersettija. Pismo zaključuje: «Ne gre namreč za noben očitek, temveč le za preprečitev uvedbe določene prakse, ki je za Slovence nesprejemljiva in tudi žaljiva.»

Op. Ur. *Zaradi dolžine je pismo, z izjemo bistvenih točk, nekoliko skrajšano.*

Letošnji pust v Bregu

Značilno za «letošnje» pustovanja v Bregu je bilo veliko število prireditev, kot jih ne pomnijo že dalj časa, na vseh pustnih zabavah in plesih, pa je bil izreden obisk. Večje skupine pustnih šem so obhodile hiše v Gročani, pri Domju, v Borštu in Boljuncu. V Gročani so priredili plesno zabavo v nedeljo zvečer, pri Domju pa v nedeljo in v torek. V Borštu je bila zabava v društveni dvorani v nedeljo, ponedeljek in torek. V Boljuncu so po torkovem obhodu hiš pripravili tradicionalno pojedino «na jami». Pustno rajanje za otroke je bilo v nedeljo v Boljuncu, v Dolini pa v torek.

Škoda, da je v torek popoldne hud naliv preprečil predviden sprevod in rajanje po boljunski «Gorici», ki je bila za to priliko zaprta za promet. Pustni odbor iz Boljunca je pripravil lep alegoričen voz «Cirkus», Borštani pa so, kljub nalivu, razkazovali po vsem Bregu svojo osem metrov dolgo «mulco». Zabava je dosegla višek zvečer v gledališču «France Prešeren», kamor so prihitele na zadnji pustni ples maske iz vse okolice. Omenimo naj še, da so vsi plesi v gledališču v Boljuncu dosegli izreden uspeh.

Tržaška univerza prireja na račun naše dežele, v svojem programskem centru v Ul. del Ronco 11 tečaj v specializaciji osebja za avtomatični pregled podatkov. Tečaj bo trajal od 7. marca do 10. junija, in sicer ob ponedeljkih in petkih od 9. do 12. ure. Vpisovanje do sobote, 26. februarja. Tečaj bo razdeljen na šest razredov po 30 ur, na katerih se bodo tečajniki učili pravilno računati z elektronskimi računalniki.

RAZSTAVA NAVTIKE, KAMPINGA IN KARAVANNING
nauticamp 77
3-7 marca
urnik 16-21
sobota in nedelja 10-13/16-21
vstopnina 500 L.
TRŽAŠKI VELESEJEM/TRG DE GASPERI 1/34139 TRST/TEL. (040) 733201

ODOBREN PRORAČUN ZAVODA ZA LJUDSKA STANOVANJA

Letos bodo dogradili in izročili koristnikom 230 novih stanovanj

Velik razkorak med razpoložljivimi sredstvi in potrebo po stanovanjih - Letos 110 milijonov lir primanjkljaja zaradi postopnega uveljavljanja novih najemnin

Prejšnji teden se je pod predsedstvom Agostina Candussija sestal upravni odbor zavoda za ljudska stanovanja (IACP) ter razpravljal in odobril proračun za tekoče leto. Predvideno je preko 110 milijonov lir primanjkljaja, je na začetku povedal predsednik Candussi, zaradi postopnega uveljavljanja novih najemnin. Kakor je znano, bodo nove najemnine, na podlagi deželnega zakona št. 26 z dne 22. 5. 1975, v celoti uskladili šele prihodnje leto, medtem ko bodo za letos vnovčili samo 50 odstotkov poviška. Zaradi uveljavljanja kolektivne delovne pogodbe in najetja novega osebja so predvideli tudi precej višje stroške v ta namen. Tako so vpisali v to rubriko kar 115 milijonov lir več kakor lani.

Mimo golih številk iz proračuna pa je predsednik Candussi omenil nekatera poglavitna vprašanja, ki so sicer prisotna že vrsto let, a so postala pereča prav v zadnjem času in resno zavirajo dejavnost zavoda. Gre za dokončno ureditev, oziroma izvajanje zakonskih predpisov o zazidalnih površinah za ljudska stanovanja, izdelavo in upoštevanje dolgoletnih načrtov, ureditev finansiranja, da bi izgradnja potekala neprekinjeno in ne nazadnje dosledno izvajanje zakona o najemninah. Pri obrazložitvi proračuna za tekoče leto, se je treba nujno ustaviti pri opravljenem delu v lanskem letu. Tako je zavod za ljudska stanovanja lani izročil upravičencem skupaj 89 stanovanj v vrednosti 1958 milijonov lir. 24 stanovanj so izročili v Gorici, 27 v Škocjanu, 8 v Gradežu, 10 v Štarancanu, 12 v Turjaku, 4 v Fari, 4 v Števerjanu. Letos bodo predvidoma izročili namenu 230 stanovanj v skupni vrednosti 5290 milijonov lir. Od tega v Gorici 80, Tržiču 50, Ronkah 26, Krminu 32, Marianu 12, Pierisu 6, Medeji 12 in Romansu 12. V gradnji pa je še nadaljnjih 176 stanovanj, ki jih bodo dogradili v prihodnjem letu. Pripravljena pa je že tudi potrebna dokumentacija za 127 stanovanj, za katere bodo v kratkem razpisali dražbo. V treh letih bo tako zavod za ljudska stanovanja izročil 638 stanovanj (poprečno 213 letno), kar predstavlja približno 20 odstotkov dejanskih potreb v pokrajini. Postavlja pa se težko vprašanje, kako bo z gradnjo po letu 1978, saj za zdaj še ni na razpolago dolgoročnega načrta. Zavod naj bi sicer razpolagal z državnim letnim prispevkom v višini 700 milijonov lir, ni pa znano, kako bodo ta sredstva porazdelili. Po drugi strani se stalno veča povpraševanje po cenenih delavskih stanovanjih.

Precej sredstev pa bo treba najbrž nameniti tudi za obnovitvena dela na dotrajanih stanovanjskih hišah, za kar so sicer že porabili 290 milijonov lir v kratkem pa bodo oddali na dražbi še dela za preko milijarde lir.

Na organizacijskem področju je treba omeniti ustanovitev konzorcija pokrajinskih zavodov za ljudska stanovanja, do katerega je sicer prišlo že poleti leta 1975 na deželni ravni. Upati je, da bo telo dejansko ustrezalo namenu, za katerega je bilo ustanovljeno, in da bo v deželnem merilu uspelo uskladiti posamezne načrte z razpoložljivimi sredstvi. Pred upravnim odborom goriškega zavoda IACP pa že vrsto let stoji vprašanje izgradnje novega sedeža, ki naj bi stal na Korzu Italia, kjer sta sedaj poslopji s številko 114 in 115. Vendar se tudi tu pojavljajo velike težave, kje dobiti potrebna sredstva. Najprej je bilo nekaj možnosti, da bi gradnjo finansirala dežela. Potem je ta možnost odpadla, kakor je odpadla tudi možnost, da bi lahko denar krili s sredstvi iz goriškega sklada. Najbrž bo treba zato najti posebno posojilo.

Ni težko ugotoviti, da obstaja med velikim povpraševanjem in razpoložljivimi denarnimi sredstvi velik razkorak, ki se že povečuje z zaostrovanjem gospodarskega stanja v državi. Zavodi IACP v naši deželi pa se morajo poleg tega soočati tudi s posledicami lanske naravne nesreče.

Razprava o notranji preureditvi občine

Zadnja seja občinskega odbora je bila skoraj v celoti posvečena vprašanju notranje preureditve občine. Odbor je sestavil program s katerim hočejo zagotoviti učinkovitejše poslovanje goriškega županstva. Poleg vprašanj osebja, javnih prevozov, socialne pomoči ter javnih del, so na seji občinskega odbora razpravljali tudi o upravljanju bazenov, ki so jih zgradili v športnem centru na Rojcah. O tem bodo sicer še govorili na prihodnji seji občinskega odbora.

Drevi občni zbor SPD - Gorica

Slovensko planinsko društvo v Gorici sodi med najstarejše naše organizacije na Goriškem in v zamejstvu nasploh. Ustanovljeno je bilo že pred prvo svetovno vojno leta 1911. V času fašizma je moralo prenehati z delovanjem. Leta 1945 pa je bilo obnovljeno.

Torej društvo s tridesetletno tradicijo.

Goriški planinci, se bodo drevi zbrali na tridesetem rednem občnem zboru v tekočem letu ter izvolili novo vodstvo.

Zborovanje bo, kakor že vrsto let, v prostorih kluba Simon Gregorčič na Verdijevem Korzu v Gorici.

RAZSTAVA BO ODPRTA DO KONCA TEDNA

H. Jussa in V. Klanjšček razstavljata v Čedadu

Ob otvoritvi se je zbralo zelo veliko ljubiteljev umetnosti

V nabito polnem razstavnem prostoru umetnostne galerije «Jose» v Čedadu sta preteklo soboto odprla razstavo svojih olj Benečan Hiacint Jussa in njegov briški sosed Vladimir Klanjšček. Oba že več let poučujeta likovno vzgojo na slovenskih goriških srednjih šolah. Klanjšček ima za seboj že precejšnjo zbirko osebnih in skupinskih razstav, a Jussa se sedaj pravzaprav prvič oglaša samostojno. Ob svojem prvem tehtnejšem nastopu je najbrž Jussa iskal opore v kolegi in prijatelju Klanjščku: in to najbrž presega golo naključje. V sicer ne ravno obsežnem, pač pa zgodovinsko «ponositem» pritličju t.i. hiše Pavla Diakona sta slikarja razobesila vsak po petnajst olj razmeroma zajetnega formata.

Posebno nas je imela radovednost, kaj am b. za to priložnost pokazal mladi Jussa, ki smo ga doslej le malo poznali: oglašal se je namreč le bežno na kaki priložnostni skupinski razstavi, kjer je bilo težko razbrati njegove osebne poteze. Pri pričujoči razstavi pa smo pred razveseljivim dejstvom, da se je Jussa že čvrsto osamosvojil in v izraznem pogledu docela sprostil.

Jussa nam je predstavil posledico slik nastalih povečini od preteklega avgusta sem. Dva skoro vzporedna ustvarjalna momenta zgleda, da sta botrovala tej razstavi: v prvem nas Jussa pod vtisom «nadrealističnega» vzdušja opozarja ob prepletanju nekakšnih korenin na skrivno življenjsko silo, ki se tod pretaka, obenem pa se prebija v prostor in ga oživlja. Škoda, da je ta ciklus v Jussovem konceptu že nekako zaključen, še preden je bil pravzaprav dodelan, kajti tu bi nam slikar utegnil še marsikaj povedati. V drugem momentu pa se slikarju prostor oblikuje nekako po elementarnih silah: po eni strani se razvija v iskanje čistega ozračja, po drugi pa se razvija v pregibanju gmote. V obeh primerih gre za prekipevanje podtalne energije, ki išče življenja in sprostitve. Jussa se je tu opredelil za izrecno hladne barvne tone: tako je prišla do izraza nekakšna osnovnost ozračja in gmote ter njunega medsebojnega sprotnega sporazumevanja. Odločni zamahi v očrtovanju tehtno utemeljujejo to «dialektiko». Morda je pri tem tudi vtis «potresnega občutja».

Jussova pretežno abstraktna govorica s simboličnimi vložki je videti, da je postala za Jusso pristna abeceda. Škoda, da so dela ponekod oblikovno nedognana. Vsekakor nam Jussa v ustvarjalnem pogledu obeta bogat razvoj.

Vladimir Klanjšček se je za to priložnost umaknil v intimnejši oklepaj domače motivike. Sicer ni bilo težko ugotoviti (na več ali manj vseh dosedanjih razstavah), da mu je domači prostor vodilni motiv. Toda v zaporedju prejšnjih razstav smo bili priča bolj sklenjenemu razvoju njegove govorice, medtem ko nas je tu v tem pogledu nekam «prestrigel», s tem da nam je predstavil kot arheološko dragocenost ostanke domačih predmetov in orodja, ki je že davno dotrajalo in ki živi sedaj v dragoceni zarjavelosti in okostenelosti. Klanjšček nam je te predmete utopil v «razpoloženjsko» barvno intonacijo in pri tem znova dokazal bogato iznajdljivost. Škoda, da nam ni ob tej motiviki poglobil tudi «življenjskega» spoznavanja ter da ga je očarala le zunanja mikavnost te trdne nekdanjosti.

m. r.

DREVI BODO V OBČINSKEM SVETU RAZPRAVLJALI O PRORAČUNU

Letošnji deficiti mestnega podjetja večji kot kdajkoli: 645 milijonov lir

Morda se bodo do konca leta otresli avtobusne službe, ki najbolj bremeni podjetje - Nujnost povišanja cene vode v letošnjem letu

Na drevišnji seji občinskega sveta bodo svetovalci razpravljali in verjetno udi odobrili letošnji proračun mestnega podjetja za elektriko, vodo, metan in avtobusne prevoze. Prva ugotovitev je ta, da se je deficit podjetja letos spet povečal. Dosegel je 645 milijonov lir, kar je 85 milijonov lir več kot lani. To kljub temu, da so povišali cene elektriki, metanu in avtobusnim vozovnicam. Povečali so se namreč stroški za osebje, za material, za nafto, za nadomestne dele.

Letošnji dohodki podjetja bodo znašali 3.383.000.000 lir, kar je 555 milijonov lir več kot lani, izdatki pa bodo znašali 4.028.000.000 lir, kar je 640 milijonov lir več kot lani. V podjetju upajo, da se bodo konec letošnjega leta rešili avtobusnega podjetja. To naj bi se vključilo v ustanavljajoče se enotno pokrajinsko avtobusno podjetje, ki bi potem urejevalo vse avtobusne prevoze na Goriškem, v mestih Gorica in Tržič in v medkrajevnem prometu. Avtobusni odsek ima namreč največji deficit, t.j. 435 milijonov lir. Brez tega bremena bi lahko podjetje bolje živelo, zmanjšali bi se stroški za pasivne obresti pri bankah, s poviškom cene vode, ki je danes med najcenejšimi v deželi, pa bi lahko tudi dosegli spet uravnovešenje proračuna.

Z lanskimi novembrskimi poviški so predvideli, da bi v letošnjem letu vnovčili v avtobusnem podjetju 264 milijonov lir (lani 189 milijonov). Izdatkov pa naj bi letos imeli 699.000.000 lir, to je kar 155 milijonov več kot v prejšnjem letu. S popravljenimi poviški na nedavni seji občinskega sveta bodo morda pridobili še kakih deset milijonov lir, to pa ne bo v nobenem primeru pomagalo k odpravi deficita. Stroški so se povečali v glavnem ker je stopila v veljavo nova delovna pogodba, poleg tega pa je poskočila cene vsem vrstam goriva. V poročilu upravnega sveta podjetja je še rečeno, da dohodki od vozovnic in deželni prispevek dosegajo skupno le 36 odstotkov stroškov. To pa je zelo daleč od predvidenih 50 odstotkov, ki so predvideni v državnem merilu. Zadnje podražitve so imele kot osnovo stroške predvidene v lanskem letu in takrat bi bili morda dosegli 45 odstotkov. Sedanji računi pa kažejo, da bomo najbrž v kratkem imeli novo podražitev avtobusnih vozovnic. Morda pa bodo sedanje cene ostale nedotaknjene do konca leta, ko naj bi službo prevzelo novo podjetje.

Električno podjetje dobavlja električno energijo zasebnikom in podjetjem na tistem področju občine, ki je na levem bregu Soče. Drugod skrbi za to državno električno podjetje ENEL. To dobavlja elektriko goriškemu podjetju, ki je torej le posrednik med proizvajalcem in potrošnikom. Zaradi povečanih proizvajalnih stroškov in blokiranih cen na celotnem državnem ozemlju pa je ENEL v hudih finančnih stiskah. Posledica je tudi, da se je v stiskah znašlo tudi goriško mestno podjetje. Deficit se je sicer od lanskega leta nekoliko zmanjšal in bo letos znašal le 100 milijonov lir (lani 145 milijonov). Dohodkov naj bi letos imeli za milijardo 755.000.000 lir, izdatkov pa 1.855.000.000. Predvidevajo, da bodo letos prodali v Gorici 44 milijonov kilovatnih ur, lani so jih 41.

Edino podjetje za razdeljevanje metana bo imelo proračun brez primanjkljaja. Predvidevajo dohodek 1.005.000.000 lir in prav toliko izdatkov. V obeh primerih gre za 168 milijonov lir več kot lani. Tudi tu so že leto dni prodajne in tudi nabavne cene višje. Kar se tiče razširitve metanovoda na področje Štandreža, Podgore in Ločnika, pa visijo stvari še v zraku. Občinska uprava je namreč sklenila pogodbo z goriško hranilnico o najemu posojila v višini milijarde lir, tozadevni sklep pa počiva že nekaj mesecev v nekem ministrskem predalu v Rimu.

Podjetje za dobavo vode pa ima letos deficit 110 milijonov lir, lani pa je ta znašal le 60 milijonov. To iz dveh razlogov: cena vode ki jo Jugoslavija dobavlja z Mrzleka se je povišala, prav tako se je povišala cena električne energije, ki jo uporabljajo za pogon črpalk na Majnici. O dobavi vode iz Jugoslavije je treba povedati, da rimska vlada da goriški občini regres za ceno vode, vendarle pa goriška občina ta denar da v svoj proračun, ne pa v onega mestnega podjetja.

Za prodajo vode bodo v Gorici dobili letos 359 milijonov, stroški pa bodo znašali 469 milijonov lir. Neizbežno pa bo letos prišlo do podražitve cene vode. V Gorici stane kubični meter vode samo 42 lir, drugod na Goriškem so cene znatno višje, na Tržaškem pa morajo ljudje plačati za kubični meter vode 114 lir. V sosednji Jugoslaviji so cene še dražje. Z vodo moramo namreč tudi štediti.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Histoire d'O». C. Clary in U. Kier. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 17.15—22.00 «Cassandra Crossing». S. Loren in Burt Lancaster. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.15—22.00 «Il flauto magico». J. Koestlinger, I. Urrila
CENTRALE 17.00—21.30 «La scarpetta e la rosa». R. Chamberlein in G. Craven. Barvni film.
VITTORIA 17.15—22.00 «Natale in casa di appuntamento». F. Fabian in E. Borgnine. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 20.30 nastop zbora «E. Gröhn».
PRINCIPE 17.30—22.00 «King Kong».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Oddaljena trobenta», ameriški film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Tudi angeli noro vozijo», italijanski film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Karate jekleni fant», Hongkonški film ob 19.30.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILA STA SE: Massimiliano Puma, Davide Ghiaria.

UMRLI SO: 73-letni Giulio Calligaris, 80-letna gospodinja Marija Fratnik por. Petrica, 79-letni Antonio Di Blas, 65-letni upokojenec Mario Marizza.

V TRŽIČU SKUPŠČINA SINDIKATA CGIL-FILP

Pristaniški delavci ugodno ocenili osimski sporazum

Dežela naj z novo politiko prispeva k okrepitvi krajevnega gospodarstva

Na zadnji pokrajinski skupščini pristaniških delavcev CGIL - FILP, ki je bila 19. februarja v Tržiču, so ob sklenitvi del soglasno sestavili dokument, v katerem se pristaniški delavci zavzemajo in nakazujejo smernice za premostitev sedanje krize, predvsem v pomorskem gospodarstvu.

Med drugim pristaniški delavci naše pokrajine ugotavljajo, da za okrepitev pomorskega gospodarstva mora naša dežela imeti večjo avtonomijo. Naloga dežele pa je, da z drugačno gospodarsko politiko ter z načrtnimi investicijami skrbi za ekonomsko rast v Furlaniji - Julijski krajini. Na skupščini so nadalje ugodno ocenili sporazum v Osimu med Italijo in Jugoslavijo ter ugotovili, da bodo novi odnosi med sosednima državama prispevali k okrepitvi krajevnega gospodarstva. Pristaniški delavci so nadalje zahtevali, naj oblasti učinkovitejše in hitreje ukrepajo pri odpravljanju posledic potresa v Furlaniji, Beneški Sloveniji in Kanalski dolini.

Nov odbor CGIL - FILP, ki so ga izvolili na tržiški skupščini, je tako sestavljen: Eligio Barbo, Luciano Brigante, Renato Cianel, Sergio Di Bert, Giorgio Di Luca, Gianfranco Sandrin, Teodolindo Stabile

Novo vodstvo socialdemokratske stranke

V goriški socialdemokratski stranki so te dni zamenjali vodstvo. Dosedanji tajnik dr. Božo Gruntar, ki je bil izvoljen za predsednika konzorcija za goriško industrijsko cono, je namreč podal ostavko. Novi tajnik je Amleto Ceccherini, dr. Gruntar pa je bil skupno z Vincenzom Compagnonom izvoljen za podtajnika. Preuredili so tudi mestno organizacijo stranke. Tri prejšnje sekcije so strnili v eno, ustanovili pa bodo skupine po mestnih rajonih.

Danes odprtje nove delavnice v Sovodnjah

Danes popoldne bodo v Sovodnjah uradno odprli novo delavnico, ki jo je postavil domačin Franc Čevdek, blizu upepeljevalnika za smeti. To je nov kovinarski obrat, kjer bodo izdelovali ogrodja za različne stroje, po naročilu večjih tovarn. Pri podjetju Čevdek je zaposlenih 10 delavcev, predvsem domačinov.

Pasolinijevo delo jutri v Krminu

V krminskem mestnem gledališču bo jutri zvečer, ob 21. uri, predstava Pasolinijeve igre «I Turcs tal Friul» v okviru redne abonmajske sezone. Igro bo izvajal Piccolo teatro Città di Udine. Igro je Pasolini napisal že v letu 1944, do lani pa je niso predstavljali. Turke primerja umrli furlanski pesnik z Nemci, ki so prav v tistem času zasedli Furlanijo in še druge predele Evrope.

Prosveta

Prosvetno društvo «Oton Župančič» v Štandrežu priredi jutri, 26. februarja, ob 20. uri, v domu Andrej Rudal Prešernovo proslavo. Na sporedu imajo priložnostni govor, nastope otroškega, ženskega in moškega zbora ter recitacije.

Prosvetno društvo «Vipava» priredi na sedežu na Peči jutri, 26. februarja, ob 20. uri, Prešernovo proslavo. Na sporedu so recitacije domačih mladincev, priložnostni govor in nastop Sovodenjskega noneta.

POJASNILO PREDSEDNIKA EPT

DEŽELNI PRISPEVEK LETOS KOMAJ ZA KRITJE STROŠKOV

Za posebne dejavnosti 4 milijone lir - Težave predvsem zaradi neustreznega finansiranja

Že večkrat smo pisali o težavah pokrajinske turistične ustanove v Gorici zaradi skopo odmerjenih finančnih sredstev, ki pa so dejansko iz leta v leto manjši.

V zvezi z novico v krajevnem tisku, da je deželno odborništvo pred dnevi razdelilo deželni prispevek za letos in bo goriška pokrajinska ustanova za turizem prejela 80 milijonov lir za najrazličnejše pobude na turističnem področju, je njen predsednik Mario Del Ben včeraj poslal daljše pojasnilo.

Uvodoma navaja, kako utegne omenjena novica marsikoga zavesti, da napačno misli, s kakšnimi sredstvi razpolaga ustanova za opravljanje osnovnih nalog Resnica pa je precej drugačna. 79.382.000 lir bo komaj zadostovalo, poleg 17 milijonov lir, ki jih ustanova prejema iz drugih virov, za kritje tekočih splošnih stroškov. Tako bo za osnovne dejavnosti ostalo samo okrog 4 milijone lir, od katerih so dva že porabili za stroške v zvezi s pisarno za informacije.

Mario Del Ben ugotavlja, kako so na žalost sredstva namenjena za pospeševanje turistične dejavnosti iz leta v leto manjša, zlasti potem, ko so od zneska namenjenega goriški pokrajini odcepili precejšen del in ga namenili sorodni ustanovi v Vidmu.

Težave pa izvirajo, po mnenju predsednika, ki sicer začasno opravlja to dolžnost, ker je že podal ostavko, iz neurejenega načina finansiranja. Preden je pristojnost prevzela dežela, so se sredstva dobivala neposredno iz davkov. Zaradi tega niso bila podvržena neposrednim vplivom inflacije, kajti bila so vsako leto večja. Tak način zbiranja sredstev je tudi dopuščal, da se je za osnovne namene to je spodbujanje turistične dejavnosti porabil zvetežni del, medtem, ko je šlo za tako imenovane splošne stroške le kakih 20 odstotkov. Zdaj je stanje skoraj obratno.

Predsednik goriške pokrajinske ustanove za turizem je zato prepričan, da je treba finansiranje te dejavnosti nujno ponovno navezati na davčne dohodke. Po drugi strani pa je treba upoštevati, da se zbrana sredstva ponovno uporabijo za ustvarjanje dohodka iz turizma v kraju samem. Izgleda, da sedanji način finansiranja ne gre v tej smeri, še manj pa je upoštevano dejstvo, da je goriška pokrajina na drugem mestu v deželi kar se tiče ustvarjenega dohodka iz turizma.

Bistveno drugačen pa ni niti položaj v krajevnih turističnih uradih, kot so recimo «Pro Loco», ki so jim ukinili prispevke za poslovanje uradov.

Del Ben zaključuje pojasnilo z ugotovitvijo, da najbrž smatrajo pokrajinske turistične ustanove za preživele organizacije, ki niso sposobne vzpodbujati in usklajevati turističnih dejavnosti na svojem področju, čeprav so bile v prejšnjih letih zelo aktivne, in so jih v nekaterih turističnih deželah vzel za vzgled osnovne ureditve za pospeševanje turizma.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg Sv. Frančiška, tel. 21-24.

Prispevki

Za društvo krvodajalcev v Moši so darovali: Anna in Alfonsina Zoff 10.000 lir v spomin pokojne matere, Mario Guarino 5000 lir namesto cvetja na grob pokojne stare matere, Ranieri Nadalutti in Adriano Marini po 5000 lir.

Sekcija VZPI-ANPI v Štandrežu sporoča žalostno vest, da je v 67. letu starosti preminil Emil Sušič - Bajtar.

EKONOMSKO PISMO IZ LJUBLJANE

Vpis v srednje šole v tekočem šolskem letu

Prizadevanja za širjenje izobrazbe - Tisoči delavcev vpisani v poklicne šole - Deficitarno obdobje tehničnih kadrov se bo v kratkem končalo?

Izobraževalni proces je temeljni proces vsake družbe, ne glede na njeno ureditev. Za gospodarski in kulturni napredek ne zadoščajo le razpoložljiva sredstva, ampak zlasti kadri, kar nam kažejo vsi primeri razvijajočih se držav Azije, Afrike in Južne Amerike. Prav delovna sila, glede na kvalifikacijo, postaja najpomembnejše orodje, hkrati pa tudi najdražji proizvodni dejavnik. Spomnimo se stalnih polemik, ki tečejo ne le med zahodno Evropo in ZDA, ampak tudi med ostalimi manj razvitimi deželami, na račun «bega možganov». Izobraževalni proces je tudi precej drag, saj ocenjujejo vrednost strokovnjaka z diplomo na več desettisoč dolarjev.

Jugoslovanska družba si že od samega začetka prizadeva za širjenje izobrazbe, zlasti pa je to pomembno še v zadnjem času, saj je tako rekoč vsak neposredni proizvajalec tisti, ki odloča o svoji usodi, tako na nivoju lastne delovne organizacije, kakor tudi navzven v ostalih skupnostih. Da bi se pravilno odločal, pa mora razpolagati z ustreznim fondom znanja, ki mu ga lahko nudi le stalno izobraževanje, ki stoji na solidnih temeljih. Prav zaradi tega so se v SR Sloveniji odločili, da bodo posvetili izobraževanju ob delu, ki naj bo za delo, izredno pozornost.

Izobraževanje ob delu teče na vseh ravneh, tako na osnovnih šolah, kakor tudi na srednjih šolah in fakultetah. Delovne organizacije se zavedajo doprinosa, ki ga nudi znanje, zato se dogovarjajo o delovnih in finančnih olajšavah za delavce, ki uspešno študirajo. Takšni pogoji pa, seveda, kmalu dajejo določene sadove.

Konkretno: v lanskem letu je obiskovalo zadnje razrede osnovne šole skoraj 3.800 slovenskih delavcev, še precej večji interes in potrebo pa je opaziti pri poklicnih šolah. V letošnjem šolskem letu je vpisanih 5 tisoč delavcev v poklicne šole, največ v administrativne, nad 11 tisoč pa v tehniške in druge strokovne šole. Med tehniškimi šolami prevladuje interes za strojno izobraževanje, med ostalimi strokovnimi šolami pa ekonomska šola. Še vedno sicer prevladujejo izrecno moški in ženski poklici, vendar je že očitna tudi tendenca, ki manj ločuje pričakovani poklic glede na spol učencev.

Seveda pa ima redno izobraževanje še vedno svoj pomen, saj lahko predstavlja dopolnilno izobraževanje ob delu le manjši del celotnega učnega procesa, ker zahteva izredne napore učencev, prav tako pa tudi obremenitev gospodarstva. Ob vpisu na srednjo šolo se učenci že precej usmerjajo na svoj bodoči poklic. Izjema je gimnazija, ki nudi sicer najbolj kompleksno izobrazbo, zato pa zahteva nadaljevanje študija in nedokončno poklicno usmerjenost.

V slovenski družbi, ki je v zadnjem obdobju deficitarna po tehničnih kadrih, se čutijo izredna prizadevanja za usmerjanje mladine v te poklice. Vpis v srednje šole raste iz leta v leto, letos je dosegel že več kot 74 tisoč vpisanih učencev. Razmerje med ženskim in moškim spolom je enako, le da je manj žensk vpisanih na tehnične srednje šole, več pa na gimnazije, ekonomske in zdravstvene srednje šole. Na triletne poklicne šole, je v Sloveniji v letošnjem letu vpisanih največ dijakov (37 odstotkov od vseh vpisanih), sledijo jim učenci tehniških in drugih strokovnih šol (34 odstotkov), vsak četrti dijak pa je vpisan na gimnazijo.

Še posebno je zanimiva gimnazija pedagoške smeri, oz. tiste gimnazije, ki imajo pedagoške oddelke, saj bodo le-ti učenci po nekaj letih prevzeli nadaljnje reprodukcijo znanja in bodo, doseženo modrost posredovali novemu rodu. V 23 enotah, kolikor je v naši republiki šol, ki vzgajajo bodoči pedagoški kader, je v letošnjem letu vpisanih 4.031 dijakov, ki bodo že čez nekaj let omilili krizo pomanjkanja učiteljev.

K. B.

Vsa Dantejeva dela izšla v srbohrvaščini

Pomembna svečanost na sedežu italijanskega kulturnega središča v Zagrebu, ki so se je udeležili številni predstavniki zagrebškega javnega življenja ter italijanski kulturni ataše v Beogradu

ZAGREB, 24. — Srbi in še posebej Hrvati Danteja že dolgo poznajo, saj je bila njegova «Božanska komedija» prevedena v srbohrvaščino že davno. Pa tudi sicer je bilo v srbohrvaščino prevedenega veliko italijanskega slovstva, kar pa se ne more reči za srbska oziroma hrvaška dela, prevedena v italijanščino. Pred dnevi pa so imeli na zagrebškem sedežu italijanskega kulturnega centra pomembno kulturno svečanost, ki jo je organizirala dr. Elsa Gerlini, kulturni ataše italijanskega veleposlaništva v Beogradu. Ob navzočnosti številnih jugoslovanskih političnih in kulturnih delavcev ter ob navzočnosti italijanskega generalnega konzula v glavnem mestu Hrvaške dr. Pietra Rinaldija je bilo predstavljeno javnosti celotno delo velikega italijanskega pesnika, prevedeno v srbohrvaščino. Pravzaprav gre za dve zelo veliki knjigi s skupnim naslovom «Dantejeva dela».

Delo sta prevedla oziroma pripravila znana strokovnjaka prof. Frano Cale in Mate Zorič. Frano Cale je v imenu založbe izročil dve knjigi, o katerih je govor, predstavnici italijanskega veleposlaništva v jugoslovanskem glavnem mestu dr. Elsi Gerlini, da ju posreduje generalnemu direktorju za kulturno sodelovanje med deželama na ministrstvu za zunanje zadeve v Rimu. Druga dva izvoda iste edicije sta bila poklonjena tudi italijanskemu ministru za turizem in prireditve Antognozziju med njegovim nedavnim bivanjem v Jugoslaviji, ko je prisostvoval tudi uprizoritvi Cankarjevega - Tomizzovega «Idealista».

Ko je na svečanosti spregovorila dr. Elsa Gerlini, je podčrtala da delo, o katerem je govor, ne dela časti le tistim, ki so neposredno prispevali k njegovemu izidu, pač pa vsej katedri za italijanščino in italijansko slovstvo na zagrebški univerzi, to se pravi tistemu univerzitetnemu oddelku, ki je sicer že dolgo znan kot eden izmed pomembnih dejavnikov za zbliževanje na kulturnem področju med Italijo in Jugoslavijo.

Da bi podčrtali ta prispevek zagrebške visoke šole, je italijanski konzul v Zagrebu izročil prof. Pavlu Tekavčiću, profesorju za italijanščino na zagrebški univerzi, nekaj knjig italijanskih klasikov.

Za nadaljnje podrobnejše seznanjanje hrvaškega in srbskega območja z deli velikega italijanskega pesnika, avtorja «Božanske komedije», bodo novo edicijo posredovali ne le hrvaškim kulturnim krožkom, pač pa vsem glavnim srednjim šolam, da ne govorimo o raznih pomembnejših bibliotekah, koder bo zbrano celo velikega mojstra vezane besede na voljo čimširšim slojem ljubiteljev italijanskega slovstva.

Še dve sliki s Prešernovih proslav

Na gornji sliki vidimo šolski pevski zbor, ki je sodeloval na Prešernovi proslavi, ki jo je priredilo domače PD «Primorec», na spodnji sliki pa so tamburaši iz Boljunca, ki so sodelovali na podobni proslavi pred nedavnim v Gročani.

SEDAJ, KO JE OD ZADNJE VOJNE ŽE TRIDESET IN VEČ LET

Sovjetski akademik Barmin govori o strašni «katjuši»

Uralska tovarna je čez noč spremenila svojo proizvodnjo - Ukaz iz Moskve Preplah na bojišču - Vse nemške obljube niso zalegle - Gre za raketno orožje

Od konca vojne do danes je minilo že 30 in več let. In vendar smo prepričani, da ga ni človeka srednje in še posebej starejše generacije, ki bi bil pozabil na «katjušo». Posebno ljudje starejše generacije se «katjuše» dobro spominjajo in marsikomu je v spominu še njeno drugo ime in sicer «Stalinove orgle». Bilo je to tisto strahotno sovjetsko orožje, ki je povzročilo tudi med preizkušenimi nemškimi vojaki preplah. In pri tem je zanimivo, da je to orožje ostalo tajno vse do pred nekaj dnevi, dokler niso o njem spregovorili v Moskvi.

Pred 35 leti, ko se je «katjuša» pojavila na bojišču, so sovjetski obveščevalci poročali svojim centralam, da je Nemce zajela panika in da je celo samo vrhovno poveljstvo hitlerjeve vojske za trenutek obnemelo ob prvih salvah «katjuše». Hitlerjevi generali, vsekakor preverjeni strokovnjaki za orožje in vojskovanje, so obstali in iz berlinskih sedežev vrhovnega poveljstva je bilo poslano na vzhodno bojišče skrajno zaupno sporočilo, v katerem med drugim beremo:

«Rusi imajo avtomatične večcevne topove, ki izstreljujejo svoje granate na elekrični vžig. V trenutku izstreljevanja topovi ustvarjajo oblak dima. V primeru, da se zapleni tak top, ga je treba skrajno pozorno ohraniti nedotaknjenega in takoj poročati...»

Toda zaman je Hitlerjevo vrhovno poveljstvo tedaj in pozneje pozivalo svoje vojake na vzhodu, naj bi zaplenili kako «katjušo», da bi se odkrila sovjetska tajnost. Tudi sovjetski zavezniki, Angleži in Američani, niso nikoli zvedeli, kako «katjuša» deluje. Tudi po zmagi nad nacizmom in fašizmom Sovjeti niso izdali te tajnosti. Šele sedaj sovjetski akademik Vladimir Pavlovič Barmin prihaja z zadevo na dan.

Vse se je, kot pravi Barmin, začelo kot «strela z jasnega». V prvih dneh druge svetovne vojne, ko je kot inženir delal v tovarni «Kompresor» na Uralu, so ga poklicali v upravo podjetja. «Nekdo iz Moskve» je prinesel naročilo državnega obrambnega komiteja, v katerem je bilo rečeno, da v juliju, najkasneje v avgustu mora tovarna začeti z izdelovanjem raketne «naprave» «RS-132», kot se je glasila šifra za «katjušo». Ni bilo časa za razmišljanje, meni Barmin. Mož je prinesel skice in dobavil poskusne vzorce in začeti je bilo treba takoj.

«Lahko si zamislite, kako smo se počutili» — pripoveduje danes akademik Barmin, ki je po vojni postal doktor tehničnih ved in dobil vrsto priznanj, med drugim odlikovanje heroja Sovjetske zveze in Leninovo nagrado. «Do tedaj smo izdelovali preproste kompresorje, o reaktivnem sistemu pa nismo imeli niti pojma. Toda ukaz je bil kategoričen in izbire ni bilo. Pa tudi ne časa za razmišljanje. Pregledali smo načrte, preverili modele in se lotili dela.»

Vse to pa se je — v bistvu — začelo več let prej, preden je do tolikšnih sprememb prišlo v uralski tovarni. Poseben konstrukturski biro se je začel ukvarjati z načrtovanjem raketnega orožja že leta 1937. V največji tajnosti, seveda, tako da ni o tem vedel nihče, razen ožjega kroga v vrhovnem poveljstvu.

Prvi reaktivni izstrelki so bili izstreljeni v letalskih bitkah z Japonsko na reki Halhin — Hol 14. septembra 1941. Prve reaktivne izstrelke oziroma granate je izstrelila poskusna baterija rdeče armade, ki ji je poveljeval kapetan I. A. Flerov. Njegovi topničarji so orožje sprejeli z nezaupanjem in se mu celo posmehovali, posebno zato, ker je bilo na videz grdo, grobo izdelano, saj se je «katjuša» na tovornjaku zdela kot «sestavni del za postavljenje pontonskih mostov».

Toda po prvih poskusih, po prvih izstrelkih so tudi topničarji spremenili svoje mnenje. Vrhu tega se je tudi na bojišču «razširil glas o tajnem ruskem orožju».

Na Uralu, v tovarni «Kompresor» pa so delali brez prestanka. V tovarni so prenehali s prejšnjo proizvodnjo in prešli na novo. Akademik Barmin je ob sodelovanju strokovnjakov iz specialnega konstrukcijskega biroja odstranil vrsto pomanjkljivosti in «strašno orožje» je ostalo še vedno «grdo», hkrati pa postalo še bolj strašno. Strokovnjaki so to orožje sproti preverjali in po prvi pošiljki na bojišče je poveljnik sovjetskega topništva general major I. Kramar sporočal v zaledje, da je izpopolnjena «katjuša» še bolj strašna kot prejšnja in da med Nemci vlada panika. «Po naših obvestilih — je pisal v Moskvo — sovražnik ne beži le s tistih položajev, ki jih zasipajo «katjuše», pač pa tudi iz sosednjih kilometer, ali dva oddaljenih položajev...».

Odmev prvih izstrelkov «katjuše» je obšel ves svet. V Moskvi so po diplomatskih kanalih informirali zavezniška predstavništva o novem orožju. In to je bilo vse.

Poskusna proizvodnja «katjuš» se je prenehala in začela se je serijska izdelava, ki jo je vodil Barmin. Toda od začetne «RS-132» se je razvila vrsta vedno močnejših, vedno bolj rušilnih «katjuš», tako da so do konca vojne izdelali skupno že 76 različnih tipov tega orožja, serijsko pa so proizvajali 36 vrst tega orožja, seveda «različne vrste, različnega kalibra, različne rušilne moči».

Proizvodnja je tekla noč in dan, orožje se je preizkušalo na poti na bojišče ali celo na samem bojišču. Kontruktorji, kolavdatorji in inženirji so često sedeli kar ob topničarjih na tovornjaku. Glavni konstruktor akademik Barmin pravi, da je v kabini kamiona prevozil od Urala do Podmoskovja ter po najrazličnejših cestah in poteh Belorusije in Ukrajine poti v dolžini dveh ekvatorjev. Preizkusili so «katjuše» z desetim, dvajsetimi in tudi večjim številom raket, preizkusili so izstrelke, ki so tehtali le nekaj kilogramov, pa tudi izstrelke z nad 100 kg. Težka vozila, ki so se pogosto «pogrezala» v globoko blato, so bila ena izmed hudih ovir za učinkovito rabo tega orožja. Zato so prišli do ideje, da bi «katjuše» montirali na lahko premične traktorje, ki imajo še to prednost pred tovornjaki, da morejo prilesti povsod, tudi po terenih, kamor tovornjak ne more.

Zato so Nemci skušali za vsako ceno priti do «katjuše» in so metali iz letal letake, s katerimi so ponujali velikanske vsote v markah in celo v zlatu tistemu, ki bi omogočil zajetje cele in nepoškodovane «katjuše». Hkrati so Nemci pošiljali v zaledje sovjetskega bojišča veliko vohunov in cele skupine drznih vojakov, ki naj bi prišli do «katjuše». Vsi poizkusi pa so propadli in «katjuše», ki so se najprej pojavile že v samem Podmoskovju, so gonile nacistično okupacijsko vojsko vse do Berlina.

Sl. Ru.

Novosti pri Mladinski knjigi

Založba Mladinska knjiga je izdala v zadnjih dneh nekaj novih knjig. Gre za posamezne knjige, ki so bolj drobne in namenjene predvsem mladim bralcem, ki pa so vendar toliko pomembne, da je prav, da nanje vsaj opozorimo naše bralce. Na drugi strani pa gre za izdaje, ki so namenjene ožjemu krogu, pa bi bilo spet neprimerno, da bi o njih pisali podrobneje.

V zbirki Pet enciklopedičnih izdaj *je Mladinska knjiga izdala knjigo angleškega matematika pod naslovom* Matematika v nastajanju. *Avtor je Lancelot Hogben, ki je napisal že popularno knjigo o matematiki pod naslovom Matematika za milijone. V knjigi Matematika v nastajanju pa je prikazal zgodovinsko razvojno pot matematične znanosti. V veliki knjigi leksikalnega formata je v štirinajstih poglavjih obdelal vso matematiko, začenši pri hindujski dediščini, Egipčanih in Mezopotamcih. Uvodoma obravnava štetje in merjenje, v zaključnih poglavjih pa infinitezimalni račun, stave, novejše geometrije in veliko biopsijo.*

Knjiga je sicer namenjena popularizaciji matematike, predvsem pa spoznavanju njenega razvoja, zahteva pa od bralca ljubezen do matematike, če že ne celo poznavanje osnovnih pojmov. Ker vsi niso ravno prijatelji matematike, bo knjiga enim zelo prijetno berilo, drugi pa jo bodo odklanjali. Vsekakor pa ima knjiga namen opozarjati na matematiko in vzbujati zanimanje zanjo. Knjigo je prevedla Maja Žaucer, opremil pa Borut Kovše.

Na knjižnem trgu se je pri Mladinski knjigi pojavila nova zbirka poljudnoznanstvenih knjig. Gre za zbirko Pelikan, ki prinaša sicer drobne a bogato ilustrirane ter zanimive knjige. Prvi dve sta že na trgu. Umetnostni zgodovinar Ivan Sedej je napisal zanimivo knjižico Kmečka hiša na Slovenskem. *Bogato (barvno) ilustrirana knjiga prikazuje zgodovinski razvoj hiš po vseh predelih Slovenije in obravnava posamezne tipe hiš, pri čemer je izjemno zanimiva, poučna in koristna za izobrazbo ne samo mladih ljudi, temveč tudi odraslih.*

Druga knjiga te zbirke prinaša poljuden zapis Zdravka Petkovška pod naslovom Kaj pa vreme? *Gre za knjigo, ki nas uvaja v vremenske pojave in nam z besedo, še bolj pa s sliko tolmači kako nastaja vreme, kako se spreminja, kako ga opazujemo in kaj je treba vse opazovati, če hočemo vreme spoznavati*

Pod naslovom Telesna vzgoja, šport, rekreacija *pa je izšla knjiga nam znanega strokovnjaka Draga Ulage. Knjiga je namenjena strokovnjakom telesne vzgoje, kakor tudi širokemu krogu bralcev. Predstavlja pa novo in bistveno dopolnjeno knjigo istega avtorja, ki je pod naslovom Teorija telesne vzgoje izšla leta 1959. Izpopolnjeno je zlasti poglavje o učinku športnega treniranja in poglavje o gibalnih potrebah v različnih obdobjih življenja. Na novo pa so napisani sestavki o telesni kulturi, preprečevanju nezgod, vzorcih redne vadbe, jutranji gimnastiki, hoji v naravi, vadbi na trimskih stezah ter o kondicijskih pripravah na plavalno in smučarsko sezono. Bogato ilustrirana in jasno napisana knjiga bo nedvomno koristna vsem, ki se zavedajo pomena telesne kulture.*

V zbirki Obrazi *pa je Mladinska knjiga izdala publikacijo, posvečeno Franceta Prešernu. Pod naslovom* France Preseren v slikl in besedi *je avtor Gregor Kocijan prikazal v šestih poglavih pesnikova mlada leta, začetek njegove umetniške poti, njegovo bivanje v Ljubljani, umetniški vzpon zadnjih nekaj let bivanja v Kranju, na koncu pa orisal pesnikov pomen za naš narod. Knjiga je napisana seveda poljudno, za najmlajše bralce, je bogato ilustrirana, opremljena tudi z dokumentarnim gradivom in uvaja mladega človeka v življenje in umetniški svet našega velikega pesnika in misleca.*

Sl. Ru.

RADIO TELEVIZIJA

PETEK, 25. FEBRUARJA 1977

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
Prvi kanal

12.30 *Argumenti: Kinoteka — politika*
13.00 *Komični filmi*
13.30 DNEVNIK in *Danes v parlamentu*
14.10 *Jezik za vsakogar: Francoščina*
17.00 *Peter Jansson: Beg — 6. epizoda*
17.25 *Dragi ihtavi Braccio di Ferro,* risani filmi
17.35 *Jutrišnji svet*
18.00 *Argumenti*
18.30 *Program pristopanja k TV*
19.00 *Dnevnik 1 — Kronike*
19.20 *Furia: Čudni fant,* TV film
19.45 *Almanah* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Kojak:* ARNOLD MARCH SE JE VRNIL, TV film
Deček David Hecht gre na policijo, da bi prijavil izginitev svojega očeta Simona, skromnega krajevnega odvetnika. Kojak stopi v odvetnikovo pisarno in odkrije, da je v blagajni skranjenega precejšnja vsota denarja, ki nikakor ni v skladu s skromnimi odvetnikovimi dohodki. In tedaj tudi zve, da je Simon upravnik premoženja nekega bogatega dekleta.
21.35 *Posebna oddaja* DNEVNIKA 1
22.20 SCENA CONTRO SCENA
Ob zaključku DNEVNIK, *Danes v parlamentu* in *Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 *Vidim, slišim, govorim*
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
16.30 *Neapelj: Konjske dirke*
17.00 *Program za mladino:*
17.30 *Srečanje z mladino*
18.45 *Crisis:* PREKINJEGA GLASBA, TV film
19.45 DNEVNIK 2 — *Odprti studio*
20.40 *Iz gledališča Sistina v Rimu: Napoletana*
V rimskem gledališču so posneli prireditev, na kateri so najrazličnejši umetniki nastopili z izvajanjem znanih neapeljskih popevk in melodij, pa tudi neapeljske poezije. Protagonist prireditve je torej — Neapelj.
21.45 *Spomin na Jeana Gabina*
GRISBI, film
Max in Riton sta gangsterja, ki jima je uspel velik «podvig». Prinesel jima je 50 milijonov. Max je že prileten in bi se rad umaknil v mirno življenje. Hudo pa je navezan na Ritona, ki je bolj šibak. Toda oba gangsterja sta povezana z drugimi njima podobnimi ljudi iz podzemlja in eden teh zve, za njun uspeh in zato je petdeset milijonov, do katerih sta prišla, v nevarnosti. Tu se začne zaplet. . . .
Ob zaključku DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
Ljubljana

10.00, 14.10 TV V ŠOLI:
Angleščina, Risanka; Zgodovina
17.10 *Križem, kražem*
17.25 *Morda vas zanima:* MILENA ŽUPANČIČ
Gostja tokratne oddaje je Milena Župančičeva, znana slovenska gledališka in filmska igralka. O njenem delu, uspehih in igralnem poklicu so se z njo pogovarjali pionirji osnovne šole E. Marn iz Vodic.
18.10 *Jugoslovanska folklora:* «GUSLE MOJE»
18.45 *Spekter*
19.30 DNEVNIK
19.55 *Tedenski notranjepolitični komentar*
20.05 *P. Heriat:* BOUSSARDELOVI, nadaljevanka
20.55 *Razgledi:* PRVO BERILO
Da bi dosegli razvite republike, so se v Bosni in Hercegovini lotili izobraževanja, v katero so usmerili, kljub obremenitvi z velikimi gospodarskimi zmogljivostmi, velika sredstva in moči. Začeli so s preobrazbo osnovnega šolstva - 700 tisoč šoloobveznih otrok in skoraj toliko odraslih, ki so zaradi oddaljenosti od šole in drugih vzrokov ostali nepismeni. Do konca desetletja naj ne bo nikogar več, ki bi pešačil po 10 in 20 kilometrov, kot doslej. Akcija 1000 šol bo prispevala, da bo oddaljenost do šole največ 6 kilometrov, da bo pot do učilnic čim krajša, da jo bodo lahko premogle tudi deklice. Med oblikami, ki jih je v zvezi s temeljnim izobraževanjem otrok in odraslih, iščejo v Bosni in Hercegovini so tudi preobrazba pouka v osemletki, priprave za 1. razred in skrb za predšolske ustanove, ter prilagoditev zahtevam srednjeročnega in dolgoročnega razvoja republike.
22.15 DNEVNIK
22.30 NAMIZNI TENIS EVROPA 12, posnetek

Koper — barvna

19.55 *Otroški kotiček*
20.15 DNEVNIK
20.35 *Zgubljena življenja,* film
V glavnih vlogah igrajo: Virna Lisi, Jacques Sernas, Sandra Milo in John Kitzmiller.
22.10 *Likovni nokturno: Slikarske tehnike*
22.35 *Namizni tenis: Sarajevo,* posnetek

Zagreb

17.45 *Magnet,* otroška oddaja
18.15 *Pravemu človeku pravo delo*
19.05 *Kulturni pregled*
20.00 *Odrske luči,* glasbena oddaja
21.40 *Portret Mihe Marinka*
22.30 *Namizni tenis Evropa 12*

TRST A

7.00, 8.00, 12.45, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 12.45 Dobro jutro, Glasba in kramljanje, Dela Ippolita Nieva, Zborovska glasba, Koncert, Glasbena šahovnica, Radio za šole, Slovenci v Italiji, Glasba po željah; 13.00-15.30 Sestanek, Kulturna beležnica, Roman, Glasba na našem valu; 15.45-19.00 Klasični album, Za najmlajše, Deželni skladatelji, Sonatina za rog in klavir, Dva samospeva, Kulturni dogodki, Lahka glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 20.30 Poročila; 6.15, 7.00, Jutranja glasba; 10.15 Slov. ansambli; 10.45 Glasba in nasveti; 11.45 Orkestri; 12.05 Glasba po željah; 14.10 Plošče; 14.40 Zbori; 15.00 Naši otroci in mi; 16.45 Ansambel Borisa Franka; 17.00 Kulturna panorama; 17.10 Srečanja z orkestri; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Občan pred mikrofonom; 18.00 Tops-pops; 18.30 Naši zbori pojo; 19.30 Pop glasba; 20.00 Zvoki; 21.35 Simfonični koncert; 22.45 Jazz.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00, 7.30 Jutranja glasba; 9.00, 10.35 Vi in jaz; 11.00 Radijska priredba; 11.30 Dogodki, misli in glasba za mlade; 12.30 Drugi zvok; 13.30 Lahka glasba; 14.05 Pisma direktorjem; 14.30 Poskočne in ne; 15.45, 17.30 Prvi Nip; 18.25 Glasbene diapoziti've; 19.35 Otroški kotiček; 19.40 Konec tedna; 21.05 Simfonični koncert; 23.15 Glasba za lahko noč.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 14.00, 18.00, 19.00 Poročila; 6.30 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.20 Na današnji dan; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.30 Iz glasbene tradicije; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Po Talijinih poteh; 12.10 Revija orkestrov; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Prehalne godbe; 13.30 Priporočamo vam...; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Glasbena pravljica; 14.20 Naši umetniki; 14.30 Glasba po željah; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.45 Naš gost; 16.00 «Vrtiljak»; 18.05 «Mesta prijatelji»; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Ansambel Jožeta Burnika; 20.00 Stop pops 20; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.20 Besede in zvoki; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz

Patronat KZ - INAC svetuje

KMEČKEMU UPOKOJENCU PRITIČE DOKLADA ZA ŽENO

Vpr.: *«Dokler sem lahko intenzivno obdeloval zemljo, se nisem zanašal na druge, da je imela moja družina vsakdanji kruh. Otroci so že dorasli in so samostojni, jaz sem bil pred tremi leti upokojen kot invalid, žena pa še kaj malega dela na kmetiji. Ko so otroci še obiskovali šolo, sem prejemal kmečko doklado le za otroke, doklade za ženo pa mi niso dodelili. Sedaj sem že tri leta v pokoju in mi pripada doklada za ženo?»* S. T.

V skladu s členom 36 republiške ustave pripada slehernemu delavcu pravičen prejemek za opravljeno delo in le-ta mora zadostovati, da omogoči njegovi družini svoboden in dostojen obstoj. V tem smislu razne delavske kategorije prejemajo družinsko doklado kot dopolnilni delež dohodkov za osebe v breme: za otroke, za ženo ali za starše oziroma brate in sestre.

Dobro so nam znane premnoge omejevalne določbe kmečkega zavarovanja; tudi kar se družinske doklade tiče, jo priznava le za študirajoče otroke v breme, ne pa tudi za ženo in starše, kot to velja npr. za podrejene delavce.

Ista omejitev pa propade z upokojitvijo, saj imajo tudi kmečki upokojenci pravico do doklade za ženo, seveda če njeni dohodki oziroma skupni dohodki obeh zakoncev ne presegajo določene meje. V našem primeru vam brez nadaljnjega pripada doklada na pokojnini za ženo v znesku 6.695 lir mesečno, saj je konvencionalna višina kmečkih dohodkov zelo nizka. Ker ima po zakonu upravičenec možnost, da v roku petih let zahteva dozorelo družinsko doklado, vam svetujem, da vložite zahtevek za priznanje pokojninske doklade za ženo, in to retroaktivno od dneva vaše upokojitve.

PLAČEVANJE ZAVAROVALNIH PRISPEVKOV

Vpr.: *«S koncem lanskega leta sem se izbrisala iz trgovskega zavarovanja kot lastnica mlekarne, ker sem oddala trgovino in zadevno trgovsko dovoljenje. Novembra sem na davčni izterjevalnici redno poravnala zavarovalne prispevke, ki so bili navedeni na spodnji strani davčne kartele. Sedaj pa so mi rekli, da bom plačala kazen, ker nisem pravočasno poravnala februarskega obroka. Kako to, da moram plačevati tudi v letu 1977, so me morda pozabili izbrisati? Na kakšen način mi bodo to povrnili?»* V. M.

Če sem pravilno razumel, ne gre za napako posebnega trgovskega upravljanja pri izterjevanju zavarovalnih prispevkov za pokojninski sklad in za zdravstveno oskrbo. Na podlagi poimenskih seznamov trgovcev namreč konec vsakega leta odpošljejo davčne kartele, ki vsebujejo že dozorele prispevke za tisto leto. Zavarovanec pa imajo to možnost oziroma ugodnost, da lahko poravnajo po obrokih, od katerih dva zapadeta februarja oziroma aprila naslednjega leta. Isto je v našem primeru: februarski obrok se nanaša na lanski zavarovalni status, saj bodo prispevke oziroma davke za leto 1977 izračunali komaj septembra meseca. Če boste tedaj spet prejela davčno kartelo, bo to dokaz, da vas pomotoma niso črtali s poimenskega trgovskega seznama.

ANTON INGOLIČ:

Šumijo gozdovi domači

Druga izdaja v počastitev pisateljeve 70-letnice

Pisatelj Anton Ingolič (rojen 1906) je vnesel v slovensko literaturo toliko nove tematike, da mu v tem pogledu pripada posebno mesto v slovenski književnosti. Če je začel s tematiko socialno kmečke problematike ljudi okrog rodnega Dravskega polja in pisal o lukarjih, splavarjih, mizarjih in viničarjih, pa je treba priznati, da se je pokazal enako mojstrskega, ko je začel po vojni obravnavati probleme izseljenstva ali ko je napisal alpinistični roman, ali zgodovinski roman o kmečkih uporih ali roman o problemih mladostništva. V vseh temah, po katerih je pisatelj posegel, je dosegel nedvomen uspeh in obogatil slovensko literaturo z umetniško doznanimi in snovno zanimivimi teksti, s katerimi se je pogumno lotil tudi aktualne sodobne tematike.

Leta 1969 je Ingolič izdal roman Šumijo gozdovi domači *ter z njim posegel v tematiko izkoriščanja in uničevanja slovenskih gozdov, kar smo doživljali v prvih povojnih letih prisiljeni k pretirani in nestrokovni sečnji. To pa ni bil samo čas pretirane in nestrokovne sečnje ter uničevanja gozdov, to je bil s tem povezan tudi čas premnogih kmečkih tragedij, tragedij ljudi, ki so bili kakorkoli povezani s svojimi gozdovi. In prav stisko pohorskih kmečkih ljudi je skušal oživiti v romanu* Šumijo gozdovi domači. *Zaradi tematike in zaradi uspeha tega romana se je založba Mladinska knjiga, ki je delo izdala pred osmimi leti, odločila, da v počastitev pisateljevega življenjskega jubileja roman znova*

Sl. Ru.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Trenutno boste zelo slabe volje, toda to ne bo motilo vaših načrtov. Neki dogodek vam bo odprl oči.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne obupajte, zakaj našel se bo nekdo, ki vas bo podprl. Skušajte razgnati nerazumevanje, ki vas tlači.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Veliko dela, toda malo zadoščenja, še najmanj finančnega. Postavite se po robu tujim muham.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Pazite se pred lastno neprevidnostjo. Če je vzdušje v družini preveč moreče, si privoščite nekaj zabave.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Sami ne smete nikoli odločati, ko gre za posle, pri katerih sodelujejo tudi drugi. Prijeten večer.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ugoden dan za tehnično dejavnost. Ne dovolite, da bi vašo širokosrčnost kdo izkoriščal

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Z lahkoto se boste otresli nevšečnih obveznosti. Drugič več pozornosti. Na potovanje boste morali.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ustvarile se bodo ugodne možnosti za odpravo neke nevšečne situacije. Spor z ljubljeno osebo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Več poguma in vse bo prav. Neka oseba bi vam rada podtaknila tole za kar vi niste krivi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne spuščajte se brez pomisleka v preveč drage podvige. Šli boste na izlet. Pismo ali darilo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Neznaten, toda neprijeten spor z nekim predstojnikom ali sodelavcem. Odločno po stari poti.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Vaše poslovno stanje je trdno, vendar bodite še vedno previdni. Večer bo primeren za srečanja

KOŠARKA

Pokal pokalnih prvakov

Radnički FOB in Cinzano napredovala v polfinale

Njuna nasprotnika bosta Steaua oziroma Forst - Visoka zmaga Industromontaže

Najbolj kvotirana ekipa A skupine pokala pokalov, leningrajski Spartak, je kljub zmagi nad Cinzanom izpadla iz tega tekmovanja. «Krivec» za to presenečenje pa je beograjski Radnički, ki je v zadnjem kolu osvojil edino zmago na tujem. V Pragi je namreč premagal Slavijo kar s 84:54 in tako končal na prvem mestu, Cinzano pa je po porazu 86:103 in zmagi v Milanu s 24 točkami prednosti osvojil drugo mesto. Taka razvrstitev je na vsak način razočarala Italijane, saj bodo Milančani v polfinalu nastopili proti Forstu, ki je kljub porazu proti Juventudu (86:93) osvojil prvo mesto v drugi skupini. Juventud pa bi moral biti za Radnički precej ugoden nasprotnik, čeprav bo verjetno odločilnega pomena žreb, ki bo določil vrstni red tekem: povratna je namreč tista, ki bolj vpliva na rezultat.

V Koračevem pokalu smo že včeraj našteli polfinaliste: moskovski Dinamo je kljub visoki zmagi nad Snaidérom (118:102) izpadel, Jugoplastika in IBP, ki se bosta spoprijela v polfinalu, pa sta osvojila nepotrebni zmagi.

V ženskem tekmovanju za pokal Ronchetti (enakovreden moškemu Koraču), je zagrebška Industromontaža zlahka visoko premagala francoski Monferrandaise s 103:69, odločilen pa bo zanjo dvoboj z bolgarsko Slavijo, ki je izgubila srečanje v Pragi in je njen neposredni tekmec za drugo mesto v tej skupini.

NOGOMET

REPREZENTANCI «UNDER 21»

Italija-Finska 1:0

MODENA, 24. — Italijanska nogometna reprezentanca «under 21» je v prijateljski tekmi premagala istovrstno reprezentanco Finske z 1:0. Tekma je bila na skromni ravni. Italijani pa so svoj pritisk uspešno uresničili le v 82. min. z golom Rossija (najboljšega strelca v B ligi).

NOGOMET

TEDENSKI PREGLED 3. AMATERSKE LIGE

Gaja je zapravila priložnost da bi se približala Primorcu

Megla je rešila Kras pred skoraj gotovim porazom

Po vrsti prekinitev in odgodenih tekem so bili v tem tednu precej aktivni nogometaši 3. amaterske lige. Že med tednom so odigrali nekaj zaostalih tekem, v nedeljo pa so prvenstvo nadaljevali s srečanji prvega povratnega kola.

Čeprav so bila igrišča precej blatna so speljali do konca vse tekme; izjemo predstavlja le tekma Kras - Duino, katero je sodnik odgodil zaradi goste megle.

V skupini «N», kjer igrajo naše enajsterice, bi kmalu prišlo do presenečenja. Vodja lestvice, Primorec, je tokrat k sreči ohranil celo kožo v gosteh pri solidni ekipi S. Andrea, ki je že v zimskem delu prvenstva spravila na kolena Trebence. Bel izid nedvomno bolj zadovoljuje Primorca kot pa predstavnike S. Andree, ki so imeli na razpolago celo 11-metrovko. Zanesljivi vratar Primorca Pavatic pa je na srečo uganil smer žoge in rešil Trebence poraza.

Spodrsljaj Primorca pa ni znala izkoristiti drugouvrščena Gaja, ki (kljub napadalni igri) ni uspela premagati trdožive Chiarbole. Čeprav so gajevci prišli v vodstvo 13 minut pred koncem, so jim bile zadnje sekunde igre usodne, ko je R. Križmančič z avtogolom, presenetil solidnega Kanteja, ki je tudi tokrat ubranil 11-metrovko (četrto zaporedoma). Naj omenimo, da je v vrstah Gaje spet prišlo do dveh izključitev (Bolcich in Viviani) in če upoštevamo še ubranjeno 11-metrovko lahko trdimo, da je nedeljski remi Gaje, s katerim so «zelenorumeni» ohranili dve točki zaostanka za Primorcem, še kar pozitiven nastop.

Remi je v nedeljo iztržil tudi Union v gosteh pri ekipi Donatori in z osvojeno točko so Podlonjerci prehiteli Inter SS.

Tokrat je megla rešila Kras poraza. Kraševci so namreč proti Devinčanom že zgubljali z 9:2, ko se je prikazala megla, ki je naredila Kraševcem lepo uslugo.

V skupini «O» so vodeče Campanelle zanesljivo premagale Don Bosco in s tem ohranile vodstvo s tremi točkami prednosti pred Virtusom, ki je tokrat prišel do zmagovitega zadetka tik pred končnim žvižgom.

Ostali izidi pa niso prinesli na lestvici (ki je zaradi zaostalih tekem še vedno nerealna) bistvenih sprememb.

Zopet «s'ciavi»!

Med nedeljsko tekmo 3. AL Chiarbola - Gaja je bilo na igrišču precej «živahno», k čemur pa je precej pripomogel tudi igralec tržaškega moštva Salamone, ki je naslavljal na Kalca in trenerja Kozino psovke «s'ciavi»! Stvari, kajpak, niso ostale pri tem, prišlo je do reakcije nekaterih igralcev in sledila je izključitev Vivianija.

Sprašujemo se, ali je res mogoče, da se še vedno na Tržaškem pojavljajo ekipe, katerih igralci javno zmerjajo naše nogometaše s «s'ciavi».

Gajin igralec in «krivec» Viviani (sicer italijanske narodnosti) je po tekmi dejal: «Tudi sam se čutim užaljenega zaradi "s'ciavo", kajti svoje ekipne soigralce in vse Slovence globoko spoštujem!»

SKUPINA N

IZIDI 1. POVRATNEGA KOLA

Valpadana Cave - Roianese	1:3
Chiarbola - Gaja	1:1
Donatori - Union	1:1
S. Andrea - Primorec	0:0
Inter SS - S. Vito	1:3
Esperia Pio XII - S. Anna	1:2
Esperia Pio XII - Chiarbola	1:1

(zaostala tekma)

LESTVICA

Primorec 25, Gaja 23, S. Andrea 18, Roianese 17, S. Anna 16, Rozzol 15, S. Vito 13, Chiarbola 12, Duino 11, Esperia Pio XII 10, Union 9, Inter SS 8, D. Sangue 7, Valpadana Cave 6, Kras 3.

PRIHODNJE KOLO (27. 2.)

Rozzol - Kras
Duino - Esperia Pio XII
S. Anna - Inter SS
S. Vito - S. Andrea
Primorec - Donatori
Union - Chiarbola
Gaja - Valpadana Cave

SKUPINA O

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM

Artigiani - Don Bosco 2:0, Campi Elisi - Ginnastica 2:1, Esperia SL - Modiano 1:0.

IZIDI 1. POVRATNEGA KOLA

Virtus - Barcola 1:0, Artigiani - Modiano 0:0, Campi Elisi - Giarizzole 2:2, Ginnastica - Rabuiese 1:3, Domio - CGS 1:1, Don Bosco - Campanelle 1:5, GMT - Esperia SL 2:1.

LESTVICA

Campanelle 23, Virtus 20, Campi Elisi 19, Domio 17, GMT in Esperia SL 16, Baxter 15, CGS 12, Giarizzole 11, Rabuiese, Artigiani in Modiano 10, Ginnastica 5, Barcola 4, Don Bosco 0.

B. R.

Svetovna rekorda Grippa in Kockove

MILAN, 24. — Italijan Carlo Grippo je v finalu teka na 800 m dosegel nov svetovni rekord «indoor» s časom 1'46"37. Na istem tekmovanju je vzhodna Nemka Kock izboljšala svetovni rekord «indoor» v teku na 400 m s časom 51"57.

NOGOMET

NAJMLAJŠI

Chiarbola — Kras 14:0 (7:0)

KRAS: Igor Škabar, Igor Purić, Adamič, udi Purić, Tavčar, Drago Purić, Louzana, Franko Škabar, Petelin, Škerk, Terčon, Rauber, Doljak.

Po daljšem presledku so mladi krasovci spet stopili na igrišče proti močni ekipi Chiarbole. Kot pove rezultat so Tržačani brez težav prišli do zmage. Bili so ves čas boljši in Krasu je le s težavo uspelo priti na njihovo polovico igrišča. Skoraj vso tekmo je Chiarbola igrala v napadu in pridno izkoriščala svojo boljšo telesno in tehnično pripravljenost. Kras bi lahko z več moči uspel obdržati rezultat v normalnih mejah. Tako pa sta pomanjkanje treningov in blatno igrišče pripomogla k rekordnemu porazu.

O.G.

ODBOJKA

TEDENSKI KOMENTAR

V prvi polovici raznih prvenstev naše ekipe niso preveč zadovoljile

Skoraj pri vseh je opaziti pomanjkanje borbenosti

Po uvodnih kvalifikacijskih tekmah so naši štirje drugoligaši končali preteklo soboto prvi del prvenstva (za napredovanje, oz. nazadovanje). V 1. moški in ženski diviziji so končali kvalifikacijski del prvenstva. Naš edini tretjeligaš — Kras iz Zgonika — je odigral šest kol in le prvenstvo v tej ligi poteka po klasičnem sistemu, oz. tako kot vsa prvenstva v preteklosti.

Z dosedanjim uspehom naših šesterk res ne moremo biti zadovoljni. Obe Borovi ekipi sicer nimata problemov z nazadovanjem, kar pomeni, da gresta na igrišče brez vsake bojazni, toda uspeh je bil v petih nastopih samo poprečen — ena zmaga in štirje zaporedni porazi.

V skupini, ki se bori za obstanek med drugoligaši, je Sokol pospravil samo štiri točke in je zdrknil na četrto mesto. Končno je pospravil prvi pač točk tudi Breg, ki pa je še vedno na zadnjem mestu.

Prav tako je na zadnjem mestu tudi Kras, ki je v šestih tekmah ostal prav tolikokrat praznih rok.

V 1. ženski diviziji je zadovoljila samo Sloga, ki si je že v prvih šestih kvalifikacijskih tekmah zagotovila obstanek v tej konkurenci. Za odbojkarice Kontovela in odbojkarje Olympie bo padla odločitev v nadaljevanju prvenstva.

Že nekaj let je opaziti pri skoraj vseh naših ekipah, da začetno navdušenje vse bolj bledi. Poleg bolj ali manj nerednega treniranja pri skoraj vseh naših igralcih in igralkah pogrešamo več borbenosti, športne zagrizenosti, bojevitosti in nepopustljivosti, ki prinašajo uspehe in zmage. Še daleč smo od tega, da bi se lahko kosali z enakovrednimi ali celo boljšimi tekmeci. Dokler bo sobotni nastop neka nuja ter obvezNost in ne želja po notranjem zadoščenju in uspehu, bomo še bolj pogosto zapuščali igrišča poraženi. Pri naših športnikih motivacije sploh ni, uspehi so vse slabši in dvorane, žal (kar je povsem razumljivo) vedno bolj prazne. Pri tem vse bolj pogrešamo občutek pripadnosti k matičnemu društvu in ne nazadnje k slovenski manjšini. To je tema, kateri bo treba v bodoče posvetiti več pozornosti.

Morda ta uvod ne spada k tedenskemu odbojkarskemu komentarju, toda gole rezultate je potrebno včasih osvetliti tudi z drugačnega vidika, ker se za številkami marsikaj skriva.

MOŠKA B LIGA

Tudi v petem kolu so zastopniki Bora ostali praznih rok in to je bil njihov četrti zaporedni poraz. V soboto gostujoča šesterka iz Belluna ni pokazala nič posebnega, apatični domačini pa še mnogo manj. Tako je Bor zdrknil na zadnje mesto razpredelnice. Peto (in obenem zadnje) kolo prvega dela prvenstva je prineslo še dve presenečenji. Tržaški CUS je pred domačimi gledalci doživel svoj letošnji prvi poraz.

IZIDI 5. KOLA

CUS Trst - Legnago 1:3, Bor - SAI Belluno 1:3, CUS Benetke - Ferroni Verona 2:3.

PRIHODNJE 6. KOLO

Bor - Legnago, SAI Belluno - Ferroni, CUS Trst - CUS Benetke.

LESTVICA

CUS Trst	5	4	1	14	6	8
SAI Belluno	5	3	2	11	11	6
Legnago	5	1	4	8	13	2
Ferroni Verona	5	1	4	8	13	2
Bor	5	1	4	8	14	2

ŽENSKA B LIGA

SKUPINA ZA NAPREDOVANJE

Niti borovkam ni uspelo prekiniti serije štirih zaporednih porazov. Uvodni razpleti tega res niso kazali. V nadaljevanju pa je bila igra Tržačank vse bolj neučinkovita in Volley Ball iz Pordenona je tako pospravil četrti par točk. Novinec 2. lige, Zanafredi iz Cremone (napredoval je tako kot Sokol v to konkurenco iz 1. divizije) vse bolj preseneča. Preteklo soboto je slavil nič manj kot v gosteh. Vodeči Libertas je prepustil Bolzanu samo niz. Kot zanimivost naj povemo še to, da so se vse tri tekme v tej skupini končale po štirih setih igre.

IZIDI 5. KOLA

Bor - Volley Ball Pordenon 1:3, Mogliano Veneto - Zanafredi Cremona 1:3, Libertas Pordenon - Bolzano 3:1.

PRIHODNJE 6. KOLO

Libertas - Zanafredi, Mogliano Veneto - Volley Ball, Bolzano - Bor.

LESTVICA

Libertas PN	5	5	0	15	7	10
Volley Ball PN	5	4	1	14	6	8
Zanafredi Cremona	5	3	2	11	11	6
Bolzano	5	1	4	8	13	2
Mogliano Veneto	5	1	4	8	13	2
Bor	5	1	4	8	14	2

SKUPINA ZA OBSTANEK

Končno je tudi Breg izbojeval svoj prvi letošnji par točk. Kljub spodbudnemu uspehu pa ostajajo odbojkarice iz Doline še naprej na zadnjem mestu lestvice. V preostalih petih nastopih je še vse mogoče, toda bitka za obstanek bo izredno težka. Po zadnjem porazu je Sokol zdrknil na četrto mesto, ker sta ga prehitela oba zadnja tekmeca — AGI iz Gorice in Primavera iz Novente Vicentine. Na vrhu lestvice je še naprej Sala iz Trenta, ki je obenem tudi edina neporažena šesterka v tej skupini.

IZIDI 5. KOLA

Sala Trento - AGI Gorica 3:1, Breg - Bonate Sotto 3:0, Primavera Noventa Vicentina - Sokol 3:0.

PRIHODNJE 6. KOLO

Primavera - Bonate Sotto, Breg - AGI Gorica, Sokol - Sala Trento.

LESTVICA

Sala Trento 10, Primavera in AGI Gorica 6, Sokol 4, Bonate Sotto in Breg 2.

MOŠKA C LIGA

Edina slovenska ekipa v tej konkurenci — Kras iz Zgonika — ne žanje pričakovanih uspehov. Zgoničani so v 6. kolu zapravili enkratno priložnost za zmago. Položaj Krasa je vse bolj zaskrbljujoč. Na vrhu razpredelnice je še naprej San Giorgio iz Mester, soliden je tudi ACLI od Sv. Jakoba. Kot izgleda se bo moral tudi Inter 1904 boriti proti izpadu.

IZIDI 6. KOLA

Inter 1904 - S. Giorgio 0:3, Torriana - Kennedy 3:1, Mira - ACLI Sv. Jakob 1:3, Kras - Il Pozzo 2:3.

PRIHODNJE 7. KOLO

ACLI Sv. Jakob - Il Pozzo, Kennedy - Mira, S. Giorgio - Torriana, Inter 1904 - Kras.

LESTVICA

S. Giorgio 12, Torriana, Mira in ACLI Sv. Jakob 8, Inter 1904, Il Pozzo in Kennedy 4, Kras 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Šesterki Sloge je uspelo že v prvem kvalifikacijskem delu zagotoviti si obstanek v tej ligi tudi za prihodnje prvenstvo. Čeprav je Sloga zadnje srečanje izgubila z Julio, imata ti ekipi enako število točk. Tudi v zadnjem nastopu je v neposrednem obračunu Julia po treh setih igre odpravila slovenske zastopnice. Kontovelke niso imele večjih težav z ACLI od Sv. Jakoba. Zmaga je bila samo prestižnega pomena.

IZIDA 6. KOLA

Sloga - Julia 0:3, ACLI Sv. Jakob - Kontovel 0:3.

KONČNA LESTVICA

Julia	6	4	2	13	7	8
Sloga	6	4	2	12	10	8
Kontovel	6	3	3	12	12	6
ACLI Sv. Jakob	6	1	5	8	15	2

1. MOŠKA DIVIZIJA

Tudi goriška Olympia je končala kvalifikacijski del prvenstva z zmago, ki pa ji ni prinesla drugega mesta na končni lestvici. Tudi Goričane čaka odločilni del prvenstva v drugi fazi, kjer bo padla odločitev o obstanku v tej ligi.

IZIDA 6. KOLA

ASFJR - Lambertin 3:2, Mestni redarji - Olympia 0:3.

KONČNA LESTVICA

Lambertin	5	4	1	14	5	8
ASFJR	6	4	2	14	10	8
Olympia	6	3	3	11	11	6
Redarji Videm	5	0	5	2	15	0

V tej skupini bo potrebno odigrati še zaostalo tekmo 2. kola med Lambertinom in redarji, ki pa ne bo več vplivala na končni vrstni red.

Prvenstvo v 1. moški in ženski diviziji se bo nadaljevalo šele v drugi polovici marca. Imena šesterk, ki bodo igrale v skupinah za napredovanje in nazadovanje, pa bomo objavili kasneje, in seveda tudi koledar.

G. F.

SMUČANJE

11. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE SPDT

V Trbižu bo letos nastopilo več kot dvesto tekmovalcev

Startali bodo tudi Korošci, Benečani in tekmovalci iz Ukev

V sredo se je v Gregorčičevi dvorani zaključilo vpisovanje za 11. ZSI 1977. Takoj po zaključku je bilo žrebanje za določitev startnega vrstnega reda osmih kategorij (posebej za moško in žensko konkurenco), kjer se bodo smučarji postegovali za pokale in kolajne. Pričakovanje ni bilo zaman: tudi letos smo zabeležili lepo število prijav (213) od katerih naj omenimo 19 Koroščev iz Št. Janža, 41 Goričanov ter številno zastopana športna in prosvetna društva s Tržaškega, poleg tega pričakujejo do petka prijave Benečanov in slovenskih tekmovalcev iz Ukev v Kanalski dolini. Kakor kaže se bo torej število prijav še spremenilo. Vpisovanje je seveda odprto samo še za Benečane in Kanalce, ki se niso mogli iz razumljivih razlogov vpisati pravočasno.

Objavljamo pravilnik letošnjih iger.

OBJAVE

V nedeljo 27. februarja bo objavljen vrstni red posameznih kategorij, urnik tekmovanja, kraj razdeljevanja številk. Ob cilju bodo organizatorji razdeljevali ciklostiliran startni vrstni red.

POPRAVKI IN PRIZIVI

V ponedeljek, 28. februarja bodo sprejemali telefonske prizive glede netočnosti v objavljenem startnem vrstnem redu, v Ul. Geppa št. 9, tel. 31119, zjutraj od 9. do 12. V torek bodo objavljeni popravki z navodili.

KRAJ TEKMOVANJA IN REZULTATI

Tekmovanje se bo odvijalo na končnem delu proge B na trbiških smučiščih. Kategorije baby sprint in miške bodo tekmovale na krajši progi in bodo startale kot prve. Ostale kategorije pa bodo nastopale na daljši progi. Do starta bodo tekmovalci prehodili peš del proge. Neuradni rezultati tekmovanja bodo razglašeni na semaforu ob cilju 2 ure po zaključku tekmovanj. Istega dne bodo sprejemali prizive (5.000 lir kavcije).

KATEGORIJE

Nastopale bodo sledeče kategorije:
Baby sprint: 70, 69, 68
Miške: 67, 66
Medvedke: 65, 64
Cicibani: 63, 62
Pionirji: 61, 60
Mladinci: 59, 58
Člani: 57, 56, 55,. . . 42
Veterani 41 in starejši ter dame

TOČKOVANJE IN PRVAKI

Če starta v posamezni kategoriji preko 20 tekmovalcev je točkovanje naslednje: 26, 22, 19, 15, 14, 13, 12,. . .1, 0

Če starta od 10 do 19 tekmovalcev: 16, 12, 9, 7, 6, 5,. . . 1, 0

Če starta od 6 do 9 tekmovalcev: 12, 8, 5, 3, 2, 1, 0

Če starta od 1 do 5 tekmovalcev: 10, 6, 3, 2, 1, 0

Navedeno točkovanje se upošteva za sestavo lestvice «Prvak društev 1977» (vključene vse kategorije).

Prvak in prvakinja 11. ZŠI 77 bosta tekmovalca, ki bosta ne glede na kategorijo pripadnosti (razen baby sprint in miški, ki tekmujejo na krajši progi) opravila najboljši čas.

NAGRADE

Prvaku društev 1977 pripade dokončni pokal. Pokali tudi 2. in 3. društvu. Prvak in prvakinja 11. ZSI 77 prejmeta pokal, ostali uvrščenci do 10. mesta skupne lestvice pokale in kolajne posebej za moško in žensko konkurenco (pokali do 3. mesta).

Ostale nagrade: pri vseh kategorijah pripade zlata kolajna prvemu, srebrna drugemu, bronasta tretjemu. Baby sprint: od četrtega mesta dalje dobe tudi diskalificirani spominske kolajne.

ZAKLJUČNA PRAVILA

1. Za vsako nevrnjeno številko plača posameznik 5.000 lir. Tekmovalec mora številko oddati takoj po tekmovanju na cilju. Če tega ne stori naj jo odda dan po tekmovanju v uradu ZSSDI v Trstu.

2. Društvo ne odgovarja za poškodbe, ki bi jih utrpeli tekmovalci med tekmovanjem ali izven njega.

3 Društvo si pridržuje pravico do spremembe teh določil.

POKAL PRVAKOV

Moskovski CSKA osvojil lovoriko

PIKSAMAKI, 24. — Letošnji gostitelj sklepnega turnirja odbojkarjev za evropski pokal prvakov je bila Finska. Kot je bilo pričakovati je tudi letošnjo lovoriko osvojila šesterka CSKA iz Moskve, saj ni izgubila niti ene tekme. Največ težav so imeli sovjetski zastopniki z Dinamom iz Bukarešte, katerega so odpravili šele po petih setih igre. Tako CSKA iz Sofije, kot tudi Vardar iz Skopja pa so Ščulak in tovariši premagali z rezultatom 3:0.

Lanski jugoslovanski prvaki v tej konkurenci res niso mogli doseči kaj več kot četrto mesto, potem ko so prvo srečanje s CSKA iz Sofije izgubili, to je z nasprotnikom, katerega bi edino lahko premagali. V drugem nastopu je prvak SZ popolnoma nadigral Vardar in samo z zadnjim nasprotnikom, Dinamom iz Bukarešte, so se Bogoevski in tovariši nekoliko razigrali ter so mu odvzeli niz. Vsekakor pa velja poudariti, da so imeli to pot jugoslovanski odbojkarji za nasprotnike izredno močne ekipe, v katerih igrajo praktično skoraj popolne reprezentance SZ, Bolgarije in Romunije. To so praktično tudi države, ki so v samem vrhu evropske odbojke.

IZIDI

CSKA Sofija - Vardar 3:2, CSKA Moskva - Dinamo 3:2, CSKA Moskva - Vardar 3:0, Dinamo - CSKA Sofija 3:0, Dinamo - Vardar 3:1, CSKA Moskva - CSKA Sofija 3:0.

KONČNA LESTVICA

1. CSKA Moskva 6, 2. Dinamo Bukarešta 4, 3. CSKA Sofija 2, 4. Vardar Skopje 0.

SMUČANJE

Danes na Japonskem veleslalom za SP

FURANO, 24. — Tukaj bodo jutri izvedli prvo od štirih tekmovanj za svetovni pokal na japonskih tleh. Na vrsti je veleslalom za moške, favoriti pa so Stenmark (ki letos še ni zmagal v tej panogi), Hemmi, ki je s tremi osvojenimi veleslalomi pravi specialist ter Heidegger, ki še vedno upa na uspeh v pokalu. Tudi Italijani so lahko nevarni, čeprav jim dosedanji rezultati ne dopuščajo veliko možnosti, pa tudi sneg jim ne odgovarja (temperatura je precej visoka in proga mehka). V soboto je na sporedu slalom za ženske, v nedeljo pa ostali dve tekmovanji.

Tržaška nogometna federacija je po nedeljskih tekmah Gaja - Chiarbola in S. Andrea - Primorec zelo ostro ukrepala in krepko oškodovala slovenski ekipi, saj na igriščih ni bilo tako hudo, kot pravi poročilo nogometne zveze.

Najbolj je oškodovana Gaja, ki ima zdaj kar tri igralce diskvalificirane (Bolcich, Viviani in Kalc) za eno kolo, trenerja Kozino in spremljevalca Cocoleta pa je zveza diskvalificirala do 10. marca, poleg tega mora društvo plačati še 20.000 lir globe.

Primorcu pa so diskvalificirali za eno kolo Sosiča in Pavla Kralja ter mu dali globo 10.000 lir.

d. gr.

NOGOMET

V PRVENSTVU KADETOV

Po treh zaporednih porazih Križani remizirali z Edero

V nižjih mladinskih ligah huda poraza Brega in Krasa

KADETI

Vesna — Edera 1:1 (0:1)

VESNA: Košuta I., Kovačič, Alessio, Vecchio, Zucca, Košuta II., Košuta III., Pipan, Guštin, Eva G., Eva P.

Strelec za Vesno Paolo Eva.

Koti: 8:5. Gledalcev 60.

Po treh zaporednih porazih smo v nedeljo zabeležili pozitiven nastop kadetov Vesne, ki so požrtvovalno izenačili z enajsterico Edere.

S prikazano (neorganizirano) igro Križani niso preveč navdušili občinstva, toda omeniti moramo, da so igrali z okrnjeno postavo.

Igra je bila v prvem polčasu izenačena, čeprav se je Edera večkrat podala v hitre protinapade, katerim pa je manjkal zaključni del. Do zadetka ni prišlo predvsem zaradi dobro organizirane obrambe, ki je bila tokrat ojačena z igralci 2. AL in sicer z Zucco, Vecchiom in vratarjem Košuto, ki so se takoj izkazali.

Toda v 32. min. je srednji napadalec Edere preigral vso obrambo in bi lahko povedel, če ga ne bi Vesnin branilec zaustavil z grobim posegom, kateremu je seveda sledila pravična enajstmetrovka, ki jo je Edera izkoristila in s tem povedla.

Drugi polčas je bil verna slika prvega; nezanimiva igra in predvsem nešteto neizkoriščenih priložnosti s strani Vesne, ki je v 74. min. skoraj izenačila z odličnim D. Košuto.

Toda za izenačenje je poskrbel 10 min. pred koncem tekme spretni P. Eva, ki je doslej igral vlogo vratarja, toda se je v tem kritičnem stanju, ki ga Vesna preživlja zaradi neresnosti in pomanjkanja dobre volje pri nekaterih igralcih, podal tudi v napad in v zmedi pred nasprotnikovimi vrati izenačil.

P.K.

ZAČETNIKI

Tekma začetnikov med Bregom in Libertasom ni bila odigrana zaradi neuporabnosti dolinskega nogometnega igrišča.

JOLO

NARAŠČAJNIKI

Ponziana — Breg 14:1

BREG: Smotlak, Grizonič (šavron), Klabjan (Mahnič), Smotlak S., Pavletič, Kraljič, Zonta, Kalin, Prašelj, Kalc.

PONZIANA: Zubalič, Vecchiet, Pecile, Panfili, Stoch, Depase, Santoni, Toskan, Rocco, Cesar, Corenica.

Kronist ima včasih neprijetno dolžnost, da zabeleži tudi neprijetne dogodke, ki ne delajo časti niti matičnemu društvu, niti nastopajočim. Naši fantje so prišli na igrišče pustno razpoloženi (in od pusta zdelani) medtem ko so bili domačini tako konkurenčno, kakor tudi psihično odlično pripravljeni na spopad.

Po začetnih potezah, ki so bile še kar uravnovešene, je imel Grizonič lepo priložnost, toda vratar Zubalič ga je zrušil in poškodoval. Kmalu nato (v 4. min.) so prišli gostje do prvega gola, ki je odprl pot ostalim trinajstim. Častni zadetek je dosegel Prašelj iz osebne akcije.

V vrstah Brežanov se je izkazal Pavletič zaradi požrtvovalne igre, kakor tudi Grizonič, dokler ni bil poškodovan. Domačini vsi zaslužijo priznanje, ker so na težkem in blatnem igrišču predvajali hiter in učinkovit nogomet, od prve do zadnje minute. Posebej je izstopala napadalna trojica Santoni, Rocco, Corenica.

Ponziana gotovo ne bo tako kmalu pozabila letošnjega veselega pustnega dogodka, vsekakor pa upamo, da si bodo naši fantje zapomnili to pustno potegavščino in bodo odslej resneje predstavljali naše barve na nogometnih poljih.

JOLO

OBVESTILO

ŠZ BOR priredi 20. marca izlet v PLANICO ob priložnosti poletov na smučarski skakalnici. Cena izleta (potovanje in vstopnica) 4000 lir za aktivne člane in 4500 lir za vse ostale. Vpisovanje pri referentih sekcij.

SREČKO VILHAR - ALBERT KLUN

Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov na Sardiniji, Korziki in v južni Franciji

39.

Poleg italijanskih enot pa je bila na otoku še nemška brigada «Reichsführer SS» pod poveljstvom generala Sengerja (okrog 9.000 mož). Toda v tem času so prihajali na Korziko še polki 90. nemške motorizirane divizije, ki so se umikali s Sardinije.

Tudi štab italijanske vojske na Korziki je prejel ukaz «Memoria 44 OP», a je bil tedaj v precej drugačnem položaju kot na Sardiniji. Tu je vzplamtel boj proti okupatorju. V tej stiski se je general Magli povezal s korziškimi partizani, ki jih je vodil Paolo Colonna, in se začel pripravljati za spopad z Nemci. Na več mestih je prišlo tudi do ostrih bojev. Tedaj so prihitele na pomoč še francoske vojaške enote iz Alžira. Nemci so se umikali prek Elbe v Italijo s precejšnjimi izgubami.* Korzika je bila popolnoma osvobojena 4. oktobra 1943.

PRVI MESECI NA KORZIKI

Ob koncu januarja 1944 je začela krožiti po Sardiniji mešana ameriško-italijanska komisija in posamič pregledovati pripadnike posebnih delavskih čet. Šibke in bolne je izločevala in popisovala posebej. Naši pregnanci niso vedeli, za kaj gre. Člani komisije so se pogovarjali le med seboj in zato je zgledalo, kot bi barantali za živino. 1) Med naše pregnance pa je končno le udarila vest, da jih namerava vojaška komanda premestiti, vendar ni nihče vedel, kam. Ker so bili spomini na jugoslovansko delegacijo še sveži in jim je ta vlila dobre upe v odhod v domovino in vključitev v NOVJ, so nekateri menili, da jih zavezniki pripravljajo na odhod v Jugoslavijo. V tej zvezi pa je bilo opaziti med našimi ljudmi razdvojenost. Treznejši so le malo upali na odhod v Jugoslavijo, kajti komisija je napravila nanje sila slab vtis. Vsakdo se je tudi spraševal, le čemu vojaške komande tako prikrivajo svoje namene. Ker se je komisiji pri njenem delu močno mudilo, sami komandirji čet pa niso mogli prikriti svoje vznemirjenosti, so si bili naši ljudje edini v tem, da stojijo pred važnim dogodkom.

Selitev 6.000 naših pregnacev na Korziko so vojaška poveljstva na otoku skrbno pripravila. Da bi boljše razumeli potek selitve, naj navedemo, kako so bile posebne delavske čete razporejene na otoku pred njihovim velikim premikom:

Alghero (letališče): 228., 231., 234., 328. in 332. četa;
Milis (letališče): 230., 235. in 329. četa;
Elmas (letališče): 229., 232. in 242. četa;
Chilivani (letališče): 223. in 330 četa;
Olbia (pristanišče): 224. in 5. četa;
Vena Fiorita (letališče): 233. četa;
Zeppera (letališče): 331. četa;
Poetto (soline): 340. četa;
Golfo Aranci (pristanišče): 327. četa;
Porto Torres (pristanišče): 225. četa;
S. Teresa di Gallura (pristanišče): 321. četa;
Castiadas (območje kaznilnice): 321. četa;
Badde Salighes (območje kazenske kolonije): 127. četa;
San Gavino, taborišče vojnih ujetnikov.

Ta razpored izhaja iz neke okrožnice sredi novembra 1943. 2) Po tem datumu namreč ni bilo več premikov in zato sklepamo, da so čete odhajale na Korziko prav iz krajev, ki smo jih našteli. Iz okrožnice jasno sledi, da so bile posebne delavske čete pod isto upravo skupaj z vojnimi ujetniki. Čeprav so v tistem času obstajale na Sardiniji tudi posebne delavske čete s številkami: 221., 326., 246., 350. in še nekatere, jih vendarle okrožnica ne omenja.

Kot prvo so vojaške oblasti 14. februarja 1944 preselile na Korziko 354. četo s področja Castiadas. 3) Ta četa je bila brez dvoma ena najbolj izoliranih in je ni obiskala niti jugoslovanska delegacija. Zatem so prišle na vrsto še druge čete iz odročnih krajev. Kot zadnje so prišle na vrsto v krajih, kjer jih je bilo po več skupaj. Nekatere čete so zvedele za selitev šele tedaj, ko je bila glavnina že na Korziki. Tiste pa, ki so bile med seboj trdno povezane (Alghero, Elmas, Olbia itd.), so ob vkrcanju na ladje razvile jugoslovansko zastavo z rdečo zvezdo. Bil je to pretresljiv prizor. Italijanski oficirji, ki so spremljali naše pregnance na Korziko, so brez moči zrli v plapolajoče jugoslovanske zastave.

Glede selitve torej lahko rečemo, da so jo začele vojaške oblasti pripravljati v največji tajnosti, ko jugoslovanska delegacija še ni bila zapustila otoka in nadalje še, da se je začela takoj potem, ko so posebne delavske čete zahtevale, naj se jim omogoči odhod v domovino.

Transporti z našimi ljudmi so odhajali iz sardinskih pristanišč Olbia in Santa Teresa di Gallura v korziška pristanišča Bonifacio in Porto Vecchio. Ko so se tamkaj pojavili prvi naši pregnanci, so domačini mislili, da se na otok vrača italijanska vojska. Zato so jih sprejeli s sovražnimi vzkliki in žvižganjem ter so nanje celo metali kamenje. Kmalu pa so spoznali, da so v zmoti, saj so potlej sprejemali naše ljudi skoraj prijateljsko.

Amerikanci so naše čete zbirali v kraju Mezzavia v bližini mesta Ajaccio. Pripadnike čet so tu vnovič popisali in preobleki. Vsakemu našemu «vojaku» so določili novo matrikulo. Četam so tu že tudi nakazali nekatere naloge, ki naj bi jih opravljale. Ameriški oficirji so se čudili obupnemu stanju naših ljudi, saj so bili raztrgani, ušivi in sestradani, pa čeprav je minilo že skoraj šest mesecev, od kar so zavezniki osvobodili Sardinijo. Velike kupe zlizanih in raztrganih uniform ter ušivega perila so zatem ameriški vojaki sežigali več dni. Za naše ljudi se je pričelo novo življenje. Poprijeli so za delo na vojaških objektih skupaj s sorodnimi ameriškimi vojaškimi enotami. Delo je bilo sicer težaško, toda bilo je organizirano, predvsem pa se je zboljšala hrana in so bile urejene higienske razmere. Bolne vojake (večinoma obolele za malarijo) so pošiljali v ameriško vojaško bolnišnico, kjer so bili deležni enake pozornosti kot vojaki iz redne ameriške vojske. Zdravstveno stanje naših ljudi se je začelo hitro izboljševati.

* Nemci so imeli v bojih na Korziki 1250 mrtvih in 300 zajetih, Italijani pa v bojih proti Nemcem 637 mrtvih in 2317 ranjenih. (Bartolini Alfonso: Storia della Resistenza italiana all'estero. Padova 1965, str. 382).

1) Maks Jogan: Delavski bataljon, str. 9, rkp. M-ONPPS-PAK.

2) Comando Territoriale FF. AA. Sardegna. Sez. Mobilitazione. Sottosezione Pers., n. 1366/ Ord. 1 di prot., P. M. 50, 12 novembre 1943. M-ONPPS-PAK.

3) Mirko Tozon: Kratek oris nastanka in poti 354. Slav Company. Naša zvezda,

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 - 79 46 38 - 79 58 23 - 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 2.500 lir — vnaprej plačana celotna 25.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 38.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3,00 din, za zasebnike mesečno 35,00 letno 350,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 47,00, letno 470,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 25. februarja 1977

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Trgovski 1 modulus (širina 1 stolpec, višina 43 mm) ob delavnikih 13.000, ob praznikih 15.000.
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 100 lir beseda. IVA 14%. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PREISKAVA O UMORU SODNIKA OCCORSIA

ZAPORNI NALOG ZA FAŠISTA KI JE IZDAL CONCUTELLIJA

Gre za pripadnika «ordine nuovo» Paola Bianchija, ki je pred dvema dnevoma izginil Cochis obtožen oživljanja fašistične stranke - Kmalu pomemben razplet preiskave?

RIM, 24. — Florentinska sodnika Corrieri in Vigna, ki vodita preiskavo o umoru rimskega sodnika dr. Occorsia, sta davi podpisala zaporna naloga za Paola Bianchija in Giovannija Ferrorellija. Oba sta obtožena oživljanja fašistične stranke, prikrivanja ukradenega blaga in dajanja potuhe domnevnemu sodnikovemu morilcu Pierluigiju Concutelliju. Obenem sta sodnika podpisala zaporni nalog tudi za Rossana Cochisa, Vallanzascovo desno roko, ki ga prav tako dolžita oživljanja fašistične stranke.

Razplet v preiskavi sicer ni nepričakovan, je pa zelo pomemben saj potrjuje tesno povezavo med fašističnim prevratniki in navadnim kriminalom. To je neposredno potrdil preiskovalcem tudi Cochis, ki je med drugim obtožil Bianchija, da mu je priskrbel orožje, ki ga je policija nato zaplenila Vallanzascovi tolpi med njenim begom proti Milanu. Da povsem domnevno pomen današnjih zapornih nalogov, je pa potreben korak nazaj.

V petek, 11. februarja so rimski policisti ustavili v Ul. XX. settembre bel «porche», v katerem so bili Bianchi, pripadnik skupine «ordine nuovo» iz Velletrija, Giovanni Ferrorelli, znan milanski fašistični pretepač in tat ter Rossano Cochis. Slednji je z zvijačo ušel, medtem ko sta bila druga dva priprta. V zaporu pa je vsekakor obsedel le Ferrorelli, medtem ko je bil Bianchi izpuščen na prostost. Zakaj? Dokončen odgovor seveda ni mogoč, širijo pa se bolj ali manj osnovane govorice. Po eni od teh naj bi Bianchi iz strahu ali po naročilu nadrejenih barantal svojo osebno svobodo z izročitvijo Concutellija. Fant naj bi zato povedel agente do skrivališča domnevnega Occorsiovega morilca in jo nato pobrisal.

Pred dvema dnevoma je Bianchi v razgovoru z urednikom neke rimske zasebne televizijske postaje odločno zanikal te govorice in poudaril, da gre «za poskus policije, da bi mi naprtila odgovornost za izdajstvo.» Dodal je tudi, da njegov zagovornik Paolo Vitale ve za ime izdajalca, «ki bo plačal svojo podlost z življenjem. «Ordine nuovo» ga bo izsledil in bo obračunal z njim enkrat za vselej.»

Po tej izjavi je mladi fašist izginil. Policija je snoči preiskala stanovanje v Ul. Alessandria, kjer je dali časa živel z Isabello Vestrani, tajnico v uradu odv. Vitalcja. Kaže, da na osumljenčevem domu policija ni našla nič zanimivega, če izvzamemo nekaj dokumentov o delovanju gibanja protikomunističnih jetnikov, med pobudniki katerega je ravno Vetranijeva.

Davišnja zaporna naloga za Bianchija in Ferrorellija kot tudi zaporni nalog za Rossana Cochisa so sad dela, ki sta ga florentinska sodnika opravila v zadnjih desetih dneh. Med izsledki gre omeniti Concutellijevo izjavo, da je 12 milijonov lir, del odkupnine za Emanuelo Trapani, dobil od nekega milanskega somišljenika (najbrž gre za Ferrorellija).

Corrieri in Vigna, ki sta se danes vrnila v Firence, sta v prejšnjih dneh zaslišala v Rimu vrsto osumljencev in prič. Med prvimi gre omeniti Saveria Sparapanija, čigar brat je v zaporu, obtožen sodelovanja pri umoru Occorsia, ki je odločno zavrnil obtožbo, da je pomagal Concutelliju. Fant je sicer priznal, da je zahajal v stanovanje v Ul. Foraggi, vendar takrat naj bi se domnevni Occorsiov morilec ne skrival tamkaj. Dodal naj bi tudi, da v stanovanju, ni nikoli videl orožja. Kaže tudi, da sta sodnika zbrala še vrsto pomembnih indicev, na osnovi katerih naj bi pripravljala načrt za nadaljnje delo. Za kaj gre ni bilo mogoče zvedeti, vendar pa kaže, da pripisujeta sodnika nadaljnjim korakom precejšnjo važnost. «Preiskava je sedaj v ključni fazi — sta izjavila časnikarjem — zaradi česar vam s tem v zvezi ne moreva povedati ničesar.»

Ob koncu gre poudariti, da je rimsko državno pravdništvo sprožilo danes novo preiskavo, ki zadeva Vallanzascovo bivanje v Rimu in ki bi se lahko križala s preiskavo dr. Corrierija in dr. Vigne. Vodil jo bo dr. Santacroce, ki bo skušal ugotoviti s čigavo pomočjo je milanski bandit dobil zatočišče v italijanskem glavnem mestu. Med drugim gre tudi za to: ranjenega bandita naj bi pred aretacijo zdravil nekdo, ki je bil strokovno zelo dobro pripravljen. To naj bi potrdili tudi zdravniki, ki so pred nekaj dnevi operirali Vallanzasco. Govori se celo o možnosti, da je bil bandit na zdravljenju v neki bolnišnici, kjer naj bi mu poskušali izdreti kroglo, vendar pa so nato iz neznanih razlogov prekinili kirurški poseg. Izsledki in preiskave se torej prepletajo. Očitno je, da v takih pogojih lahko nastanejo med sodniki spori o teritorialni pristojnosti. O prvem takem sporu se že govori: namestnik državnega pravdnika v Milanu dr. Marra je že zahteval od rimskega kolega vse gradivo o aretaciji Vallanzasce, da preuči položaj in odloči, če naj sproži spor o pristojnosti. (vt)

Domnevni teroristi NAP so v slabi uri izropali kar dve rimski orožarni

RIM, 24. — V slabi uri kar dva ropa, in to v orožarnah. Ne samo, skoraj gotovo je, da so bili napadalci v obeh primerih eni in isti, sicer dva mlajša moška in dekleti. Po dosedanjih vesteh naj bi vsaj ena članica tolpe pripadala zloglasni teroristični organizaciji tako imenovanih «oboroženih proletarskih odelkov» - NAP.

Sprva je politični odsek kvesture izrazil prepričanje, da gre pri roparjih za pristaše te ali one prevratniške skupine, ki si je z ropoma oskrbela večjo količino orožja, potrebnega za izpeljavo nadaljnjih terorističnih napadov. Pozneje se je pa zvedelo, da je ena od prič, ki so prisostvovale drugemu ropu, na policijskem poveljstvu prepoznala na fotografskem posnetku roparsko dekle, in sicer naj bi šlo za znano «napistko».

Vsega so napadalci odnesli 30 avtomatskih revolverjev, kakih 6-7 avtomatskih lovskih pušk in veliko količino nabojev. V obeh primerih so pobegnili z avtomobilom znamke fiat 124 svetle barve.

Okoli 8.30 je četverica izropala orožarno Cesara Maioneja v mestni četrti San Lorenzo, nekaj pred 9.30 pa orožarno Alda Giardonija v predelu Ostiense. Trgovca prodajata poleg orožja tudi razno športno opremo ter potrebščine za lov, ribolov in smučanje.

Zahteva po izročitvi neofašista Rognonija

GENOVA, 24. — Državno pravdništvo je naslovilo na pristojne španske oblasti prošnjo po ekstradiciji milanskega neofašista Giancarla Rognonija, ki je bil aretiran pred dnevi v Madridu z drugimi črnimi prevratniki.

Rognonija je genovsko porotno sodišče obsodilo pred tremi leti (v odsotnosti) na 23 let zapora zaradi poskusa bombnega atentata z dne 7. aprila 1973 na ekspresni vlak Turin-Rim. Ker so mu bile tedaj priznane splošne olajševalne okoliščine, bo zadeva čez kakšen mesec romala pred prizivno sodišče. Z Rognonijem, ki je načeloval skrajno desničarski teroristični organizaciji «La fenice», so bili obsojeni Nico Azzi in Mauro Marzorati (20 let in pol) ter Francesco De Min (14 let zapora).

UGANDSKE ČETE V STANJU PRIPRAVLJENOSTI

Radio Kampala: Tanzanija namerava napasti Ugando in zrušiti Aminov režim

Predsednik Julius Nyerere označil vest kot golo neumnost

NAIROBI, 24. — V kenijskem glavnem mestu so danes ujeli sporočilo ugandske radijske postaje, ki pravi, da se Tanzanija pripravlja na invazijo Uganče. V neposredni bližini ugandske meje naj bi se nenehno zbirale enote tanzanijskih padalcev, ki da se bodo ob zaslombi letalonosilke spustili na ozemlje Aminove diktature in poskusili zrušiti «feldmaršalov» režim. Glasnik ugandske vojske — tako se nadaljuje radijsko sporočilo iz Kampale — je povedal, da je Idi Amin Dada ukazal silovito protiofenzivo na tanzanijskem ozemlju, ko bi padalci iz sosedne države res vdrli v Ugando. Obenem je glasnik pozval prebivalstvo, naj ostane mirno ter še pripomnil, da za sedaj ne bodo zaprli mejnih prehodov med državama.

Z druge strani je radio Kampala sporočil, da je Libija pripravljena vojaško podpreti Ugando v primeru napada od zunaj, ki da ga pripravljajo Amerikanci, Britanci ter Izraelci — Tanzanijci pa naj bi bili zgolj lutke v njihovih rokah. Ugandska radijska postaja pripominja, da je libijski predstavnik v Kampali izročil Aminu noto polkovnika Gedafija, v kateri le-ta pravi: «Spričo nastalega položaja se je Libija odločila, da stavi na voljo Ugandi vse svoje vojaške sile, ki se bodo z ugandskimi ramo ob rami borile proti napadalcu, pa naj gre za redne vojake ali najemnike».

Odmev na poročanje ugandskega radia je bil v Dar es Saalamu seveda takojšen: tanzanijski predsednik Nyerere je vest o invaziji Uganda označil kot neumnost in blodnjo.

Idi Amin je docela izgubil še poslednjo trohico razsodnosti, pravijo tuji, ne le afriški, marveč tudi ameriški, evropski in drugi opazovalci, zahodnjaki in vzhodnjaki. Diktator je osamljen doma in na tujem, skuša se braniti z nasiljem in fantaziranjem, šepečejo po kampalskih ulicah in dodajajo: «Sleherni ugandski državljan bi danes upravičeno lahko umoril Amina, kajti ni je družine, ki ne bi izgubila vsaj enega člana pod svinčenko ali bodalom diktatorjevih tajnih agentov in vojakov.

Pravijo, da je od l. 1971, ko je zrušil vlado Miltona Oboteja, pa do danes Amin dal poklati okoli 150.000 oseb. Tem se je v zadnjih tednih pridružilo kakih 2.000 pripadnikov plemen Langi in Acholi, proti katerim je sprožil pravi genocid. V soboto je prišlo v vrstah Aminove vojske do upora, ki pa je bil po nekaj urah zatrt v krvi. Politični komentatorji sodijo, da ni šlo za upor, temveč za pretkano akcijo Idiju zvestih vojakov in pa tajnih agentov: pod pretvezo upora naj bi nadaljevali čistko vojakov iz omenjenih plemen. Podobno naj bi bil umorjen tudi anglikanski nadškof Janani Luwum skupaj z dvema ministroma. Glede slednjega primera gre omeniti, da je Vel. Britanija predlagala komisiji za človečanske pravice, ki deluje v sklopu OZN, naj sproži temeljito preiskavo. Zanimivo je, da Idi Amin na to pristaja: preko ugandskega veleposlanika pri OZN je glavnemu tajniku Waldheimu sporočil, da ne bo zaviral preiskave, če bi se zanjo odločila ta ali ona afriška država.

Omenili smo, da je Amin popolnoma osamljen. Kako bi tudi ne bil, ko pa njegovega početja ne obsojajo samo na Zahodu, temveč tudi Sovjetska zveza, ki je nedavno kritizirala okoliščino, da je diktator Idi še vedno predsednik Organizacije afriške enotnosti. «Feldmaršal», ki ga je tanzanijska vlada predlanskim uradno označila kot fašista, se po Kampali vozi s posebnim oklopnim vozilom, spremljajo pa ga do zob oboroženi vojaki in tajni agenti. (dg)

Mlad tat ubit v Turinu

TURIN, 24. — Mlad tat je bil ubit to noč v Turinu, ko je skušal uiti policiji. Gre za 22-letnega Silvia Mariella, ki je bil že večkrat obsojen zaradi tatvin, ropov in nedovoljene posesti orožja. Po dosedanjih izsledkih preiskave kaže, da so agenti med običajnim ogledom ukazali Mariellu, ki je vozil ukraden fiat 500, naj se ustavi. Fant je najprej zavrl, nato pa pritisnil na plin in se skušal oddaljiti.

Policisti so planili v svoj avto in zdrveli za njim. Divji lov po turinskem središču se je zaključil, ko je policist sprožil rafal za zasledovalcem. Ena od krogel je prebila šipo malega fiata in zadela fanta v tilnik. Smrtno ranjenega so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je nesrečnež kljub zdravniški negi izdihnil.

Kraljevsko snidenje v Londonu

Jordanski kralj Husein je v londonski bolnišnici Wellington obiskal priletnega kralja Saudske Arabije Khaleda (levo) ki je moral prestati kirurški poseg. Khaledu je 64 let.

PLAČATI BODO MORALI DEL CENE ZDRAVIL

Znatno finančno breme za delavce in upokojence

Vsak zavarovanec bo poprečno potrošil od 6.000 do 8.000 lir letno za zdravila - Protest sindikalne federacije

RIM, 24. — Vsak italijanski državljan bo poprečno potrošil od 6 do 8 tisoč lir na leto za nakup zdravil, če bo vlada jutri odobrila zakonski odlok, ki uvaja tako imenovani «zdravstveni ticket» (kar v bistvu pomeni da bo moral vsak zavarovanec plačati del cene zdravila), s katerim naj bi država vnovčila od 300 do 400 milijard lir na leto. S temi sredstvi bodo bolniške blagajne krile zgubo, ki jo bodo imele ker bosta odpravljena 19-odstotni popust, ki ga tem ustanovam priznava farmacevtska industrija, in 6-odstotni popust lekarn.

O tem vprašanju bo razpravljal jutri ministrski svet, kljub protestu sindikatov, s katerimi se vlada ni posvetovala. Kaže, da je bila shema zakonskega odloka že pripravljena na osnovi delovnega dokumenta, ki so ga izdelali izvedenci ministrov za zdravstvo in za industrijo. Dokument naj bi predvidel razne možnosti, prevladuje pa mnenje, da bi bilo najbolj učinkovito delno obremeniti vse zavarovance. V bistvu gre za to: zavarovanec naj bi plačal del cene zdravila tako za tiste preparate, ki so po mnenju izvedencev zdravstvenega ministrstva nujno potrebni za zdravljenje, kot tudi za tiste, katerih učinkovitost je dvomljiva. Če bo obveljala ta usmeritev, bo dejansko postavljeno na glavo nedavno poročilo ministra za industrijo Donat Cattina, ki je v poslanski zbornici zajamčil, da bo potrebno plačilo samo za farmacevtske preparate druge skupine.

Po podatkih zdravstvenega ministrstva so lani prodali v Italiji za 1.400 milijard lir potrebnih zdravil, kar je za 40 odstotkov celokupne prodaje zdravil. Če bi vsak zavarovanec plačal 20 odstotkov cene za preparate druge kategorije — je pred časom izjavil Donat Cattin — bi država vnovčila 45 milijard lir, s katerimi bi lahko delno krila zgubo, posledico odprave popusta. Preostali primanjkljaj naj bi krila z znižano ceno zdravil (dobili naj bi jo tako, da bi pripisali manjšo vrednost izdatkom za uvoz surovin) in z odpravo zapletenega mehanizma, s katerim so določali popust. Minister je nadalje zagotovil, da bodo vsi trije ukrepi istočasni.

Osnutek zakonskega odloka, o katerem bo jutri odločala vlada, pa naj bi uvedel le obremenitev za zavarovance in naj bi odpravil popust, o novi znižani ceni zdravil pa naj bi razpravljali šele čez nekaj mesecev. To bo koristilo izključno farmacevtski industriji, ki bo vsaj za nekaj mesecev pridobila 19 odstotkov (odprava popusta) na ceni, ne da bi zgubila poprečno 7 odstotkov, za kolikor naj bi se predvidoma pocenila zdravila na osnovi novega načina določanja cene. Bolniške blagajne pa bodo imele posebno korist. Farmacevtska industrija jim dolguje približno 550 milijard lir, kar predstavlja za bolniške blagajne dodatno obremenitev 60 milijard lir na leto. Ta obremenitev bo odpravljena. 50 milijard pa bo država prihranila s tem, da bo odpravila zapleteni mehanizem, s katerim so računali popust.

Sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL je v daljšem sporočilu ocenila vladni odlok (kakršen naj bi bil po neuradnih vesteh) kot nesprejemljiv. Res je sicer — poudarja sindikat — da gre odločno zavreti neumestno porabo zdravil, ker to škodi predvsem zdravju, proti tem pojavom pa se je treba boriti z odpravo škodljivih in nepotrebnih preparatov, ne pa z ukrepom, ki bo bremenil izključno delavce in upokojence. Za sindikate je kvečjemu sprejemljiva obremenitev le za tiste preparate, katerih učinkovitost ni bila še ugotovljena medtem ko morajo biti vsa potrebna zdravila zastonj. (vt)

Kri v Južni Afriki

CAPETOWN, 24. — V črnskem «getu» Guguletu je policija streljala v množico temnopoltih demonstrantov: enega je ubila, drugega pa ranila. V Durbanu pa je policijsko poveljstvo sporočilo, da je umrl za srčno kapjo temnopolti jetnik Samuel Malinga, ki je bil aretiran konec januarja v smislu južnoafriškega zakona o državni varnosti.

MED VČERAJŠNJIM POROČANJEM POSLANSKI ZBORNICI O VLADNI POLITIKI DO ŠTUDIJA

Malfatti zavrnil pogajanja s sindikati glede uresničitve univerzitetne reforme

Minister bo sprejel predloge za izboljšanje osnutka, ki bo predložen parlamentu do 15. marca - V soboto in nedeljo v Rimu vsedržavno zasedanje oporečniških študentov

RIM, 24. — Minister za javno šolstvo Malfatti je danes poročal pred poslansko zbornico o najbolj perečih vprašanjih, ki tarejo šolski, zlasti pa še univerzitetni majavi aparat. Zagovarjal je osnutek univerzitetne reforme, vendar izrazil tudi pripravljenost, da ga s sodelovanjem vseh političnih in družbenih sil izboljša. Ministrova izvajanja so naletela na nedeljeno odobravanje samo med krščanskodemokratskimi poslanci; drugi so bili z njimi zmerno zadovoljni, oziroma so jih kritizirali, kar velja predvsem za komuniste.

V uvodu je Malfatti obsodil nedavno nasilje na rimski in drugih univerzah in potrdil voljo političnih strank, da odstranijo vzroke nezadovoljstva med mladino. Problem mladinske brezposelnosti, posebno pa nezaposlenosti med mladim razumništvom, je nadaljeval minister, je dramatičen, gre pa za silno zapleteno vprašanje, s katerim imajo opravka vse industrializirane države; njegovo reševanje ni mogoče mimo reševanja splošnih družbenih problemov.

Na območju Evropske gospodarske skupnosti se je delež nezaposlenih med mladino povečal od 20 na 40 odst. in dosegel raven 4,5 milijona enot; v drugih evropskih državah ni položaj boljši. Najslabši je vsekakor v Italiji, kjer se je delež brezposelne mladine povzpel kar do 60 odst.; največ nezaposlenih je na Jugu, a dve tretjini odpadeta na ženske.

Krize ne bo mogoče rešiti po Malfattijevem mnenju le z novo šolsko oz. univerzitetno politiko, temveč predvsem z bojem proti inflaciji, s pospeševanjem denarnih naložb, s kakovostnejšo ravnijo javne porabe in s pomnožitvijo razpoložljivih delovnih mest; obenem je treba seveda izpeljati preosnovo drugostopenjskega višješolskega sistema ter uresničiti okvirni zakon o poklicnem usposabljanju, zakonski osnutek o nameščanju delovnih moči in zakonski predlog o zaposlovanju mladine.

Največjo pozornost je minister seveda posvetil vprašanju univerzitetnega študija oz. ustrezni reformi, katere osnutek naj bi vlada predložila parlamentu najpozneje do 15. marca. Malfatti je izrazil pripravljenost, da sprejme kateri koli tvoren predlog in nasvet za izboljšanje osnutka reforme, pripomnil pa je, da se vlada glede reforme ne more pogajati s sindikati, saj bi to pomenilo odrekati parlamentu njegovo suverenost in ga postaviti na raven notarskega urada za overovljanje sporazumov, doseženih izven senata in poslanske zbornice. Z druge strani je minister izrazil naklonjenost soočenju glede univerzitetne reforme med vlado na eni ter političnimi in družbenimi silami na drugi strani.

Po zavračilu očitkov, češ da nasprotuje množičnemu izobraževanju, ki naj pomeni prvi korak na poti k enakosti med vso učečo se mladino, kot tudi strnitvi izrazito didaktičnih dejavnosti z znanstvenimi raziskavami in da hoče postaviti na cesto začasno nameščeno osebje univerz, je minister potrdil kot nepreklicen datum 26. junija za prenos odločitvenih pristojnosti glede pravice do študija od državne na deželne uprave.

Nato je govornik odločno zavrnil trditev, da je šolsko - univerzitetni aparat v razsulu in pristavil, da je optimist, kolikor zadeva možnost čimprejšnje odobritve univerzitetne reforme v parlamentu; tembolj, ker je prepričan, da bo do odobritve prišlo po zaslugi tudi zavzetega sodelovanja strank, sindikatov, učenega in neučenega osebja na univerzah ter študentov samih. Minister je pribil, da se ne bi smeli vdajati utvaram prelahkih, preprostih rešitev in da je treba zavrniti vsakršne ideologizme in paternalizem.

Nazadnje je Malfatti sporočil, da se ugodno odvijajo pogajanja s prizadetimi glede obnovitve triletne delovne pogodbe za šolsko osebje, ki naj bi jo podpisali do konca marca (danes se je minister v tej zvezi ponovno sestal z zastopniki sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL in avtonomnega sindikata neučenega osebja na univerzah Cisapuni).

Kakšen je medtem položaj na rimski univerzi, ki je spričo nedavnih fašističnih napadov ter izgredov, ki so jih povzročili «avtonomisti», postala središče vsedržavnega študentskega protesta proti Malfattijevi okrožnici in družbi sploh? Razborito «študentsko gibanje» priredi prihodnjo soboto in nedeljo zasedanje na vsedržavni ravni, na katerem bo proučilo nadaljnje oblike protesta. Na današnji skupščini bodo tako imenovani avtonomisti z druge strani obravnavali umestnost udeležbe na skupščini delegatov kovinarskega sindikata FLM v dneh 7., 8. in 9. marca v Firencah, h kateri so bili izrecno povabljeni.

Rimsko univerzitetno središče, ki je med nemiri utrpelo za poldrugo milijardo lir škode, bodo znova odprli 1. marca. Rektor Ruberti je pojasnil, da ne bo trpel novih zasedb; v tem primeru bo brez oklevanja zaprosil za poseg policije. (dg)

V zaporu paznik ki je skušal vtihotapiti mamila v Regino Coeli

RIM, 24. — Karabinjerji so davi aretirali 22-letnega paznika rimske kazniln'ce Regina Coeli Gabrieleja Puglio. Kaže, da so ga orožniki zasačili, ko je skušal vtihotapiti v zapor stekleničko z mamili. Po dosedanjih izsledkih preiskave naj bi pazniku dala mamila 21-letna Simonetta Napoleoni s prošnjo, da jih izroči njenemu zaprtemu zaročencu.

Dekle je bilo prijavljeno sodišču zaradi posesti mamil in podkupovanja javnega funkcionarja. Puglia pa, ker je kršil paznIški pravilnik. Državno pravdništvo je uvedlo preiskavo o dogodku.

BOLOGNA, 24. — Samozvane rdeče brigade so znova na «delu». To noč so prevratniki, ki se izdajajo za ultralevičarske revolucionarje, zažgali avtomobila dveh demokrščanskih funkcionarjev in nato prevzeli odgovornost za atentat med telefonskim razgovorom z urednikom neke časopisne agencije. Teroristi so poudarili, da bodo v prihodnjih dneh «bolje utemeljili» podli izpad in so napovedali v prihodnje vrsto atentatov.

Vojaško sodišče odložilo obravnavo o Kapplerjevi usodi

RIM, 24. — Okrožno vojaško sodišče v Rimu je davi odložilo na 7. marec obravnavo o pomilostitvi vojnega zločinca Herberta Kapplerja, ker je bil iz zdravstvenih razlogov odsoten zagovornik bivšega esesovca odvetnik Franco Cuttica.

Kot smo poročali je rimsko vojaško okrožno sodišče lani že izpustilo Kapplerja na začasno prostost. Proti temu sklepu je vložil priziv javni tožilec in vrhovno sodišče je sprejelo njegovo izvajanje ter razveljavilo prvostopenjsko razsodbo. Kappler, ki je odgovoren za pokol pri Ardeatinskih jamah, je že dalj časa na zdravljenju v vojaški bolnišnici v Celiu.

Pozitivne ocene po ratifikaciji

(Nadaljevanje s 1. strani)

mi, temveč tudi z dejstvi, uveljavi svojo mednarodno vlogo in vlogo mosta miru in prijateljstva celotne dežele. Sporazumi o gospodarski kooperaciji predstavljajo priložnost, da se poživi na novih osnovah razvoj Furlanije - Julijske krajine in da se nudi mladim generacijam nova perspektiva. Zaskrbljenost zaradi določitve mešane italijansko - jugoslovanske industrijske cone na Krasu bo treba skrbno upoštevati pri stvarnemu uresničevanju sporazumov, ne more pa predstavljati razvire, še manj pa zasenčiti mednarodne vrednosti sporazuma. Pod sporazuma, da se prepreči ekološka škoda, je v Trstu vedno odprta rana, je sedaj tembolj lažja, ker so bile odstranjene sence in vzroki nezaupanja med državama.

Zato je treba gledati naprej. Kriminacije, anahronistične osvajalne težnje, nostalgija po preteklosti ne morejo odvzeti Tržačanom zaupanja in odločnosti v boju za prihodnost. Kriza, ki jo preživlja Trst, ni drugi strani pa obveznosti, ki jih bo treba sprejeti za upravljanje osimskih sporazumov, narekujejo danes bolj kot kdajkoli, nove odnose in dogovore med tržaškimi demokratičnimi silami, da se utrdi zaupanje v krajevne uprave in v demokratične ustanove.»

Šumijo gozdovi

(Nadaljevanje s 4. strani)

va izda. Pisatelj je delo nekoliko očistil navlake, tako kot gozdni posestnik vsakih nekaj let počisti svoj gozd, — kot je sam zapisal, — Mladinska knjiga pa ob pisateljevi sedemdesetletnici znova daje roman na domači knjižni trg.

V romanu Šumijo gozdovi domači je pisatelj zajel čas po osvoboditvi, ko so gozdove sekali na debelo in les prodajali v tujino. To pa je bil tudi čas za nesvosobne karieriste na čelu z drugi, ki so pod parolo socializma izkoriščali naravna bogastva za svoj že dokler se niso znašli na zatožni klopi. To je bil tudi čas, ko so strokovne in opozorilne besede strokovnjakov naletele na gluha ušesa, njihovi strokovni nastavki pa so ostali po predalih birokratov. Ni bilo pravega posluha ne za gozdove ne za kmetije, ki so začele propadati, ne za preudarno kmetijsko politiko.

To bolečo problematiko je Ingolič v svojem romanu odkrito prikazal, čeprav je delo napisano v času, ko so se razmere začele že bistveno popravljati, čeprav je problem gospodarjenja z gozdnim bogastvom ostal, še vedno odprt. V okviru gozdne, kmečke in drugebene problematike je Ingolič soustvil pripoved o usodi intelektualca, ki se bori proti nepravilnostim, ki v tem svojem prizadevanju podleže. Napisal je lep, zanimiv roman, poln ljubezni do gozdov in domače zemlje, poln poetičnosti in kritičnega realizma, pa je zato prav, da je založba roman Šumijo gozdovi domači znova izdala za nove rodove bralcev.

BEOGRAD, 24. — Podpredsednik etiopskega vojaškega sveta Atnafu Abate je dopotoval danes na vseh dnevni uradni obisk v Jugoslavijo. To je prvo potovanje kakega etiopskega voditelja na uje po krvavih dogodkih pred tremi tedni, ko je izgubil življenje tedanji predsednik vojaškega sveta Teferi Benti.

PROCES PROTI PRIPADNIKOM TERORISTIČNE SKUPINE MAR

Koncentričen napad na javnega tožilca

Zagovorniki obtoženih neofašistov skušajo z vsemi sredstvi doseči prekinitev obravnave

BRESCIA, 24. — Zagovorniki fašističnih teroristov, obtoženih vrste bombnih atentatov v okolici Brescie, politične konspiracije in poskusa državnega udara, so že četrti dan zaporedoma nadaljevali s koncentričnim napadom na obtožnico in na utemeljitev, s katero je preiskovalni sodnik zaključil svoje dolgo in naporno delo. Njihov cilj je doseči razveljavitev obtožnice in s tem dejansko onemogočiti sodni postopek proti teroristom, odgovornim za desetine podlih izpadov. In za dosego tega cilja se poslužujejo vseh razpoložljivih sredstev: od vlog sodnemu zboru, do prijave javnega tožilca in do vloge kasacijskemu sodniku.

Slednjo pot je izbral odv. Michele Lener, ki brani bivšega voditelja milanske «tihe večine» Adama Degli Occhija. S pretvezo, da sodni postopek ogroža javni red v Brescii (pri tem se je skliceval na napad na enega od obtožencev), je Lener zahteval od vrhovnega sodišča naj nemudoma prekine obravnavo in jo dodeli nekemu drugemu sodnemu okrožju. Odv. Tassi, ki brani Adalberta Fadinija, pa je prijavil sodišču javnega tožilca Trovata, ki naj bi podpisal zaporni nalog za fanta, čeprav naj ne bi zbral stvarnih dokazov. Edini cilj ukrepa — trdi odvetnik — naj bi bil poskus, da iztrže sodnikom iz Bologne sodni postopek proti njegovemu klientu in obenem preiskavo o vsem rovarjenju MAR («movimento azione rivoluzionaria»). Obenem je odvetnik obtožil dr. Trovata tudi obrekovanja, ker naj bi v zaključnem dokumentu preiskovalnemu sodniku neumestno označil Fadinija kot «terorista». Odvetnik je že napovedal, da se bo v tem postopku prijavil v imenu klienta kot prizadeta stranka.

Ostali branilci, ki so govorili med današnjo obravnavo, pa so ubrali taktiko, ki se jim v prejšnjih dneh ni obrestovala: skušali so dokazati neosnovanost in neumestnost obtožnice. Pri tem so se poslužili različnih izvajanj, bolj ali manj prepričljivih, bolj ali manj osnovanih, v vseh pa je bila ost proti javnemu tožilcu in včasih tudi proti zagovornikoma pri zadetih strank, ki naj bi po njihovem mnenju prepogosto posegala v razpravo. Edina razlika v primerjavo s prejšnjimi dnevi je ta, da so se branilci vedli nekoliko bolj dostojno.

Vsem bo javni tožilec odgovoril v ponedeljek, nakar se bo sodni zbor zbral na posvetu, da razsodi o zahtevah obrambe. (vt)

JETNIK MED POSKUSOM BEGA

S pekočo kislino ranil v oči več karabinjerjev

TURIN, 24. — Fiore Gobbato je bil večkrat obsojen na nižje zaporne kazni zaradi manjših prekrškov. Danes prepoldne bi mu morali znova soditi, ker je v napadu svete jeze uničil ležišče svoje celice v kaznilnici «Nuove». Tik pred začetkom obravnave pa je skočil pokonci in stekel proti vratom v brk karabinjerjem. Ko so ga ti hoteli ustaviti, je potegnil iz žepa stekleničko tipa «spray», iz katere je brizgnila v oči mož postave hudo pekoča tekočina; «operacijo» je ponovil na škodo še drugih karabinjerjev in zbežal na cesto. Po nekaj sto metrih so ga ujeli in mu iztrgali iz rok «orožje», niso pa mogli preprečiti, da ne bi z žgočo tekočino ranil mimoidočega pešca.

Slednjega in prizadete karabinjerje so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer jim bodo zdravili opekline. V resnici gre za močno kislino doslej še neznanega izvora, kakršna pa je v ustreznih stekleničkah redno na prodaj kot «učinkovito samoobrambno sredstvo».

Karabinjerjem je 30-letnega Gobbata komajda uspelo rešiti pred linčanjem, kot poroča agencija Italia. Kdor je hotel upornega jetnika napasti, gotovo ni pomislil, da utegne tičati krivda za njegov sicer obsojanja vreden «podvig» v predstavnikih sodstva. Gobbato je s svojo gesto namreč hotel protestirati, ker sodniki niso združili raznih sodnih obravnav proti njemu v en sam proces; to se, kot predobro vemo, žal prepogosto dogaja.